

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಯಿಯಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಂಯಾ-3

10ವೊ
ವರ್ಗೊ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ತಿ ಭಾಸ್ ಪಾಲ್ಪುಸ್ತಕ್
Konkani 3rd Language Text Book

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 085.

ಮುನ್ನುಡಿ

2005ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು 2010ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೊಂದು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 7 ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು 5ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

2005ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ❖ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು.
- ❖ ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ❖ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ❖ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ❖ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ❖ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ವಿಷಯಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಅವುಗಳ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ❖ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಯೋಜನೆ.
- ❖ ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಭೂತ ವಿಧಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ❖ ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನ (Intergrated Approach),
- ❖ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Constructive Approach),
- ❖ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ವಿಧಾನ (Spiral Approach),

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಾದ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಪ್ರಶಂಸಾ ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒಂದು ಪೂರಕವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಯೇ ಕಲಿಕೆ ಗುರಿಯೆಂದು ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಲೆ (learning to learning) ಹಾಗೂ ಕಲಿತುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (learning to do), ಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಚರ್ಚಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅರಿವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಲಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮುದ್ರಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು,
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ

ಧಾವೆ ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ತಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ವಿಶಿಂ, ಲೋಕ್‌ವೆದಾ ವಿಶಿಂ ಅಭಿಮಾನ್ ಚಡೊಂವ್ಚೊ ಮನ್ಶಾ ಹಕ್ಕಾಂ, ಪರಿಸರ್, ಲಿಂಗ್-ಸಮಾನತಾ, ಸ್ವ-ಗೌರವ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೊ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಮೂಳ್ ಉದ್ದೇಶ್. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ತಾಂಕ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಪಾಲ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲಾ. ಹಾಕಾ ಆಧಾರ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಅಭ್ಯಾಸ್, ಪೂರಕ್ ವಾಚಪ್, ನಿಯೋಜಿತ್ ವಾವ್ರ್ ದಿಲಾ. ಫಕತ್ ಪರಿಕ್ಷೆಂತ್ ಅಂಕ್ ಜೊಡ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಬಗ್ಲೆನ್ ದವರ್ನ್ ವಯ್ರ್ ದಿಲ್ಲೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಸುಫಳ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಶಿಕ್ಷಕ್/ಶಿಕ್ಷಕಿ. ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಲ್ ಶಿಕಯ್ತಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭರ್ವಸೊ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಸಾ.

ಹೆಂ ಪಾಲ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ಧಾವಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಲ್ ಸಮಿತಿಚ್ಯಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾಚೊ ಫಳ್. ಸರ್ವ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಂವ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.

-ಡಾ| ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಪಿಂಟೊ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ. ಚಿರಾಲ್ ಪಿಂಟೊ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, ಉಡುಪಿ.

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ ಫ್ರಾಂಕ್ ಹಿಲರಿ ಡಿಸೋಜಾ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಪೊಂಪೈ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉರ್ವಾ ಮಂಗಳೂರು.

ಸಿ. ಆನ್ನಿ ಕ್ರಾಸ್ತಾ, ನಿತ್ಯಾಧರ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ನಿತ್ಯಾಧರ ನಗರ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಲಿಷಾ ವಿಲ್ಲಾ, ನಾಗೂರಿ ಮಜಾಲ್, ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು-2.

ಲಿಪ್ಯಂತಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಚಿತ್ರ ಶೆಣೈ, ಕೆನರಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉರ್ವಾ, ಮಂಗಳೂರು-6.

ಪರಿಶೀಲಕರು : ವಂ.ಫಾ. ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಸಂತ ಅಂತೋನಿ ಚರ್ಚ್, ಸಾಸ್ತಾನ, ಉಡುಪಿ.

ಚಿತ್ರಕಾರರು : ಶ್ರೀ ವಿಲ್ಸನ್ ಜೆ.ಪಿ. ಡಿಸೋಜಾ, ಜೆ.ಪಿ. ನಿವಾಸ, ಕಯ್ಯಾರ್, ವಯಾ ಉಪ್ಪಳ, ಕಾಸರಗೋಡು.

ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ :

ಶ್ರೀ ಕಾಸರಗೋಡು ಚಿನ್ನಾ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ ಪೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ರೋಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ಪೆಲಿನೊ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಚಾಲನ (ರಿ). ಮಂಗಳೂರು.

ಡಾ ಕೆ. ಮೋಹನ್ ಪೈ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೊಂಕಣಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ವೈ.ಟಿ. ಗುರುಮೂರ್ತಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾಶೆಟ್ಟಿ, ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು.

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 2014-15 ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು” - ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 27 ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24.11.2014 ರಂದು ಆದೇಶಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು 24.11.2014ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ 19.09.2015 ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 2016-17 ರ ಬದಲು 2017-18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (N.C.E.R.T) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ 27 ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

(ಹೆಚ್.ಎನ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ)
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು-85

(ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ)
ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು-85

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ,

ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ|| ಕಸ್ತೂರಿ ಮೋಹನ್ ಪೈ, ವಿಷಯತಜ್ಞರು, ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್, ನವಭಾರತ ವೃತ್ತಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ. ಅಲ್ಲಿನ್ ಸಲ್ಡಾನ, ಸ.ಶಿ, ಕೂಳೂರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೂಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಐರಿನ್ ಎಂ. ಸಿಕ್ಲೆರಾ, ಸಂತಾ ಜೊಸೆಫರ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ನಂತೂರು ಪದವು, ಕೆಲ್ವರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ. ತೆರೇಸಾ ಪುಟ್ರಾದೊ, ಸಂತ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕ್ವೀವಿಯರ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉದ್ಯಾವರ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ ಬೆಂಗಳೂರು-85.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಜಿ. ನಾಗೇಶ್, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ ಬೆಂಗಳೂರು-85.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾರಾಣಿ ಎನ್., ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ ಬೆಂಗಳೂರು-85.

ಮಾಂಡಾವಳ್

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿಷಯ	ಪಾನ್ ಸಂಕೊ
1.	ಗದ್ಯ - ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾಚಿ ಮೊಡ್ಡಿ	1
2.	ಗದ್ಯ - ಆಮ್ಚೊ ನ್ಹಂಯೊ ಆಮ್ಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್	7
3.	ಪದ್ಯ - ವಂದೇ ಮಾತರಂ	13
4.	ಗದ್ಯ - ಮೆಲ್ಲಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲಿ	19
5.	ಪದ್ಯ - ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಆವಯ್ವಣಾ	27
6.	ಗದ್ಯ - ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗರಾವ್	32
7.	ಗದ್ಯ - ಏಕ್ ಕಪ್ ಹುನುನಿ ಕೊಫಿ	39
8.	ಪದ್ಯ - ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞಧಾನ್	47
9.	ಗದ್ಯ - ಸಲ್ವಣೆಚಿ ಜೀಕ್	54
10.	ಪದ್ಯ - ಪಾಂಯ್ಚಣಾಂ	61
11.	ಗದ್ಯ - ದೆವಾನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲೊ ಉಪಾಯ್	65
12.	ಪದ್ಯ - ಭಾಗಿ ಮ್ಹಜೊ ಗಾಂವ್	70
13.	ಗದ್ಯ - ಪರಿಸರ್ ರಾಕೊಣ್	74
14.	ಪದ್ಯ - ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ	80
15.	ಗದ್ಯ - ಮೇಡಮ್ ಕ್ಯೂರಿ	83
16.	ಪದ್ಯ - ಆವಯ್ ಭಾರತ್	89
17.	ಗದ್ಯ - ತುಳ್ಳೆ ಮಾತಿಯೆಚಿ ಧುವ್ - ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	92
18.	ಪದ್ಯ - ಚಾರ್ಣೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ	99

ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾಚಿ ಮೊಡ್ಡಿ

ಭುಗ್ಯಾಂನೊ, ತುಮಿ ತೆನಾಲಿರಾಮ ವಿಶಿಂ ಆಯ್ಕುಲಾಂಮೂ? ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಜಯನಗರಾಚ್ಯಾ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಾಚೊ ಆಸ್ಥಾನ್ ಘೊಕಣಾಂಗಾರ್ ತೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ತಾಕಾ ವಿಶೇಷ್ ಬುದ್ಧಂತ್ಕಾಯ್ ಆನಿ ಚತುರಾಯ್ ಆಸ್ಲಿ. ರಾಯಾಕ್ ಮಿಶಾಲ್ ದವರ್ಚೆಂ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಂ. ಸಬಾರ್ ಪಾಪ್ಪಿಂ ರಾಯಾನ್ ಚೂಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ತವಳ್ ಉಪಾಯಾಂನಿ ತೊ ರಾಯಾಕ್ ತಿದ್ದಣ್ ದಿತಾಲೊ. ತಾಚಿ ತಿ ಬುದ್ಧಂತ್ಕಾಯ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಂತ್ ಆಸಾ.

ಏಕ್ ದೀಸ್ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಾಚಿ ರಾಯಾಸಭೆಂತ್ ಹೆರ್ ತೇಗ್ ಪಂಡಿತಾಂಕ್ ಆನಿ ತೆನಾಲಿರಾಮಾಕ್ ಸೊನ್ಯಾಚೆಂ ತೂಕ್ ಆನಿ ರುಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ತುಕಾ ವಿಶಿಂ ಹಾಸುನ್ ಹಾಸುನ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆಂ ಉಲೊವ್ಣೆಂ ಥೊರ್ ವದ್ಪವರಾಂಟಾಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಕಿತೆಂಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾಚಿಚ್ ಚೂಕ್ ದಿಸ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಣಾರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ಕಾಂತಾಳೊ ಆಯ್ಲೊ. 'ತೆನಾಲಿ ರಾಮ ತುಂ ಮ್ಹಜೆ ಮುಕ್ಲೊ ನಿಕಳ್, ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ತುವೆಂ ತುಜೆಂ ತೊಂಡ್ ಮ್ಹಾಕಾ ದಾಕೊಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ' ಮ್ಹಣುನ್ ತಾಣೆಂ ಪರ್ಮಾಯ್ಲೆಂ.

ತಕ್ಷಣ್ ಆಪ್ಲಿ ತಕ್ಷಿ ಆಡ್ ಘಾಲ್ನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮುಕ್ಲೊ ತೆನಾಲಿರಾಮ ಚಲ್ತಚ್ ರಾವ್ಲೊ.

ತೆನಾಲಿರಾಮ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ನ್ ಗೆಲೊ ವ್ಹಯ್. ಪೂಣ್ ತೆನಾಲಿರಾಮ ನಾಸ್ತಾನಾ ರಾಯಸಭೆಂತ್ ಸೊಭಾಯ್ ಆನಿ ರೂಚ್ ಚುಕುನ್ ಗೆಲಿ. ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ತೊ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮಿಶಾಲಾಯ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪರಿಂ ಭೊಗ್ಲೆಂ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ಸಯ್ತೆ ತೆನಾಲಿರಾಮ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ರಾಯ್ ಸಭೆಂತ್ ಸಂತೊಸ್ ಉಣೊ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಭೊಗುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

ಹಿ ಖಬರ್ ತೆನಾಲಿರಾಮಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ತಾಕಾಯಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ಮೆಳ್ತಾಶೆಂ, ತಾಚೆ ಲಾಗಿಂ ಉಲಯ್ತಾಶೆಂ ಕರಂದಾಯ್ ಭೊಗ್ತಾಲಿ.

ಅಶೆಂ ಆಸಾಂ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಚಿ ಸಭಾ ಚಲುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಏಕ್ ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಲಿ ತಕ್ಲಿ ವ್ಹಡ್ ಕಾಳೆ ಮೊಡ್ಲೆ ಭಿತರ್ ಲಿಪೊವ್ನ್ ಸಭೆಕ್ ಆಯ್ಲೊ. ಸಕ್ಲಡ್ ಹ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಧಟಕ್ ಜಾಲೆ. ತ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಸಕ್ಲಡ್ ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ಮೊಡ್ಲಿ ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ಝಾಡ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಆಜಾಪ್ಲೆ.

ತಿತ್ಲಾರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿನ 'ಕೊಣ್ ತುಂ ಮನ್ಶಾ, ತುವೆಂ ತುಜಿ ತಕ್ಲಿ ಮೊಡ್ಲೆ ಭಿತರ್ ಲಿಪಯ್ಲಾಯ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?' ಮ್ಹಣುನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ.

ತವಳ್ ಮೊಡ್ಲೆ ಭಿತರ್ಲಾನ್ ತೆನಾಲಿ ರಾಮ 'ಪ್ರಭೂ ಹಾಂವ್ ತೆನಾಲಿರಾಮ. ಹಾಂವೆಂ ತುಮ್ಕಾಂ ತೊಂಡ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ನಜೊ ಮ್ಹಣುನ್ ತುಮಿ ಫರ್ಮಾಯ್ಲಾಂ ದೆಕುನ್ ಹಾಂವ್ ಅಸೊ ಆಯ್ಲಾಂ' ಮ್ಹಣಾಲೊ. ತಾಚೆಂ ಆಯ್ಕುನ್ ಸಗ್ಳಿ ಸಭಾ ಹಾಸ್ಯಾಂನಿ ಬುಡ್ಲಿ. ತೆನಾಲಿರಾಮ ರಾಯ್ಸಭೆಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ರಾಯಾಕ್ ವ್ಹಡ್ ಸಂತೊಸ್ ಜಾಲೊ. ತಾಣೆಂ ಮುಕಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾಕ್ ಪೊಟ್ಲುನ್ ಧರೊ.

ರಾಯ್ಸಭೆಚ್ಯಾ ಏಕಾ ಪಂಡಿತಾನ್ 'ತೆನಾಲಿ ರಾಮ, ತುಜ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?' ಮ್ಹಣುನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾನ್ 'ರಾಯಾ ಮುಕಾರ್ ಹಾಂವ್ ತ್ಯಾ ಸಮಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸ್ವಶ್ಚ್ ಕರುಂಕ್ ಹಾಂವೆಂ ತಾಯ್ಕುಳ್ಯಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ' ಮ್ಹಣಾಲೊ ತೊ. ತಾಚೆ ಬುದ್ಧಂತಾಯ್ಕೆ ಸರ್ವ್ ಮೆಚ್ಚಲೆ. ರಾಯಾನ್ ತಾಕಾ ಭಾಂಗಾರಾಚೆಂ ನಾಣಿಂ ಇನಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಲಿಂ.

(ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯ ವಿಜಯನಗರಾಚೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ತಾಚೆ ರಾಯ್ಸಭೆಂತ್ ನವ್ ಧಿಕಾಂ (ನವರತ್ನ) ಮ್ಹಣ್ಲೆ ನವ್ ಜಣ್ ಪಂಡಿತ್ ಆಸ್ಲೆ. ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿಂ ತೆನಾಲಿರಾಮ ಎಕ್ಲೊ. ತಾಚೆ ಬುದ್ಧಂತಾಯ್ಕೆ ಕಾಣಿಯೊ ಲೊಕಾಂ ಮದೆಂ ನಾಂವಾಡ್ಲೆಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.)

ಆಶಯ್ : ಬುದ್ಧಂತಾಯ್ಕೆನ್ ಸಬಾರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ್ ಕರ್ಯೆತ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I. ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಖುಶಾಲ್ = ಸಂತೊಸ್ಪರಿತ್, ಶ್ರೇಷ್ಟ್ = ಪ್ರಖ್ಯಾತ್, ನಿರ್ಧಾರ್ = ನಿರ್ಣಯ್
 ಸೊನೆಂ = ಬಾಂಗಾರ್, ಕರಂದಾಯ್ = ವಿರಾರಾಯ್, ಧಟಕ್ = ವಿಸ್ಮಿತ್
 ತ್ಯಾ ಸಮಾನ್ = ತಣಾ ಸಾರ್ಕೆಂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ = ವ್ಹಡ್ ರಾಯ್
 ಫರ್ಮಾಯ್ಲಾಂ = ಆದೇಶ್ ದಿಲಾ, ಥೊರ್ = ಭೊವ್ ವ್ಹಡ್
 ವದ್ವವರಾಂಟ್ = ಸಳ್, ಹಟ್

II ವಿರೋಧ್ ಸಬ್ ಬರಯ್ :

1. ನಾ	x	<input type="text"/>	2. ಮುಕ್ಲೊ	x	<input type="text"/>
3. ನಾಕಾ	x	<input type="text"/>	4. ವ್ಹಡ್	x	<input type="text"/>
5. ಆಯ್ಲೊ	x	<input type="text"/>	6. ಭಿತರ್	x	<input type="text"/>

III ಹ್ಯಾ ಲಿಸಾಂವಾಂತ್ 'ತ' ವ್ಯಂಜನಾಚೆ ಸಬ್ ಬರಯ್ :
ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್

ತ - ತಬಳ್

ತಾ

ತಿ

ತೀ

ತು

ತೂ

ತ್ವ

ತೆ

ತೆ

ತೈ

ತೊ

ತೋ

IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

1. ತೆನಾಲಿರಾಮ ರಾಯ್‌ಸಭೆಚೊ

2. ತಾಚಿ ಬುದ್ಧಂತ್ಕಾಯ್

3. ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯ ವಿಜಯನಗರಾಚೊ

4. ತಕ್ಲಿ ವ್ಹಡ್

ಭಿತರ್ ಲಿಪಯಿಲ್ಲಿ

5. ರಾಯಾನ್

ಕ್ ಪೊಟ್ಟುನ್ ಧರೊ.

V ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್

1. ಉಲೊವ್ಣೆಂ

ಹಾಸ್ಯಾಂನಿ ಬುಡ್ಲಿ

2. ಮ್ಹಜೆ ಮುಕ್ಲೊ

ತಾಯ್ಕುಳೊ

3. ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ಮೆಳ್ತಾಲೆಂ

ಮೊಡ್ಲೆ ಭಿತರ್

4. ತಕ್ಲಿ ಕರಂದಾಯ್

ಭೊಗ್ತಾಲಿ

5. ಹಾತಾಂತ್

ನಿಕಳ್

6. ರಾಯ್‌ಸಭಾ

ಹಾಸುನ್ ಹಾಸುನ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ

VI ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್

1. ತೆನಾಲಿರಾಮ ಕೊಣಾಚೊ ಆಸ್ಪಾನ್ ಫೊಕಣಾಂಗಾರ್?

2. ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್ ಕೊಣಾಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಣ್ಯಾಚೆರ್ ಕಾಂತಾಳೊ ಆಯ್ಲೊ?

3. ಕೊಣಾ ಲಾಗಿಂ ಉಲಯ್ನಾಶೆಂ ತೆನಾಲಿರಾಮಾಕ್ ಕರಂದಾಯ್ ಬೊಗ್ತಾಲಿ?

4. ತೆನಾಲಿರಾಮಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ?

5. ತೆನಾಲಿರಾಮ ರಾಯ್‌ಸಭೆಕ್ ಕಸೊ ಆಯ್ಲೊ?

6. ರಾಯಾನ್ ತೆನಾಲಿರಾಮಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಇನಾಮ್ ದಿಲೆಂ?

VII ದೆಕಿ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಬರಯ್.

ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ : ರಾಯ್ - ರಾಯಾಕ್ - ರಾಯಾಂಕ್

ಮಂತ್ರಿ

-

ಪಂಡಿತ್

-

ಫೊಕಣಾಂಗಾರ್-

ಚಕ್ರವರ್ತಿ

-

ದೇವ್

-

VIII ಹಿಂ ಉತ್ತರಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ.

1. 'ತುಂ ಮ್ಹಜೆ ಮುಕ್ತೊ ನಿಕಳ್'

2. 'ದೆಕುನ್ ಹಾಂವ್ ಅಸೊ ಆಯ್ಲಾಂ'

3. 'ತಾಯ್ಕುಳ್ಕಾಚೆಂ ಝಾಡ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?'

IX ಘುಸ್ಪಡ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಕರ್.

1. ಮುಕ್ತೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೆನಾಲಿರಾಮ ಚಲ್ತಜ್ ರಾವ್ಲೊ.

2. ಸಕ್ಡ್ ಥಟಕ್ ಜಾಲೆ ಹ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್

3. ಉಲೊವ್ಣಾರ್ ತಾಚ್ಯಾ ಆಯ್ಲೊ ಕಾಂತಾಳೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ್

4. ಆಯ್ಲೊ ಸಭೆಕ್ ಭಿತರ್ ಲಿಪೊವ್ನ್ ಮೊಡ್ಕೆ ಕಾಳ್ಯಾ

X ದೆಕಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಬರಯ್

ದಾಕ್ಲಾಕ್ : ತಾಣೆಂ ಪರ್ಮಾಯ್ಲೆಂ.

ತಾಣೆಂ ಪಳಯ್ಲೆಂ

ತಿಣೆಂ ಪರ್ಮಾಯ್ಲೆಂ

ಪಳಯ್ಲೆಂ

ತಾಕಾ ಬೊಗ್ಲೆಂ

ತಾಚೊ ಆಬ್

ಬೊಗ್ಲೆಂ

ಆಬ್

ತಾಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ

ಸಾಂಗ್ಲೆಂ

ತಾಚೆ ಲಾಗಿಂ ವಚ್

ಲಾಗಿಂ ವಚ್

XI ಚಾರ್ ಪಾಂಚ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ತೆನಾಲಿರಾಮ ನಾಸ್ತಾಂ ರಾಯ್‌ಸಭೆಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ?

2. ರಾಯ್‌ಸಭೆಕ್ ಪಾಟಿಂ ವಚುಂಕ್ ತೆನಾಲಿ ರಾಮಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಉಪಾಯ್ ಕಿತೆಂ?

XII ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್.

1. ತಿದ್ದಣ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ

2. ಫರ್ಮಾಂವ್ಚೆಂ

3. ಕರಂದಾಯ್ ಭೊಗ್ಚೆಂ

4. ಅಜಾಪ್ಚೆಂ

XIII ಪೂರಕ್ ವಾಚಪ್ ಆನಿ ಚಡ್ಡಿಕ್ ಕಾಮ್.

- ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ವಾಚ್.
- ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಾಚಿ ಜಿಣಿ ವಾಚ್.
- ತೆನಾಲಿರಾಮಾಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ವಾಚ್.
- ಹೊ ಪಾಲ್ ಏಕ್ ನಾಟ್ಯುಳೊ ಕರ್ನ್ ಖೆಳುನ್ ದಾಕಯ್.

ಆಮ್ಚು ನ್ವಯೊ ಆಮ್ಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್

ಮನ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಸೊಭಾಯ್ ಭರುಂಕ್ ದೆವಾನ್ ಸಬಾರ್ ರಿತಿಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಯಾ. ಗುಡೆ, ದೊಂಗರ್, ರೂಕ್, ಝಾಡಾಂ, ಮೊನ್ವಾತಿ, ಸುಕ್ಲಿಂ-ಸವ್ವಾಂ ಮನ್ಯಾಚಿ ಜೀಣ್ ಸಂತೊಸ್ಪರಿತ್ ಕರ್ಚಾಕ್ ವಾವುರ್ತಾತ್.

ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಂ ಪಯ್ಲಿ ನ್ವಯೊ ಪರಿಸರಾಚೆ ವಾಡಾವಳಿಂತ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಖೆಳ್ತಾತ್. ಮನ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಥಳಾವೆ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ನ್ವಯಾಂಕ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ. ಹಾಕಾ ಸಾಕ್ಸ್ ಮನ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆಂ ಪಾಳ್ಣೆಂ ಜಾವ್ನ್ ನ್ವಯಾಂನಿ ಖೆಳ್ಚೊ ಪಾತ್ರ್. ಯುಪ್ರೆಟಿಸ್-ಟೈಗ್ರಿಸ್ ನ್ವಯಾಂ ಪಾಸ್ಕೆಂತ್ ಮೆಸಪಟೊಮಿಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಡ್ಲಿ. ನೈಲ್ ನ್ವಯ್ಚೆ ತಡಿರ್ ಎಜಿಪ್ತಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಫುಲ್ಲಿ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾರತಾಚಿ ಮುಳಾವಿ ಸಿಂಧು ನಾಗರೀಕತಾ ಸಿಂಧು ನ್ವಯ್ಚೆ ಬಗ್ಲೆನ್ ಪಾಸಾರ್ಲಿ.

ಆಮ್ಕಾಂ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ನ್ವಯೊ ಜಿಣಿಯೆಚೊ ಪ್ರಮುಕ್ ವಾಂಟೊ. ಉತ್ತರಾಂತ್ ಸಿಂಧೂ, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ, ಮದ್ಗಾತ್ ನರ್ಮದಾ, ತಪತಿ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ, ಗೋದಾವರಿ ನ್ವಯೊ ದರ್ಬಾರಾನ್ ವ್ಹಾಳುನ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯೊ ನ್ವಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ಭಾರತ್ ಮಾತೆಚೆ ಪಾಸ್ಕೆಂತ್ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ನ್ವಯೊ ಥಂಡ್ ಖೆಳ್ತಾತ್.

ನ್ವಯಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ಮನ್ಯಾಂ ಜಿಣಿಯೆಕ್ ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ಹಜಾರೊಂ ಸಂಗಿ ಲಾಬ್ತಾತ್. ಮಾಸ್ಚಿ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಕ್ ರುಚಿಚಿ ಮಾಸ್ಚಿ ಮೆಳ್ತಾ. ನಗ್ಳಿ, (ಕಾಣೆ) ಬಾಲ್ಚಾಂ, ಶೆತ್ಕಾಂ, ಶೆವ್ಪಾಳೆ, ತಿಗುರ್, ಮಾಡೊಂಜಿ, ಪುರೊಲ್, ಸಾಂಕ್ಟರಾಂ, ಕುಲ್ಯೊ ಅಸಲ್ಯಾ ಮಾಸ್ಚ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಕಾಡ್ತಾನಾಚ್ ಥೊಡ್ಯಾಂಚೆ ಜಿಬೆರ್ ಲಾಳ್ ಗಳಾ. ನ್ವಯ್ ದೆಗೆರ್ ಜಿವೆ ಜಿವೆ ರೂಕ್ ಪಾಚ್ಚೆ

ಸೊಬಾಯೆನ್ ಭರುನ್ ಪ್ರಥೆಕ್ ರಂಗ್ ಭರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ರುಕಾಂನಿ ಸುಕ್ಲಿಂ ಘರ್ ಕರ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ರುಕಾಂಚೊ ಪಾಚ್ಲೊ ಪಾಲೊ ಖಾವ್ನ್ ಮೊನ್ಜಾತಿ ಪುಡ್ಪುಡಿತ್ ಜಾತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸುಕ್ಲಾಂ ಸವ್ಜಾಂನಿ ಮನ್ಯಾಕ್ ಕರ್ಚೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ವರ್ತೊ.

ನೀಜ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾನ್ ವಾಡ್ಜಾಂತ್ ನ್ಹಂಯಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ವಿಶೇಸ್. ನ್ಹಂಯ್ಚೆಂ ಉದಕ್ ರಾನಾಚೆ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಗರ್ಜೆಂ. ರಾನ್ ನಾ ತರ್ ಗಾಂವ್ ಸಮಾದಾನಾನ್ ಆಸ್ಚೊ ನಾ. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಉದ್ಕಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಆನಿ ಹೆಂ ಉದಕ್ ನ್ಹಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಮಂಗ್ಳುರ್, ಬೆಂಗ್ಳುರ್, ಮೈಸೂರ್ ತಸಲ್ಯಾ ಶೆರಾಂನಿ ಆತಾಂ ಲಾಕಾಂನಿ ಲೋಕ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಲಾಕೊಂ ಲೊಕಾಂಚಿ ತಾನ್ ಬಾಗೊಂವ್ಕ್ ನ್ಹಂಯೊ ಆಪ್ಲಿ ಸೆವಾ ದಿತಾತ್.

ಮನಿಸ್ ಶಹರ್‌ವಾಸಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಧನಾಂಕ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್ ವೀಜ್ ಸಕ್ತೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ನ್ಹಂಯ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ಕಾಕ್ ಕಾಟ್ ಮಾರ್ನ್ ತ್ಯಾ ಉದ್ಕಾಚೆ ವ್ಹಾಳ್ಳೆ ಸಕ್ತೆಕ್ ಥಾಂಬೊವ್ನ್ ವೀಜ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಕರ್ಚೆಂ ಆಮಿ ಪಳೆತಾಂವ್. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ, ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಸಲ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂನಿ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ ಆಸಾತ್.

ಮನಿಸ್ ವಾಡುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ತಾಕಾ ಪ್ರಕೃತೆ ವಿಶಿಂ ಥೊಡಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕೃತೆಚ್ಯಾ ಪ್ರಮುಕ್ ಗಾಂಚಾಂ ವಿಶಿಂ ತೊ ಗುಮಾನ್ ಕರಿನಾ. ಹಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ನ್ಹಂಯಾಂಚೊ ಫುಡಾರ್ ಅಪಾಯಾಚೊ ಜಾಲಾ. ಗಾಂವ್ಚೊ ಕಚ್ಚೊ, ಮ್ಹೆಳೆಂ, ಮೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮೊನ್ಜಾತಿಂಚೆಂ ಮೊಡೆಂ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಉಡೊಂವ್ಚೆಂ ಸವಯೆಚೆಂ ಜಾಲಾಂ. ಹೆ ನಿಮ್ಮಿಂ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಪಿಡಾ ಲಾಗುಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಕೈಗಾರಿಕಾಂಚೆಂ ಮ್ಹೆಳೆಂ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಸೊಡ್ತಾತ್. ಹೆ ನಿಮ್ಮಿಂ ನ್ಹಂಯಾಂಚೆಂ ಮ್ಹೆಳೊವ್ನ್ ವಿಪ್ರೀತ್ ಜಾವ್ನ್ ನ್ಹಂಯೊ ಮೊರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾತ್. ನ್ಹಂಯೊ ಮೆಲ್ಯಾರ್ ಮನ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಆಪಾಯ್ ಖಂಡಿತ್. ನ್ಹಂಯಾಂ ದೆಗೆಂತ್ಲಿಂ ರಾನಾಂ, ರಾನಾಂತ್ಲೆ ರೂಕ್ ತ್ಯಾ ರುಕಾಂ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸುಕ್ಲಾಂಚೊ ಜೀವ್ ರಿಸ್ಕೆರ್ ಪಡ್ತಾ. ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ ಹರೈಕ್ ಗಾಂಚಾಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಮೊಲ್ ಆಸಾ. ಮನ್ಯಾನ್ ತೆಂ ವಿಸ್ತನಾಯೆ. ಆಮಿ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ಉದಕ್ ವೀಕ್ ಜಾಯ್ನಾಯೆ ತರ್ ನ್ಹಂಯೊ ಜಿವ್ಯೊ ಉರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಆಮಿ ನಿರಂತರ್ ಕರ್ಯಾಂ.

– ಅನ್ನು ಇಜಯ್

ಪರಿಚಯ್ : ಅನ್ನು ಇಜಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಲಿಕ್ಲೆ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಅನಿಲ್ ಜೊನ್‌ಸನ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಲೇಕನ್ ಪ್ರಕೃತಿಚೊ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತಾಂತುನ್ ನ್ಹಂಯಾಂಚೊ ಮಹತ್ತ್ವ ಕಿಂತೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳಯ್ತಾ.

ಆಶಯ್ : ನ್ಹಂಯಾಂಚೆಂ ರಕ್ಷಣ್ ಕರ್ಚೊ ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಪಾಸೈಂತ್ = ವೆಂಗೆಂತ್, ಕುಶಿಂತ್ ; ಪಾಸಾರ್ಲಿ = ವಿಸ್ತಾರ್ಲಿ ; ಬಗ್ಲೆನ್ = ಸರ್ಶಿಂ, ಲಾಗ್ನರ್ ದರ್ಬಾರಾನ್ = ಪದ್ವೆನ್, ಅಧಿಕಾರಾನ್ ; ಥಾಂಬುನ್ = ರಾವುನ್, ಅಖೆರ್ ಕರುನ್

ಪ್ರಮುಖ್ = ಮಹತ್ವಾಚಿಂ, ಪ್ರಧಾನ್, ಮುಖಿಲ್ ; ಪ್ರದೂಶಣ್ = ಮೈಳಿಂ, ಅಶುದ್ಧ್
ವಿಪ್ರೀತ್ = ಅಧಿಕ್, ಭೊವ್ ಚಡ್ ; ಗಾಂಚ್ = ಶಿರ್ಕಾಯ್, ವಾಡಾವಳ್

II ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ಮನ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಸೊಭಾಯ್ ಭರುಂಕ್ ದೆವಾನ್ ಸಬಾರ್ ರಿತಿಚಿ ಕೆಲ್ಯಾ.
2. ಮನ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಮುಳಾವೆ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ.
3. ಮನಿಸ್ ಶಹರ್ವಾಸಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಧನಾಂಕ್ ಚಲೊಂವ್ಕ್
ಸಕ್ತೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.
4. ಮನಿಸ್ ವಾಡುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ತಾಕಾ ಪ್ರಕೃತೆ ವಿಶಿಂ ಧೊಡೊ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ.
5. ನ್ಹಂಯೊ ಮೆಲ್ಯಾರ್ ಮನ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಖಂಡಿತ್.

III ಹೆ ಸಬ್ ವಾಚ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆ

1. ಫುಲ್ಲ್ಲಿ - ಬಾವ್ಲ್ಲಿ
2. ಅಪಾರ್ - ತತ್ವಾರ್
3. ಉರಯ್ - ಕಾಬಾರ್ ಕರ್
4. ವಿಸರ್ - ಉಗ್ಡಾಸ್
5. ನಿರಂತರ್ - ಕೆದಿಂಚ್ ನಾ

IV ಘುಸ್ವಡ್ಲಲೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್

1. ನ್ಹಂಯೊ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಿಣಿಯೆಚೊ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ವಾಂಟೊ.
2. ಮನ್ಯಾಕ್ ರುಚಿಚಿ ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಮಾಸ್ಚಿ ಮೆಳ್ತಾ ಮಾಸ್ಚಿ.
3. ಪ್ರಮುಕ್ ಪ್ರಕೃತೆಚ್ಯಾ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂಚಾಂ ವಿಶಿಂ ಕರಿನಾ ಗುಮಾನ್ ತೊ.
4. ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಸಲ್ಯಾ ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಆಸಾತ್ ಕರ್ನ್ ಯೋಜನಾಂನಿ ಹೆಂ ಕಾಮ್
5. ನೀಜ್ ರಾನ್ ವಾಡ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಪಾತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಿಶೇಸ್ ನ್ಹಂಯಾಂಚೊ.

V ತಿಕ್ಕಾ ಭಿತರ್ ದಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್

1. ರುಕಾಂಚೊ ಪಾಚ್ಚೊ ಪಾಲೊ ಖಾವ್ನ್ ಮೊನ್ನಾತಿ ಜಾತಾತ್.

(ವ್ಹಡ್, ಲಾಂಬ್, ಪುಡ್ಪುಡಿತ್)

2. ಮನಿಸ್ ವಾಡುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ತಾಕಾ ಥೊಡಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ

(ಮನ್ಯಾಂಚಿ, ಮೊನ್ನಾತಿಂಚಿ, ಪ್ರಕೃತೆ ವಿಶಿಂ)

3. ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ ಹರೈಕ್ ಗಾಂಜಾಕ್ ಆಪ್ಲೆಂಚ್ ವಿಶೇಸ್ ಆಸಾ.

(ಸ್ಥಾನ್, ಮಾನ್, ಮೊಲ್)

4. ನ್ಹಂಯೆ ತಡಿರ್ ಎಜಿಪ್ತಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಫುಲ್ಲಿ. (ನೈಲ್, ಸಿಂಧೂ, ತಪತಿ)

5. ತ್ಯಾ ರುಕಾಂನಿ ಘರ್ ಕರ್ತಾತ್. (ಸುಕ್ಲಿಂ, ನಗ್ನಿ, ಕುಲ್ಯೊರ್)

VI ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್

1. ಯುಫ್ರೆಟಿಸ್-ಟೈಗ್ರಿಸ್ ಪಾಸೈಂತ್ ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ, ಗೋದಾವರಿನ್ಹಂಯೊ

2. ಭಾರತಾಚಿ ದಕ್ಷಿಣೆಕ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ಕರೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ವರ್ತೊ

3. ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂ ಸವ್ವಾಂನಿ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಉಡೊಂವ್ಚೆಂ

ಸವಯೆಚೆಂ ಜಾಲಾಂ

4. ಮ್ಹೆಳೆಂ, ಮೆಲ್ಲೆ ಮೊನ್ನಾತಿಚೆಂ ನ್ಹಂಯೊ ಜಿವ್ಯೊ ಮೊಡೆಂ

ಉರುಂಕ್ ಜಾಯ್

5. ಉದಕ್ ವೀಕ್ ಜಾಯ್ನಾಯೆ ತರ್ ಮೆಸಪಟೊಮಿಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಡ್ಲಿ

VII ದೆಕಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಬರಯ್ :

ನ್ವಂಯ್ = ನ್ವಂಯ್ಕ್, ನ್ವಂಯ್ಚಿಂ, ನ್ವಂಯ್ ಥಾವ್ನ್, ನ್ವಂಯ್ ಲಾಗಿಂ

ರೂಕ್ =

ಮನಿಸ್ =

ದೆವ್ =

ಸುಕ್ಲೆಂ =

VIII ಜೊಡಿ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್ :

ದಾಕ್ಲಾಕ್ : ವಾರೆಂ - ವಾದಳ್ ಗುಡೆ

ರೂಕ್ ಉದೆಂತಿ

ಪೂರ್ವ್ ಹೆವ್ಚಿಂ

IX ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್

1. ಮನ್ಯಾಚಿ ಜೀಣ್ ಸಂತೊಸ್ಪರಿತ್ ಕರ್ಜಾಕ್ ದೆವಾನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕಸಲಿ?

2. ಮನ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಮುಳಾವೆ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ನ್ವಂಯಾಂಕ್ ಕಸಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ?

3. ವೀಜ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಶೆಂ ಜಾತಾ?

4. ರಾನ್ ನಾ ತರ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಲೆಂ?

5. ನ್ವಂಯಾಂಚೊ ಫುಡಾರ್ ಅಪಾಯಚೊ ಜಾಲಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್?

6. ಆಮಿ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ಉದಕ್ ವೀಕ್ ಜಾಯ್ನಾಶೆಂ ಆಮಿ ಕಿತೆಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್?

X ದೋನ್ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್

1. ಆಮ್ಚಾ ಭಾರತಾಂತ್ ವಾಳ್ಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ನ್ಹಂಯೊ ಖಿಂಯ್ಚೊ?

2. ನ್ಹಂಯಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ಮನ್ಯಾ ಜಿಣಿಯೆ ಲಾಬ್ಚೊ ಗರ್ಜೊ ಕಸಲ್ಯೊ?

3. ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಪಿಡಾ ಲಾಗುನ್ ಮರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಕಾರಣ್?

4. ನ್ಹಂಯೊ ಮೆಲ್ಯಾರ್ ಮನ್ಯಾಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಅಪಾಯ್?

XI ಹ್ಯಾ ತೀನ್ ವರ್ತುಲಾಂನಿ ಸಾಂಪ್ಡಲ್ಲ್ಯಾ ನ್ಹಂಯಾಂಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಹಾಡ್ನ್ ತಾಂಚಿ ವಳಿರಿ ಕರ್.

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

ವಂದೇ ಮಾತರಂ ವಂದೇ ಮಾತರಂ
ಹಿಮಾಲಯಾಚ್ಯಾ ತ್ಯಾ ದೊಂಗ್ರಾಂನಿ
ಕಾರ್ಗಿಲಾಚ್ಯಾ ತ್ಯಾ ದೊಂಗ್ರಾಂನಿ
ಪಂಜಾಬಾಚ್ಯಾ ರಾನಾಂನಿ
ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯಾ ಖಿಣಿಯಾಂನಿ
ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಗಡಿಗಡಿಂನಿ
ಆಕಾಂತ್‌ವಾದಿಂಕ್
ಧಾಂವ್ಡಾಯಿಲ್ಲೆ ಶಿಪಾಯ್ ಆಮಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ
ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಿಖ್ ಆಮಿ
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಆಮಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ

ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರಂಕ್ ಆಶಾ ಮನಿ
ದೇಕುನ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ತಾಂವ್ ಧೈರಾನ್ ಆಮಿ
ಆವಯ್ ಬಾಪಯ್ ಬಾಯ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಭಾವ್‌ಭಯ್ಣಿಂ
ಸಗ್ಳಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಧಾಡ್ತಾತ್ ಉಮಾಳ್ಕಾಂನಿ
ಲಿಪೊವ್ನ್ ದುಕಾಂ ದೊಳ್ಕಾಂ ಖಾಂಚಿಂನಿ
ಪಾಟಿಂ ಯೆತಲ್ಯಾಂವ್ ತೆಂ ನೆಣಾಂತ್ ಕೊಣಿ
ಭಾರತೀಯಾಂನೊ ದೇಶ್‌ವಾಸಿಂನೊ
ದೇಶಾಕ್ ಸಮರ್ಪಿತ್ ಆಮ್ಚಿ ಜಿಣಿ
ಹಜಾರಾಂನಿ ಸೊಜೆರಾಂನಿ ಜೀವ್ ದಿಲಾ ವೀರ್‌ಪಣಿ
ಸರ್ವ್ ಆಮಿ ದೇಶ್ ಪ್ರೇಮಿ
ಭಾರತ್ ಆಮ್ಚಿ ಮಾತೃಭುಮಿ

ಏಕ್ ದೇಸ್ ಏಕ್ ವೇಸ್ ಏಕ್ ಮಾತಿ
 ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಭಾರತಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
 ಹಾಡುಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಂತ್ ದೆಶಾಂತ್ ಶಾಂತಿ
 ಗಡಿರ್ ಆಮಿ ಝಜ್ಜೆಂ ಕೊಣಾ ಖಾತಿರ್
 ಸಮ್ಜೊನ್ ತುಮಿ ಘೆಯಾತ್ ಜಾತಿವಾದಿ
 ಲೊಕಾಚಿ ಭದ್ರತಿ ಆಮ್ಚಿ ಶಾಧಿ
 ಯೆಯಾ ತುಮಿ ಹಾತ್ ಹಾತಿ
 ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸರ್ವ್ ಜಾತಿ
 ಎಕ್ವಟಾನ್ ಎಕಾ ಮನಾನ್ ಗಾವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ಓಂ ಶಾಂತಿ
 ಸರ್ವ್ ಆಮಿ ಭಾರತಿ
 ಸರ್ವ್ ಆಮಿ ಭಾರತಿ

- ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸ್

ಪರಿಚಯ್ : ಹೆಂ ಪದ್ ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸಾಚ್ಯಾ "ಸುವಾಳೊ" ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ಲೆಂ ಘೆತ್ಲಾಂ.
 ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ ಗಾವ್ಚಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
 ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಾಕಾ ಲಾಬ್ಲಾ.

ಆಶಯ್ : ಜಾತ್-ಧರ್ಮ್ ಫರಕ್ ನಾಸ್ತಾಂ ದೇಶಾಚೆಂ ರಕ್ಷಣ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಸೊಜೆರಾಂಚ್ಯಾ
 ದೇಶಪ್ರೇಮಾ ವಿಶಿಂ ಚಿಂತನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಹ್ಯಾ ಪದಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಖಣಿಯೊ = ದೊಂಗ್ರಾಂ ಮದೆಂ ದೆಂವ್ಚಿ ಜಾಗೆ

ಸಮರ್ಪಿತ್ = ಅರ್ಪಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಮಾತೃಭೂಮಿ = ಮಾಂಯ್ಗಾಂವ್

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ ದಿ.

ದುಖ್ X ಶಾಂತಿ X ಜೀವ್ X

ದೊಂಗರ್ X ಫುಡೆಂ X ದಾಕಯ್ X

III ಅನ್ಯ ವಚನ್ ರೂಪ ದಿ :

ಖಣಿ

ಘರ್

ತೊ ಸೊಜಿರ್

ತೊ ಶಿಪಾಯ್

ಆವಯ್

ಜಾತ್

IV ತಿಕ್ವಾಂತ್ಲೆ ಸಬ್ದ ವಿಂಚುನ್ ಅರ್ಥ್ ಬರಯ್.

ಶಾಧಿ

ಗಡಿ

ಪ್ರೇಮಿ

ವಾವ್ರ್

ರಾನ್

ಮಾತಾ

V ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1.

ಕ್ ಸಮರ್ಪಿತ್ ಆಮ್ಚಿ ಜಿಣಿ.

2.

ಎಕ್ವಟಾನ್

ಗಾವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ಓಂ ಶಾಂತಿ.

3.

ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮ್, ಸಿಖ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆಮಿ

4.

ಸರ್ವ್ ಆಮಿ

ಭಾರತ್ ಆಮ್ಚಿ.

5.

ಏಕ್ ದೇಸ್ ಏಕ್ ವೇಸ್

6.

ಹಾಡುಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಂತ್ ದೆಶಾಂತ್

VI ಏಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :

1. ಶಿಖರ್

ಧೈರಾನ್

2. ಖಣಿಯೊ

ಹಿಮಾಲಯಾಚೆ

3. ದೊಂಗರ್

ಪಂಜಾಬಾಚಿಂ

4. ರಾನಾಂ

ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯೊ

5. ಲೊಕಾಚಿ

ಕಾರ್ಗಿಲಾಚೆ

6. ಫುಡೆಂ

ಕರ್ತಾವ್ ಭದ್ರತಿ

VII ಸಕಯ್ಲಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸರ್ವ್ ಜಾತಿಂನಿ ಕಶೆಂ ಯೆಜೆ?

2. ಎಕ್ವಟಾನ್ ಎಕಾ ಮನಾನ್ ಕಿತೆಂ ಗಾವ್ಯಾಂ?

3. ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಕೊಣ್?

4. ಆಕಾಂತ್‌ವಾದಿಂಕ್ ದಾಂವ್ಡಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಕೊಣೆಂ?

5. ದೆಶಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಹಾಡುಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಂವ್?

VIII ಕವನ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್

1. ಎಕ್ ದೀಸ್ .....

.....

..... ಕೊಣಾ ಖಾತಿರ್

.....

2. ಲೊಕಾಂಚಿ ಭದ್ರತಿ .....

.....

.....

..... ಓಂ ಶಾಂತಿ

IX ಪಳೆ, ವಾಚ್, ಸಮ್ವ ಆನಿ ಬರಯ್

ಝಜ್ - ಝಜ್ಜೆಂ

ಜೆವಣ್ - ಜೆಂವ್ಣೆಂ

ಖಾಣ್ -

ನ್ಹಾಣ್ -

ಖೆಳ್ -

ವಾಚಪ್ -

ಶಿಕಪ್ -

ಸೊದ್ -

X ಪಳೆ, ವಾಚ್, ಸಮ್ವ ಆನಿ ಬರಯ್.

ದೊಂಗರ್ - ದೊಂಗ್ರಾಂನಿ

ಶಿಖರ್ - ಶಿಖರಾಂನಿ

ಘರ್ -

ಖಿಣಿ -

ಗಡಿ -

ರಾನ್ -

ಮಂದಿರ್ -

ಸೊಜೆರ್ -

XI ಸಕಯ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್.

1. ಧೈರಾನ್

2. ಸಮರ್ಪಿತ್

3. ಭದ್ರತಿ

XII ಘುಸ್ಪಡಲೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್.

1. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಆಮಿ ಧಾಂವ್ಡಾಯಿಲ್ಲೆ ಶಿಪಾಯ್.

2. ಧೈರಾನ್ ದೆಕುನ್ ಆಮಿ ಘುಡೆಂ ಸರ್ತಾಂವ್.

3. ಧಾಡ್ತಾತ್ ಸಗ್ಗಿಂ ಉಮಾಳ್ಕಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ.

4. ಸೊಜೆರಾಂನಿ ದಿಲಾ ವೀರ್‌ಪಣಿಂ ಜೀವ್ ಹಜಾರಾಂನಿ.

5. ಗಾವ್ಯಾಂ ಮನಾನ್ ಎಕ್ವಟಾನ್ ಓಂ ಶಾಂತಿ ಆಮಿ ಎಕಾ.

XIII ನಿಯೋಜಿತ್ ವಾವ್ರ್ :

ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಮಾಹೆತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ನ್ ಎಕ್ ಚಾರ್ಟ್ ತಯಾರ್ ಕರ್.

1. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ಲೆ ರಾಜ್ಯ್ (States) (28)+7 ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್.

2. ಪ್ರಮುಕ್ ಭಾಸೊ (22)

2. ಪ್ರಮುಕ್ ನ್ಹಂಯೊ (10)

ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲಿ

(ಸಕಾಳಿಂಚಿ ಹಾಜರಿ ಕಾಡ್ತಾಸ್ತಾನಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಇಸ್ಕೂಲಾಕ್ ಯೇನಾತ್ಲ್ಯಾ ದಿನೇಶಾ ಲಾಗಿಂ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಶ್ರೀ ವಾಸ್ತವ್ ವಿಚಾರ್ತಾ)

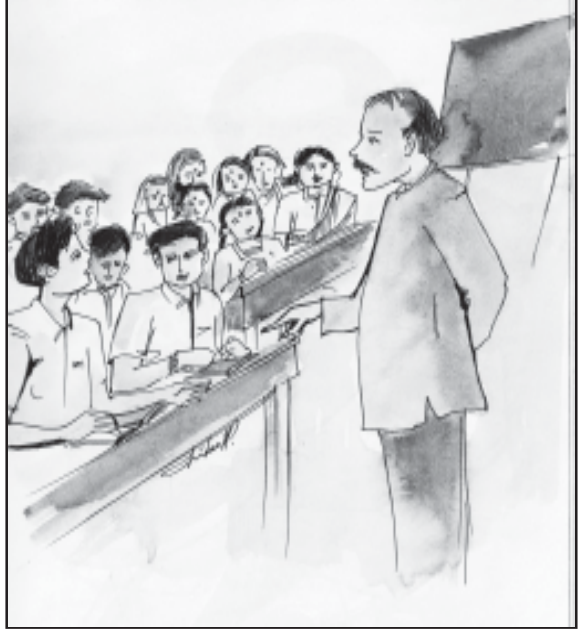
ಶಿಕ್ಷಕ್ : ದಿನೇಶ್ ಕಾಲ್ ತುಂ ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಇಸ್ಕೂಲಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾಂಯ್?

ದಿನೇಶ್ : ಮ್ಹಜಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ನಾತ್ಲಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ಕಿತೆಂ ಜಾತಾಲೆಂ ತುಕಾ?

ಸುಧಾಕರ್ : ಸರ್, ದಿನೇಶಾಕ್ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲಿ ಖಂಯ್.

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ಕಿತೆಂ? ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲಿ? ವ್ಹಯ್ಗಿ ದಿನೇಶ್ ಸತ್‌ಗೀ?

ದಿನೇಶ್ : ಸರ್, ಸಕಾಳಿಂ ಮಾಡಾಚೆ ಪಿಡೆ ವಿಂಚ್ತಾನಾ, ಅಂಗಾರ್ ಖೊರ್ಟಿ ಸಂಗಿಂ ದಾಡ್ಕಾಂ ಪಡುಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿ. ಪಾಂಯಾಂ ಥಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಾತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕೆಸಾಂ ಮುಳಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಖೊರ್ಜುತಾಲೆಂ. ತೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ವ್ಹಡಿಮಾಂಯ್ನ್ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಇಸ್ಕೂಲಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ತರ್ ದಾಡ್ಕಾಂ ಕಶಿಂ ಗೆಲಿಂ?

ದಿನೇಶ್ : ವ್ಹಡಿಮಾಂಯ್ನ್ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಪಯ್ಕೆ ಕಾಡ್ನ್ ದವರೆ ಆನಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಹಳ್ಳಿ ಉದ್ಯಾಂತ್ ನಾಣಿಯ್ಲೊ. ಸಾಂಜ್ ಜಾತಾನಾ ದಾಡ್ಕಾಂ ನಾ ಜಾಲಿಂ.

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನೊ, ದಿನೇಶಾಚೆ ವ್ಹಡಿಮಾಂಯ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಪರಿಂ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ರೇಂವ್ ಉಡೊಂವ್ಚೆಂ. ಮ್ಹಣ್ ತುಮಿ ಆಯ್ಕಾಲಾಂ?

ಭುರ್ಗಿಂ : (ಥೊಡಿಂ) : ವ್ಹಯ್ ಸರ್, ಆಮಿಯ್ ಆಯ್ಕಾಲಾಂ.

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನೊ, ಮೆಲ್ಲಿಂ ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ಅಂಗಾರ್ ದಾಡ್ಕಾಂ ಪಡ್ಚಿಂ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಥರಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ತರ್ 'ಎಲರ್ಜಿ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಹರೆಕ್ ಜಿವಿಚಿ ಕೂಡ್ ಜೀವ್‌ಕೋಶಾಂನಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಜೀವ್‌ಕೋಶಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ಘಟಕ್ ಪ್ರೊಟಿನ್. ಹೆಂ ಪ್ರೊಟಿನ್ ಚಡಾವತ್ ಹೆರ್ ಪ್ರೊಟಿನಾಂ ಸಂಗಿಂ ಜುಳ್ತಾ ತರ್, ಥೊಡ್ಯಾ ಪ್ರೊಟಿನಾಂ ಸಂಗಿಂ ಪ್ರತಿರೋಧ್ ದಾಕಯ್ತಾ. ತಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಆಂಗಾರ್ ದಾಡ್ಕಾಂ ಉಬ್ಜತಾತ್.

ಶಾಲಿನಿ : ಸರ್, ಕುಡಿಂತ್ ವಿಶೇಸ್ ಬಾರಿಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತೊಂಡಾಕ್ ವಕತ್ ಘಾಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಆನಿ ವಕತ್ ಘಾಲ್ಲೆಂ ವೊಂಕಯ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ನೈಂವೇ?

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ವ್ಹಯ್, ಹಿಯ್ ಏಕ್ ಕುಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ಮನ್ಯಾನ್ ಖೆಲ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ಚಾರ್ ವರಾಂ ಪುರ್ಯಾಂತ್ ಖಾಣಾ ಪೊತ್ಯೆಂತ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ಥಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ದ್ರವ್ ರುಪಾಚೆಂ ಖಾಣ್ ಧಾಕ್ಚೆ ಆನ್ಕಿಟೆ ಥಾವ್ನ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಆನ್ಕಿಟೆಕ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾತಾ. ಜಿರ್ವಣ್ ಜಾಯ್ತಾತ್ಲೆಂ ಖಾಣ್ ವಿಸರ್ಜನ್ ಜಾತಾ. ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಲಿಂ, ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾರಣಾಂತ್ ಲಾಗುನ್ ವಿಸರ್ಜನ್ ಜಾಯ್ತಾ ತರ್ ಚಡ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಥೊಡೆ ದೀಸ್ ವಾ ಹಫೊ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಭಾಗಾಂನಿ ಉರೈತ್. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ವ ವರಾ ಅದಿಂ ಶೆಜಾರ್ಯಾಂನಿ ವಾ ದುಸ್ಮಾನಾಂನಿ ಖಾಣಾ ಮುಖಾಂತ್ ವಕತ್ ಘಾಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ ಆಸಾ ತಾಕಾ ಭೈಮಿದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಶಾಲಿನಿ : ತರ್ ವಕತ್ ಘಾಲ್ಲೆಂ ವೊಂಕಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ನೈಂವೇ ಸರ್?

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ತುಮಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ಪಳಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಳ್ತಾ ಚಡಾವತ್ ವೊಂಕಯ್ಲೆ. ಪಿಡೆಸ್ತಾಕ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ಭರ್ ದೂದ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ದಿತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಂತ್ರಿಲ್ಯಾ ಲಿಂಬ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ದಿತಾತ್. ದುದಾಕ್ ಲಿಂಬ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ಆಂಬೆಂ ಜಾತಾ. ಪೊಟಾ ಭಿತರ್ ದುದಾಕ್ ಲಿಂಬ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ಲಾಗ್ತಚ್ ರಾಸಾಯನಿಕ್ ಕ್ರಿಯಾ ಜಾವ್ನ್ ಆಂಬೆಂ ಜಾತಾ. ವೊಂಕಯ್ಲೊ ಖಿಯಾಚ್ಯಾ ತರ್ಯಿ ಪಾಲ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ದಿತಾನಾ ವೊಂಕಾರ್ ಯೆವ್ನ್ ಖಾಣಾ ಪೊತ್ಯೆಂತ್ ಘೆಟೆ ಜಾಲ್ಲೆಂ ದೂದ್ ಭಾಯ್ತ್ ಯೆತಾ. ಆನಿ ವೊಂಕಯ್ಲೊ ಸಾಂಗ್ತಾ. "ವರಾ ಆದಿಂ, ತುಮ್ಕಾಂ ಜಾಯ್ತಾತ್ಲ್ಯಾ ಸೆಜಾರಿ ವ ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯಾನ್ ದುದಾಂತ್, ಥಂಯಾಂತ್ ವಕತ್ ಘಾಲಾಂ, ಆತಾಂ ಘೆಟೊ ಜಾಲಾಂ, ತಾಕಾ ಕೇಸ್ ಫುಟೊನ್ ಆಯ್ಲಾತ್, ವೊಂಕಯ್ತಾತ್ಲೆಂ ತರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಮರೊ" ಅಶೆಂ ಸಾಂಗುನ್ ಭಿಯೆಲ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಪಾತ್ಯೆಶೆಂ ಕರ್ತಾ. ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ವತ್ತಾಯೆನ್ ವೊಂಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲೆ ದಾಖ್ಲೆ ಆಸಾತ್. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಿಡಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜೊಕ್ಲ್ಯಾ ವಯಾಂ ಕಡೆ ತಪಾಸ್ಲಿ ಕರಿಚೆ.

ಭರತ್ : ತರ್ ಕುರ್ಡೆ ಪಾತ್ಯೆಣೆ ವರ್ವಿಂ ಅನಾಹುತ್ ಜಾತಾಗೀ ಸರ್?

ಶಿಕ್ಷಕ್ : ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಂನಿ ಕುಡಿರ್ ಹಿಂಸಾ ವ ಮರಣ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ಧರ್ನಿ ಪೊಂದ್ಲೊ ಹಾಂಡೊ (ದುಡ್ವಾಚಿ ನಿಧಿ) ಸೊದ್ಲೆ ಖಾತಿರ್ ಮನ್ಯಾ ಜಿವಾಚಿ ಬಲಿ ವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ದಿಂವ್ಚಿ. ನವೆಂ ತೆಳೆಂ ಖೊಂಡ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮನಿಸ್ ವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ, ಥೊಡಿ ಪಿಡಾ ಗೂಣ್ ಕರುಂಕ್ ಉಜ್ಯಾನ್ ತಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಂಕ್ಡ್ಯಾ ಕುಡ್ಯಾನ್ ದಾಗುನ್ ದವರ್ಚೆಂ. ಹಾಂತುಂ ಜಿವಾಕ್ ಆಪಾಯ್ ಆಸ್ತಾ. ಪಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಗಾಡ್ವಾಚೆಂ, ಮಾಣ್ಕಾಚೆಂ ಕಾಜಾರ್, ಅಕಾಲಿಕ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಂಕ್ವಾರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆತ್ಮಾಂಕ್ ಕಾಜಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಅಸಲ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣೆಂತ್ ಜಿವಾಕ್ ಆಪಾಯ್ ನಾ ತರ್ಯಿ ದುಡ್ವಾ ನಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

ವಂದನಾ: ಆಮ್ಚಿಂ ಸರ್ವ್ ಆಚರಣಾ ಕುಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿಗಿ ಸರ್?

ಶಿಕ್ಷಕ : ಬಿಲ್ಕುಲ್ ನೈಂ. ಸಬಾರ್ ಆಚರಣಾಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಚಿಂತಪ್ ವ ತತ್ವ್ ಆಸ್ತಾ. ಪಾಂಯಾಂಚ್ಯೊ ವ್ಹಾಣೊ ಘರಾ ಭಾಯ್ರ್ ದವ್ರುನ್ ಭಿತರ್ ವೆಚೆಂ, ಘರಾ ದಾರಾರ್ ಸದಾಂ ಶೆಣ್ ಝಾಡ್ಚೆಂ, ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಧುಳ್, ಮ್ಹೆಳೆಂ ಘರಾ ಭಿತರ್ ವಚನಾ ಆನಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಭಿಗಡ್ನಾ. ತುಳಸಿ ಝಾಡ್, ಪಿಂಪ್ಪಿ ರುಕಾಕ್ ಭೊಂವಾಡೊ ಕಾಡ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಪಿಡಾ ನಿರೋಧಕ್ ಸಕತ್ ವಾಡ್ತಾ. ಆಮ್ಜನಕ್ ಚಡಿತ್ ಮಾಪಾನ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ಉರ್ತಾ ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ದಾಖ್ಲೆ ದಿವ್ಯೆತ್.

ಶಮನ್ : ಸರ್, ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಕಶಿ ಉಣಿ ಕರೈತ್?

ಶಿಕ್ಷಕ : ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನೊ ಶಿಕ್ಷಣಾ ವರ್ವಿಂ ಸಮ್ಜಣಿ ವಾಡ್ತಾ ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹರೈಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಶಿಕಪ್ ಜೊಡಿಚೆ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಮನೋಭಾವ್ ರುತಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತೆದಾಳಾ ಹರ್ಯೆಕ್ ಘಡಿತ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾಂವ್. ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಮನ್ಯಾ ಜಿವಾಚಿ, ದುಡ್ವಾಚಿ ದೆಸ್ವಾಟ್ ಆಡಾವ್ಯೆತ್.

- ಶ್ರೀ ಜೋರ್ಜ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ

ಪರಿಚಯ್ : ಹೆಂ ಸಂಭಾಷಣ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಶಿಕ್ಷಕ ಶ್ರೀ ಜೋರ್ಜ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ನಕ್ರೆ ಹಾಣೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. ತೊ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಶಿಕ್ಷಕ.

ಆಶಯ್ : ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಸಬಾರ್ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಮನ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಏಕ್ ವಾಯ್ ಚಿಂತಪ್. ಶಿಕ್ಷಣಾಚೊ ಅಬಾವ್ ಹಾಕಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಕಾರಣ್. ಶಿಕ್ಷಣಾ ವರ್ವಿಂ ಆಮಿ ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಕಶಿ ಪಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಮ್ಜಣಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಭ್ರಮಿದ್ = ಕಲ್ಪನ್; ಪರಿಶೀಲನ್ = ಪರಿಕ್ಷಾ, ಭಿಗಡ್ತಾ = ವಾಯ್ ಜಾತಾ ; ದೆಸ್ವಾಟ್ = ವಿಭಾಡ್

II ವಿರೋಧ್ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್ :

ಪಿಡೆಸ್ತ್	X	<input type="text"/>	ಶಿಕ್ಷಿ	X	<input type="text"/>
ನವೆಂ	X	<input type="text"/>	ಸಮಧಾನ್	X	<input type="text"/>
ಮರಣ್	X	<input type="text"/>	ಕಾಜಾರಿ	X	<input type="text"/>

III ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ಬರೆಯ್ : ದಾಕ್ಲಾಕ್ : ಮಾಂಯ್ - ಬಾಬ್

ದಾಕ್ತೆರ್ -	<input type="text"/>	ಆಬ್ -	<input type="text"/>
ಭುರ್ಗೊ -	<input type="text"/>	ಚಲೊ -	<input type="text"/>
ಶಿಕ್ಷಕ್ -	<input type="text"/>	ವ್ವಡಿಲ್ -	<input type="text"/>

IV ಅನ್ಯ ವಚನ್ ಬರೆಯ್ :

1. ಇಸ್ಕೂಲ್ -	<input type="text"/>	2. ವಕತ್ -	<input type="text"/>
3. ಲಿಂಬೊ -	<input type="text"/>	4. ಗಾಡಂವ್ -	<input type="text"/>
5. ಮಾಣ್ಣೊ -	<input type="text"/>	6. ಘರ್ -	<input type="text"/>

V ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :

1. ಕುರ್ಡಿ	ರೋಸ್	<input type="text"/>
2. ಆಂಗಾರ್	ಚಿಂತಪ್	<input type="text"/>
3. ಮೆಲ್ಲಾಂನಿ	ಪಾತ್ಯೆಣಿ	<input type="text"/>
4. ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್	ದಾಡ್ಕಾಂ	<input type="text"/>
5. ಲಿಂಬ್ಯಾಚೊ	ರೇಂವ್ ಉಡಯ್ಲಿ	<input type="text"/>

VI ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1. ವ್ವಡಿ ಮಾಂಯ್ನ್ ಉದ್ಕಾಂತ್ ನ್ಹಾಣಯ್ಲೊ.
2. ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಥರಾನ್ ಅಂಗಾರ್ ಪಡ್ವ್ಯಾ ದಾಡ್ಕಾಂಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.
3. ಪೊಟಾ ಭಿತರ್ ದುದಾಕ್ ಲಿಂಬ್ಯಾಚೊ ರೋಸ್ ಲಾಗ್ತಚ್ ರಾಸಾಯನಿಕ್ ಕ್ರಿಯಾ ಜಾವ್ನ್ ಜಾತಾ.
4. ಸಬಾರ್ ಆಚರಣಾಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಿಂತಪ್ ವ ತತ್ವ್ ಆಸ್ತಾ.
5. ವರ್ವಿಂ ಸಮ್ಜಣಿ ವಾಡ್ತಾ.

VII ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್

1. ದಿನೇಶಾಚ್ಯಾ ಅಂಗಾರ್ ಧಾಡ್ಕಾಂ ಕೆದಾಳಾ ಪಡುಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ ?

2. ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಕಶಿ ಉಣಿ ಕರೈತಾ ?

3. ಘರಾ ದಾರಾರ್ ಶೆಣ್ ರ್ಘಾಡ್ಚೆ ವರ್ವಿಂ ಕಿತೆಂ ಬರೆಪಣ್ ಲಾಬ್ತಾ?

4. ಶೆಜಾರ್ಯಾಂನಿ ವ ದುಸ್ಮಾನಾಂನಿ ಖಾಣಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ವಕತ್ ಘಾಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಣಾಚ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್?

5. ಪ್ರೊಟಿನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?

VIII ದೋನ್-ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಆಂಗಾರ್ ದಾಡ್ಕಾಂ ಉಬ್ಜುಂಕ್ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಕಾರಣ್ ಕಿತೆಂ?

2. ಪಿಡಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಜೊಕ್ತ್ಯಾ ವಯ್ಜಾಂ ಕಡೆ ತಪಾಸ್ಣಿ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?

3. ತುಳ್ಳಿ ರ್ಘಾಡ್, ಪಿಂಪಿ ರೂಕ್ ಘರಾ ದಾರಾರ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಕಿತೆಂ ಬರೆಪಣ್ ಜಾತಾ?

4. ಶಿಕ್ಲಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಭೊವ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ?

IX ಸಕಯ್ ದಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ರಚ್ :

1. ಅನಾಹತ್

2. ಪಾತ್ಯೆಣಿ

3. ಸಂದರ್ಭ್

4. ಆಚರಣ್

5. ಮೂಳ್

X ಸಕಯ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಚೌಕಟಾಂತ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ವಿಂಚುನ್ ಪಾಂಚ್ ವಕ್ತಾಂಚ್ಯಾ ರುಪಾಡಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್.

ರ	ಕಿ	ತು	ರ
ಸ	ಠ	ಠಿ	ಱ
ಠೋ	ಠ	ರ	ಱ
ಠ	ಱ	ಸ	ಠ

XI ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ.

1. ಮ್ಹಜಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ನಾತ್ಲಿ.

2. ತರ್ ದಾಡ್ಯಾಂ ಕಶಿಂ ಗೆಲಿಂ?

3. ವ್ಹಯ್ ಸರ್, ಆಮಿಯ್ ಆಯ್ಕಲಾಂ.

4. ತರ್ ಕುರ್ಡೆ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ವರ್ವಿಂ ಅನಾಹುತ್ ಜಾತಾಗಿ ಸರ್?

5. ಸರ್, ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಕಶಿ ಉಣಿ ಕರ್ಯೆತ್.

XII ಸಬ್ಬಾಂ ಖೆಳ್

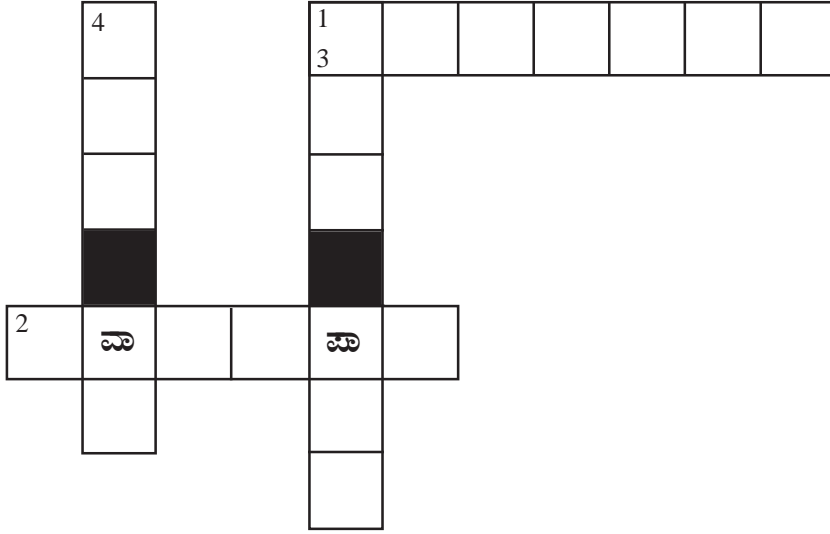
1. ಚಾರ್ ವರಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಖಾಣಾ ಪೊತಿಯೆಂತ್ ಆಸ್ತಾ.

2. ಥೊಡ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣ್ಯಾಂನಿ ನಾ ತರ್ಯಿ ದುಡ್ವಾ ನಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

3. ಅಕಾಲಿಕ್ ಆಂಕ್ವಾರ್

4. ಶಿಕ್ಷಣಾ ವರ್ವಿಂ

XIII ಘುಸ್ಪಡ್ಲಲೆಂ ವಾಕ್ಯ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್.

1. ಇಸ್ಕೂಲಾಕ್ ದಿನೇಶ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ಕಾಲ್ ತುಂ ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ನಾಂಯ್?

2. ರೇಂವ್ ಮೆಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ದಿನೇಶಾಕ್ ಉಡಯಿಲ್ಲಿ ಸರ್ ಖಿಂಯ್.

3. ಪರಿಣಾಮ್ ದಾಡ್ಯಾಂ ತಾಚೊ ಆಂಗಾರ್ ಉಬ್ಜತಾತ್.

4. ಸರ್ವ್ ಆಚರಣಾಂ ಆಮ್ಚಿ ಕುರ್ಡಿ ಸರ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿಗೀ?

5. ಸಬಾರ್ ಅಶೆಂ ದಿವ್ಯೆತ್ ದಾಖ್ಲೆ

XIV ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾ ಸಾರ್ಕಿಂ ವ ಚೂಕ್ ತೆಂ ಬರಯ್. ಚೂಕ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಸಾರ್ಕಿಂ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್.

1. ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಹುನ್ ಉದ್ಕಾಂತ್ ನಾಣಯ್ಲೆಂ ಆನಿ ಸಾಂಜ್ ಜಾತಾನಾ ದಾಡ್ಕಾಂ ನಾ ಜಾಲಿಂ.

2. ಅಂಗಾರ್ ದಾಡ್ಕಾಂ ಪಡ್ಜಿಂ ವೆಗ್ಯಾನಿಕ್ ಥರಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ತರ್ 'ಖೊರಜ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

3. ತುಳಸಿ ರ್ಹಾಡ್, ಪಿಂಪ್ಪಿ ರುಕಾಕ್ ಪಿಡಾ ಆಡಾಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ಆಸಾ.

4. ಕುರ್ಡಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಪಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಹರೈಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿನ್ ಶಿಕಪ್ ಜೊಡಿಚೆ.

ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಆವಯ್‌ಪಣಾ

ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಏ ಭಾಗಿ ಆವಯ್‌ಪಣಾ
ಆವಯ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ ತಸಲೆಂ ಭಾಗ್ ತೆಂ ದುಸ್ರೆಂ ನಾ
ಎದೊಳ್ ಕೊಣ್‌ಚ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಆಯ್ಲೊನಾ ಶಿವಾಯ್
ಮಾಂಯ್ಚ್ಯಾ ಗರ್ಭಾ ಥಾವ್ನ್ ಜಲ್ಮನಾಸ್ತಾನಾ.

ಘೊವಾಕ್ ಬಾಯ್ಲೆ ಮೆಳತ್ ಅನ್ಯೆಕ್ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್
ಭಾವಾಕ್ ಭಯ್ಣೆ ಮೆಳತ್ ದುಸ್ರಿ ಜಲ್ಮಲ್ಯಾರ್
ಪೂಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕೊಣ್ ಆಸಾ ಏಕ್ ಆವಯ್ ಸಾಂಡುನ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್
ಅನ್ಯೆಕ್ ತಿ ಮೆಳ್ಳಿನಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್.

ಆವಯ್ ತಿಚೆ ಕುಶಿಂತ್ ತುಕಾ ವ್ಹಾವೊವ್ನ್ ಘೆತಾ
ರಗತ್ ತಿಚೆಂ ಆಟೊವ್ನ್ ತುಕಾ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ದಿತಾ.
ಆವಯ್ಕ್ ತುಜ್ಯಾ ಕೊಣ್‌ಚ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಂವ್ಚಿನಾ
ಆವಯ್ ತಿ ಎಕ್ಲಿಚ್ ಮೆಳ್ತಾ ದುಸ್ರಿ ಮೆಳ್ಳಿನಾ

ನಮಾನ್ ತುಕಾ..... ಜಲ್ಮನಾಸ್ತಾನಾ.

ತುಂ ಆಂಗ್ಲೆಂ ಫಾಲ್ಸ್ ಆಸಾಯ್ ಗೊ ಭಯ್ಣಿ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ
ಆವಯ್‌ಪಣಾಚೆಂ ಭಾಗ್ ತುಕಾಯ್ ರಾಕುನ್ ಆಸಾ
ಕಾಪಡ್ ನ್ಹೆಸುನ್ ಆಂಗಾರ್, ಏಕ್ ದಿಸಾ ತುಂ ಆಯ್ತೆಂ ಜಾ
ಬೆಸಾಂವ್ ಘೆವುನ್ ಬರೆಂ ತ್ಯಾ ಲಗ್ನಾಚ್ಯಾ ಭೆಸಾಂತ್.

ಆವಯ್ ತುಂ ಜಾ ತುಜೆಚ್ ಮೊಗಾಳ್ ಆವಯ್ ಬರಿಂ
ನಿತಳ್ ದವರ್ ತಿ ಕೂಡ್ ತುಜಿ ಮರಾಸರಿ
ಫಳಾಕ್ ತುಜ್ಯಾ ಕೆದಿಂಚ್ ಖಿತ್ ತುಂ ಲಾಯ್ನಾಕಾ
ನಿಯಮ್ ಚುಕುನ್ ತುಂ ಭಯ್ಣಿ ಆವಯ್ ಜಾಯ್ನಾಕಾ

ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಆವಯ್‌ಪಣಾ, ತುಂ ಅಸ್ಲಲ್ಯಾನ್ ಆಜ್ ಹಾಂವ್ ಆಸಾಂ
ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಭಾಗಿ ಆವಯ್ ಮ್ಹಜ್ಯೆ.

- ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್

ಪರಿಚಯ್ : ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್ 02-04-1942 ವೆರ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಜೆಪ್ಪುಂತ್ ಜಲ್ಮಲೊ.
'ಕೊಂಕಣ್ ಕೊಗುಳ್' ಮ್ಹಣ್ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂನಿ ವಳ್ಕುಂಚೊ ವಿಲ್ಫಿ.
ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪದಾಂಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರೂಪ್' ದಿಲ್ಲೊ ಕವಿ. 2500 ವಯ್ ಪದಾಂ
ಘಡ್ನ್ ಸಂಗೀತ್ ಬಸಯಿಲ್ಲೊ. ವಿಲ್ಫಿನ್ 40 ಪದಾಂಚ್ಯೊ ಕೊವ್ಣ್ಯೊ, 25 ಪದಾಂಚ್ಯೊ ಸಿ.ಡಿ.
ಭಾಯ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾತ್, 8 ನಾಟಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಫಿಲ್ಮಾಂಕ್ ಸಂಗೀತ್ ದೀವ್ನ್ 'ತಿಸಿ
ಚೀಟ್', ಮೋಗ್ ಆನಿ ಮಯ್ಪಾಸ್' ಸಿನೆಮಾಂಕ್ ಕಾಣಿ ಬರಯ್ಲ್ಯಾ ಮಾರ್ಚ್ 9, 2010
ಇಸ್ಟೆಂತ್ ತೊ ದೆವಾಧಿನ್ ಜಾಲೊ.

ಆವಯ್‌ಪಣಾಚೆ ವ್ಹಡ್ಲಿಕೆ ವಿಶಿಂ ಕವಿ ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ವರ್ಣನ್ ಕರ್ತಾ.

ಆಶಯ್ : ಹರೈಕ್ಲಾಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಆವಯ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಆನಿ ವಿಶೇಷ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತಾ.
ಆವಯ್ ವರ್ಣಿಂ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಆವಯ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾ ವಿಶಿಂ
ಆಮ್ಕಾಂ ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಜಾಗ್ವಣಿಯಿ ಕವಿ
ದಿಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ನಮಾನ್ = ಉಲ್ಲಾಸ್ ಪಾಟಯ್, ಅಭಿನಂದನ್ ಪಾಟಯ್

ಆವಯ್‌ಪಣ್ = ಮಾಯ್ಪಣ್, ಸಾಂಡುನ್ = ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್

ಆಯ್ತೆಂ ಜಾ = ತಯಾರ್ ಜಾ, ಲಗ್ನ್ = ಕಾಜಾರ್, ಖಿತ್ = ಮ್ಹೆಳೆಂ

ಆವಯ್ಚೆ ಕುಶಿಂತ್ = ಆವಯ್ಚ್ಯಾ ಗರ್ಭಾಂತ್

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥ್ ಬರಯ್ :

1. ಆಸಾ	x	____	2. ಜಲ್ಮ್	x	____
3. ಮೆಳ್ತಾ	x	____	4. ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್	x	____
5. ಘೆತಾ	x	____	5. ಸಾಂಡುನ್	x	____

III ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ರೂಪ್ ಬರಯ್ :

1. ಆವಯ್ -	____	2. ಭಾವ್ -	____
3. ಘೆವ್ -	____	4. ಮಾಯ್ -	____
5. ತೊ -	____		

IV ಅನ್ಯ ವಚನ್ ಬರಯ್ :

1. ಭಯ್ಣ್ -	____	2. ಭಾವ್ -	____
3. ಆಂಗ್ಲೆಂ -	____	4. ದೀಸ್ -	____

V ಎಕಾಚ್ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪಿ ಬರಯ್ :

1. ಆವಯ್ಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಭಾಗ್ ಖಿಂಯ್ಚೆಂ ?

2. ಕೊಣ್ ಸಾಂಡುನ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ತಿ ಮೆಳ್ಳಿನಾ ಮ್ಹಣ್ ಕವಿ ಸಾಂಗ್ತಾ?

3. ಆವಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಖಿಂಯ್ಚೆರ್ ವ್ಹಾವೊವ್ನ್ ಘೆತಾ?

4. ಆವಯ್ ಪಣಾಚೆಂ ಭಾಗ್ ಕೊಣಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ?

VI ದಿಲ್ಲಿ ಸಬ್ ವಾಪರ್ಸ್ ವಾಕ್ಯ ಕರ್ :

ಆವಯ್

ಸಾಂಡುನ್

ಆಯ್ತೆಂ ಜಾ

ನಿತಳ್

VII ಹೆ ಸಬ್ ವಾಚ್, ಸಮ್ ಆನಿ ಬರಯ್ :

ಘೆತಾ - ದಿತಾ; ಜಾಂವ್ಚೆನಾ - ಮೆಳ್ಚಿನಾ; ದಿಸಾ - ಆಸಾ; ಲಾಯ್ಕಾ - ಜಾಯ್ಕಾ

VIII ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಕರ್

1. ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಯೆ
2. ಮಾಂಯ್ಚ್ಯಾ ಜಲ್ಮನಾಸ್ತಾನಾ.
3. ಭಾವಾಕ್ ಭಯ್ಣ್ ಮೆಳತ್ ದುಸ್ತಿ
4. ಆವಯ್ ತಿಚೆ ತುಕಾ ವ್ಹಾವೊವ್ನ್ ಘೆತಾ.
5. ಆವಯ್ ತಿ ಎಕ್ಲಿಚ್ ಮೆಳ್ತಾ ದುಸ್ತಿ
6. ಭೆಸಾಂವ್ ಘೆವುನ್ ಬರೆಂ ತ್ಯಾ ಭೆಸಾಂತ್.
7. ನಿತಳ್ ದವರ್ ತಿ ಕೂಡ್ ತುಜಿ
8. ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಭಾಗಿ ಮ್ಹಜ್ಯಾ.

IX ಸಕಯ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ಬರಯ್ :

1. ಆವಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಪಾಸತ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತಾ?
2. ಆವಯ್ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚೆ ವಿಶೇಸ್ ಗೂಣ್ ಖಿಂಯ್ಚೆ?
3. ಚೆಡು ಭುರ್ಗ್ಯೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕಿತೆಂ ರಾಕುನ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಕವಿ ಸಾಂಗ್ತಾ?

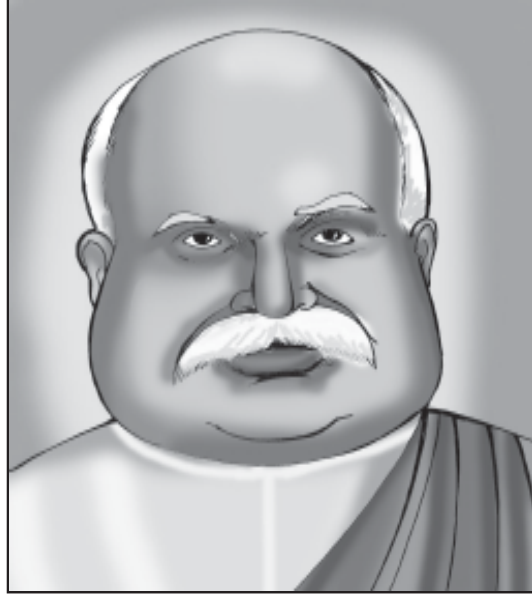
X 'ನಮಾನ್ ತುಕಾ ಆವಯ್‌ಪಣಾ' ಕವನಾ ಥಾವ್ನ್ ತುಕಾ ಪಸಂದ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವಿಶಯ್ ಧಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್.

XI ಹೆಂ ಪದ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಗಾಯನ್ ಕರಾ.

XII ಚಡಿತ್ ವಾಚಪ್ :

1. 'ಆವಯ್' ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಆನಿ ಲೇಖಿನಾಂ ವಾಚ್.
2. ವಿಲ್ಪಿ ರೆಬಿಂಬಸ್ ಹಾಣೆಂ ಆವಯ್ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಪದಾಂ ರಚ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ತಾಂ ತಿಂ ಎಕ್ಪಾಂಯ್ ಕರ್.

ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗರಾವ್

ಭಾರತಾಂತು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸಮಾಜಾಚೆ ಜೀವಾಳ ಜಾಲ್ಯಾ ಆಮ್ಗಲೆ ದೇಶಾಂತು ಮೂಢನಂಬಿಕಾ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ, ಅಸ್ತಶ್ರತೆ, ಜಾತಿಯತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರು ಚಲ್ತರಿ ಆಸ್ಸೆ. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಚೆ ಕಾರಣಾನ ಕೆಲವ ವರ್ಗಾಚೆ ಜೀವನ ಅಸಹನೀಯ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸೆ. ಸಮಾಜಾಚೆ ದುಸ್ತೆ ಲೋಕು ತಾಂಕಾಂ ತಾತ್ನಾರ ದ್ರಷ್ಟಿರಿ ಪಳೈತರಿ ಆಸ್ಸೆಚಿ. ತೆ ನಯ್ತಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಶೋಷಣಾ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣಾರಿ ಚಲ್ತರಿ ಆಸ್ಸೆ. ಹೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗಾಚೆ ವಿರೋಧ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾತ್ವಳಿ ಮಾನಾಧಿಕ ಲೋಕಾಂನಿ ಜಗಡ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಸೆ. ತೆ ವಿಷಯಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾವಳಿಂತು ಸಂಘರ್ಷ್ ಕೆಲ್ಲಲೆ ಜನಾಂತು ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ನಾಂವ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿರಿ ಆಸ್ಸೆ.

ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ಜನನ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಏಕ್ ಭಾಗ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸೆ ಕುದ್ಮಲ್ ಹಾಂಗಾ ಜಾಲೆಂ. ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾಚೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಘರ್ವಣಾಂತು ಹಾಗೆಲೆ ಜನನ 29-06-1859 ರಿ ಜಾತ್ತೆ. ಹಾಗೆಲೆ ಬಾಪ್ಪಯಿಲೆ ನಾಂವ ದೇವಪ್ಪಯ್ಯ ಆನಿ ಆವ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಿ. ದೇವಪ್ಪಯ್ಯ ಭಂಡ್ನಾಲೆಂತು ಏಕ್ ಸಾವ್ಕಾರಾಲೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೋರ್ನು ಆಶಿಲೊ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಾಚೆಂಕ ಆಸ್ಸೆ ಆಶಾ. ಅಪೇಕ್ಷಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ಸರಳ ಆನಿ ನಿರಾಡಂಬರ ಜೀವನ ಹೊ ಕೋರ್ನು ಆಶಿಲೊ. ಹಾಗೆಲೆ ಸಾತ ಜನ ಚೆಡುಂವಾಂತು ರಂಗರಾಯು ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೊ. ರಂಗರಾಯಾಕ ಸೋಳ ವರಾ ಪ್ರಾಯೇರಿಚಿ ಪಿತ್ರ ವಿಯೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಜಾತ್ತೆ. ಮುಕಾರಿ ಹಾಗೆಲೆ ಜೀವನಾಂತು ಸಂಕಷ್ಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾತ್ತೆ. ಹಾಗೆಲೊ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸು ಕಾಸರಗೋಡಾಂತು ಜಾತ್ತೆ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ಸುನು ಶಿಕ್ಷೆ ಖಿತೀರ ಹೊ ಕೊಡಿಯಾಲಾಕ ವತ್ತೆ. ದುರ್ಬಳಪಣಾಚೆ ಕಾರಣಾನಿ ಹಾಕ್ಕ ಸುರ್ವೇರಿ ಶಿಕುಂಕ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಯ್ನಾಸಿ ಹೊ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಕ ಸೆರ್ವತಾ. ಕ್ರಮೇಣ ಖಾಸಗಿ ಜಾವ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಕೆ ಹಾಜರ ಜಾವ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪಾಸ ಜಾತ್ತೆ. ಮುಕಾರ್ಸುನು

ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮಾರಿ ತೆದನಾಚೆ ವಕಾಲತ ಕೊರ್ಚೆ ಪರೀಕ್ಷಾಯಿ ಪಾಸ ಜಾತ್. ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಹೊ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿದುಕುನು ನಿವೃತ್ತಿ ಜಾವ್ನು ಕೊಡಿಯಾಲಾಚೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಡಾಂತು ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಜಾವ್ನು ಕಾಮಾಕ ಸೆರ್ವತಾ. ಹಾಕ್ ಸಾನ ಪ್ರಾಯೇರಿಚಿ ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಹಾಗೆಲೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಲೆ ನಾಂವ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮ್ಹೋಣು. ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಚೆ ಗ್ರಹಿಣಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾನು ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಬಾಮ್ಲಾನ ಕೋರ್ನು ಆಶಿಲೆ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಾಕ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲಿ.

ಕೊಡಿಯಾಲಾಂತು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಾಚೆ ಶಾಖೆ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ಭಾವಜಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೊ ಉಳ್ಳುಲ ರಘುನಾಥಯ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕರ್ತಾ. ರಘುನಾಥಯ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಭಾವು ಆನಿ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕಾನ್ ಹೊ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಾಚೆ ತತ್ವಾಕ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾತ್. ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸಂಪರ್ಕಾಂನಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಂತು ಆಚರಣೆಂತು ಆಶಿಲೆ ಮೂಢನಂಬಿಕಾ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ, ಅಸ್ತಶ್ಯತೆ, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಜಾತಿಯತಾ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಾಚೆ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘರ್ಷ ಕೊರ್ಚೆಕ ಹಾಕ್ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಮೆಳ್ತಾ. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಜಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಕೊರ್ಚೆ ಖತೀರ ಕಾಮ ಕರ್ತಾ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವು ಆನಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಚೆ ಆದರ್ಶ ಪಾಲನೆ ಕೋರ್ನು ಹೊ ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸಕ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ.

ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಂತು ರಂಗರಾಯ ಭಾರಿ ನಾಂವ ಪಾವ್ತಾ. ಹಾಕ್ "ದುರ್ಬಳೆಲೊ ವಕೀಲು" ಮೊಣ್ಣೆ ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಂವ ಆಶಿಲೆ. ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಸಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಂತು ಕೆಲವ ಜಾತಿಚೆಂಕ ಅನ್ಯಾಯ ಭರಪೂರ ಪ್ರಮಾಣಾರಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಲೆ. ಅನ್ಯಾಯಾಚೆ ವಿರುದ್ಧ ಜಗೊಡ್ಡೆ ತಾಕತ್ ಆನಿ ಧೈರ್ಯ ದೀನದಲಿತ ಆನಿ ದುರ್ಬಳೆ ಲೋಕಾಂಕ ನಾ ಆಶಿಲೆ. ತೆ ಸಂದರ್ಭಾಂತು ತಾಂಕ ಜಾಲ್ಲೆ ಆನ್ಯಾಯಚೆ ವಿರುದ್ಧ ಕೋರ್ಡಾಂತು ವಕಾಲಾತ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಧೈರ್ಯ ಹೊ ಕರ್ತಾ. ಏಕ ಪಟಿ ದಲಿತ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸ್ತ್ರೀಕ ಸರ್ವಣಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಸಂಪರ್ಕಾಂನಿ ಗುರ್ಬಣಿಪಣ ಎತ್ತಾ. ತೊ ವಿಚಾರು ಕೋಳ್ನು ತೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಿಗೇಲೊ ಸಂಬಂಧ್ ಸೊಡ್ತಾ. ತೆದನಾ ಹೊ ದಲಿತ ಸ್ತ್ರೀ ತರ್ಪೆನ ವಕಾಲತ ಗೇವ್ನು ತಿಕ್ಕಾ ಜೀವನಾಂಶ ಕೋರ್ಡಾ ಮುಖಾಂತರ ಗೆವ್ಲೊನು ದಿತ್. ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಹೊ ಏಕ್ ವಿಷಯು ಚರ್ಚೆಕ ಕಾರಣ ಜಾತ್. ಸಮಾಜಾಂತು ರಂಗರಾಯಾಕ ಸರ್ವಣಿಯ ಜಾತಿಚಿ ತಾತ್ಸಾರ ದೃಷ್ಟೀಂತು ಪಳೆತಾಚಿ. ಜಲ್ಯಾರಿ ಹೊ ಹೆ ವಿಚಾರಾಚೆ ಕಡೆಕ ಗಮನ ದೀನತಸಲಿ. ಹಾಣೆ ಗೆತ್ತಿಲೆ ಕಾಮ ಮುಕಾರ್ಸಿತ. ಹಾಗೆಲೆ ವೃತ್ತಿ ನಿಸ್ತತೆ, ಸತ್ಯಸಂದತೆ, ದೀನ ದಲಿತ ವರ್ಗಾ ಖತೀರ ಹಾಕ್ ಆಶಿಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರು ಪೊಳೊನು ಆಂಗ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಾಂಕ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ವೈರಿ ವಿಷೇಶ ವಿಶ್ವಾಸು ಆಶಿಲೊ. ಹಾಕ್ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಂತು ಸಂಪಾದನ ಕೊರ್ಚೆ ಅವಕಾಶು ಜಾವ್ನು ಜಾಲ್ಲೆ ತಿತ್ಲೆ ಆಸ್ಲೆರಿಯಿ ಹೊ ತೆ ತ್ಯಾಗ ಕೊರ್ನು ದುರ್ಬಳೆ ಆನಿ ಶೋಷಿತ ಲೋಕಾ ಖತೀರ ಹಾಗೆಲೆ ಜೀವನ ಸಮರ್ಪಣೆ ಕರ್ತಾ.

ಜೀವನಾಂತು ಜಾಲ್ಲೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನಾ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬದಲ ಜಾವ್ಚೆಕ ಕಾರಣ. ಕೊಡಿಯಾಲಾ ವೆಲೆನ್ನಿಯಾ ಲಾಗಿ ಅಸ್ತಶ್ಯ ಜನಾಂಗಾಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಖಾತಿರ ಏಕ್ ಇಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೋರ್ನು ಆಸ್ತಾಚಿ. ಚೆರ್ಡುಂವಾಕ ಜೆವ್ಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಯಿ ಕೋರ್ನು ಆಸ್ತಾಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ. ಹಾಂಕ ಶಿಕೋಚೆಕ ಕೋಣಯಿ ಮಾಸ್ತ ಮುಕಾರಿ ಯಾನಾಚಿ. ತೆ ಸಂದರ್ಭಾಂತು ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಗಾಂವ್ಚೊ ರೆಬೆಲ್ನೊಕ್ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಜಾವ್ನು ನೇಮಕ ಕರ್ತಾಚಿ. ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಬೆಂದೂರು ಬಾಬಯ್ಯ

ಮಳ್ಳಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಚಿ ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಚಾರ್ತಿ ಕ್ಲಾಸ್ ತಾಂಯ್ ಶಿಕ್ವುನು ಆಸ್ತ. ತೊ ಮುಕಾಸುನು ರಂಗರಾಯಾನ ಕಾಮ ಕೋನುಮ್ ಆಸ್ತೆ ಕೋರ್ತಾಂತು ಪೇದೆ ಕಾಮಕ ಅರ್ಜಿ ಗಾಲ್ನು ಆಸ್ತ. ತೆದ್ನಾಚಿ ಆಂಗ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶು ಬೆಂದೂರು ಬಾಬುಕ ಪೇದೆ ಕಾಮಕ ನೇಮಕ ಕೊರ್ಚೆಂ ಆಜ್ಞಾ ಪತ್ರ ಪೆಟ್ಟಿತ. ವಿಚಾರು ಕಳಿತಾಕ ಯೇವ್ನು ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಚಿ ವಕೀಲ ಪೂರಾ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಕರ್ತಾಚಿ. ತೇಚಿ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಕ ಬದಲ ಕಡೆಕ ವರ್ಗ ಜಾವ್ಚೊ ಆದೇಶುಯಿ ಯೆತ್ತಾ. ತೆದ್ನಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಾಲೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಿ ತಾಕ್ ಹೆ ವಿಚಾರುಂತು ಮುಕಾಸುಚೆಕ ಆಡ ಯೆತ್ತಾ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶು ಸಂಧಿಗ್ಡಾಕ ಸಿರ್ಕುನು ಆಸ್ತಾನಾ ರಂಗರಾಯಾಕ ಆಪೈತಾ ಆನಿ ವಿಷಯ ಕಳಿತಾ ಹಾಡೈತಾ. ಬೆಂದೂರು ಬಾಬಯಕ ಪೇದೆ ಕಾಮಕ ನೇಮಕ ಕೊರು ಜಾಯಿನಾತ್ತಿಲೆ ವಿಚಾರಾರಿ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತ ಕರ್ತಾ. ಆನಿ ರಂಗರಾಯಾಕ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಾಚೆ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಖತೀರ ಚಿಂತನ ಕೊರುಕ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಹೊ ವಿಚಾರು ಹಾಗೆಲೆ ಜೀವನಾಚಿ ವಯ್ ಭಾರಿ ಪ್ರಭಾವು ಪಡ್ತಾ. ಹೊ ಮುಕಾಸುನು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಕ ತಿಲಾಂಜಲಿ ದಿತ್ತ ಆನಿ ಸಮಾಜ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಜಾವ್ನು ಕಾಮ ಕರ್ತಾ. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಮಧ್ಯೆಂತು ಆಡ್‌ಯೆವ್ಚೆ ಹೆ ಸಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘರ್ಷ ಆರಂಭ ಕರ್ತಾ. ತಾಗೆಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಜೀವನ ಅಸ್ಪೃಷ್ಯತೆ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘರ್ಷ ಕೊರ್ಚೆ ಖತೀರ ಅರ್ಪಿತ ಕರ್ತಾ.

19 ಶತಮಾನಾಚೆ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲಾಂತು ರಂಗರಾಯಾಲೆ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾತ್. ತೆ ವೇಳಾರಿ ದಲಿತ ವರ್ಗಾಂಚೆಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಯನೀಯ ಜಾವ್ನು ಅಶಿಲಿ. ತಾಂಕಾಂ ಸರ್ವೋಪಯಾನ ವಚ್ಚೆ ಸ್ಕೂಲಾಕ ವಚ್ಚೆಕ ನಾಶಿಲೆ, ತಾನ್ನಿ ಸರ್ವೋಪಯಾಂಕ ಸ್ವರ್ಷ ಕೊರುಕ ನಾ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾಂಯಿ, ತಳಯೆಂತು ಉದ್ದಾಕ ಕಾಡುಕ ನಾ, ಹೋಟೆಲ್ ಪ್ರವೇಶ ನಿಶಿದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ. ಏಕ್ ಕಡೆದಕುನ ಸರ್ವೋಪಯಾಲೆ ವಿರೋದ ಆನಿ ಏಕ್ ಕಡೆದಕುನ ದಲಿತ ವರ್ಗಾಂಚಿ ಪರಿವರ್ತನೆಕ ಪ್ರತಿರೋಧ ಕರ್ತಾಲಿ. ಹೆ ಸಂಧಿಗ್ಡಾಚೆ ಮಧ್ಯೆಂತು ಹಾಗೆಲೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಅಭಿಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾತ್. ದಲಿತ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖತೀರ ಸಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನ ರೂಪ ಕರ್ತಾ. ತೆ ಉದ್ದೇಶು ಸಾಧಿಸುಚೆ ಖತೀರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳಾ ಆನಿ ಆಶ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೊರ್ಚೆ ನಿರ್ಧಾರಾಕ ಎತ್ತಾ. ರಂಗರಾಯಾನ ದಲಿತ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಉದ್ಧಾರಾ ಖತೀರ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲಲೆ ಸ್ಕೂಲ ಆನಿ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೊ ಹೆ ರಿತಿರಿ ಆಸ್ತ.

1. ಉರ್ವ/ಚಿಲಿಂಬಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳಾ
2. ಕಂಕನಾಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳಾ
3. ಬೋಳೂರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳಾ
4. ಶೇಡಿಗುಡ್ಡೆ ಕೈಗಾರಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಾಳಾ
5. ಶೇಡಿಗುಡ್ಡೆ ಕೈಗಾರಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಾಳಾ
6. ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ವಸತಿ ಘರ್
7. ದಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಸಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್

ತೆ ಕಾಲಾಂತು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಾಚೆ ಜನಾನಿ ಸ್ವಂತ ಜಾವ್ನು ಕೃಷಿ ಕೊರ್ಚೆ ನಾಶಿಲೆ. ತೆ ನ್ಹಂಯ್ ಹಾಂಕ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಾಚೆ ಅನುಕೂಲತಾಯಿ ನಾಶಿಲೆ. ಹೆ ಸಮಾಜಾಚೆ ಲೋಕಾನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಾಯ್ಕಾ ವೈರಿ ತಾನ್ನಿಚಿ ರಾಬ್ಕಾ ಮೋಣು ಹೊ ಸರ್ಕಾರಾದುಕುನು, ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ, ಧಾನ

ರೂಪಾರಿ ಆಯ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂರಾ ದಲಿತ ವರ್ಗಾಂಚೆಕ ಘರ ಬಾಂದುಚೆ ಖತೀರ, ಕೃಷಿ ಆನಿ ಉಪ ವೃತ್ತೊ ಚಲೊಚೆ ಖತೀರ ವಿತರಣ ಕರ್ತಲೊ. ಕೊಡಿಯಾಲ, ಉಡುಪಿ, ಪುತ್ತೂರ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಂವಾಚೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಾಲೋನಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರ್ತಾ. ತಂಯಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯ, ಘರ ಆನಿ ಇತರೆ ಸೌಕರ್ಯ ಆಸ್ಲೆ ತಸಿ ಪಳೆತ. ದಲಿತ ವರ್ಗಾಂಚೆಕ ಹಾಗೆಲೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಖಾಂತರ ಮೆಳ್ಳಲಿ ಭೂಮಿ ಹಾಗೆಲೆ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ನಾಶಿ ವಿಕ್ಲೆ ತಸ್ಲಿ ನಾ ಮೋಣು ಶರ್ತಯಿ ಗಾಲ್ತಾ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಚಾರಾರಿ ತಾಂಕ ಜಾಗ್ರತಿ ಕೊರ್ಚೆ ಖತೀರ ಕೊಡಿಯಾಲಾಚೆ ಕಾಡಿಕಾಡ್ ಕಾಲೋನಿಂತು "ಸ್ಪಾರ್ ಹಾಲ್" ಮೊಣ್ಣೆ ನಾಮಾಂಕಿತ ಸುಂದರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರ್ತಾ. ತಂಯಿ ತಾಂಕಾಂ ಭಜನ, ಪೂಜನ, ಪ್ರಾರ್ಥನ ಕೊರುಕ ಅವಕಾಶು ದಿತ್ತ. ಹಾಗೆಲೆ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಾನಿ ಹಳು ಜಾವ್ನು ಅಸ್ತುತ್ಯ ಜನಾಂಗ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಾಚೆ ರೀತಿ ರಿವಾಜ, ಆಚಾರು-ವಿಚಾರು ಶಿಕ್ಷೆಕ ಆರಂಭ್ ಕರ್ತಾಚೆ.

ಜೀವನಾಚೆ ಅಂತಿಮ ಚರಣಾಂತು ರಂಗರಾಯು ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಾಚೆ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೋರ್ನು ಆಸ್ತರಿ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರು ಕರ್ತಾ. ಸರ್ವಸ್ವಯಿ ತ್ಯಾಗ ಕರ್ತಾ. 1924 ಇಸ್ವೆಂತು ಸ್ವಾಮಿ ಶೃದ್ಧಾನಂದಾಲೆ ಮೂಲಕ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರು ಕೊರ್ಕಾ ಮೋಣು ಲೆಕ್ಲೆರಿಯಿ ದುದ್ಯೃಷ್ಟವಶಾತ ತೆ ಸ್ವಾಮೆ ಆಕಸ್ಮಿತ ಜಾವ್ನು ಅಂತ್ಯ ಪಾವ್ತಾಚೆ. ಮುಕಾರ್ಸುನು ಹೊ ತಾಂಗೆಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ಸುವಿಚಾರಾನಂದ ಸ್ವಾಮೆಲೆ ಮೂಲಕ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಗೆತ್ತಾ. ತೆದ್ನಾಚೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತು ಪಂಡಿತ ಧರ್ಮ ದೇವ ವಿದ್ಯಾ ವಾಚಸ್ಪತಿ ಹಾಕಾ ಸ್ವಾಮಿ ಈಶ್ವರಾನಂದ ಮೋಣು ನಾಮಕರಣ ಕರ್ತಾಚೆ. ತೆದನಾ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರಾನ ದಿಲ್ಲಲೊ "ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್" ಬಿರುದ್ ಹೋಮಾಂತು ಘಾಲ್ನು ಹೊ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರಾಗಿ ಜಾವ್ನು ನಿಶ್ಚಿಂತ ಜಾತ್ತ.

ಅಂತ್ಯ ಕಾಲಾರಿ ಸನ್ಯಾಸಿ ಜಾವ್ನು ದೀಕ್ಷೆ ಗೆತ್ಲೆರಿಯಿ ಹಾಗೆಲೆ ಮನ ದೀನ ಆನಿ ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಕಡೆನ ಆಶಿಲೆ. ಹೃದಯ ಸಂಬಧಿ ಕಾಂಪ್ಲಿನ ದೀಸು ಗೆಲ್ಲಲತಸಿಚಿ ಹಾಗೆಲೆ ದೇಹ ಕೃಶ ಜಾತ್ತ. ಮಾಕ್ಕ ಆನಿ ಚಡ ದೀಸು ನಾ ಮೊಣ್ಣೆ ವಿಚಾರು ಸ್ವಂತ ಜಾವ್ನು ಹಾಕ್ಕ ಕಳೀತಾಕ ಎತ್ತಾ. ಮೆಲ್ಲೆ ನಂತರ ಮೆಗೆಲೆ ಮಡೆಂ ದಲಿತ ಜನಾಂಗಾಂತು ನಿಕ್ಕಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲಿ ಜಾಡಮಾಲಿ ಜನಾಂಗಾಚೆನ ಕಾಡ್ಕಾ ಮೋಣು ವಿಲನಾಮೆಂತು ತಾಗೆಲೆ ಅಂತಿಮ ಇಚ್ಛಾ ಹೊ ಬರೈತಾ. 1928 ಇಸ್ವಿ ಜನವರಿ 30 ತಾರೀಕೆಕ ಹಾಗೆಲೆ ದೇಹಾಂತ್ಯ ಜಾತ್ತ. ಸರ್ವಣೀಯಾಂಲೆ ವಿರೋಧ ಆಸ್ಲೆರಿಯಿ ಹಾಗೆಲೆ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿವ ಶರೀರ ಜಾಡಮಾಲೆ ಜನಾಂಗಾಚೆನ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ದಲಿತ ಜನಾಂಗಾಚಿ ಕಾಂಧೊ ದೀವ್ನಾ ಭಜನೆ, ಮೌನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆನಿ ಭಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮುಖೇನ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ ಮಂದಿರಾಚೆ ಸ್ಮಶಾನಾಕ ವ್ಹರ್ತಾಚೆ. ಅಂತಿಮ ಜಾವ್ನು ಹಾಗೆಲೆ ಶರೀರ ಪ್ರಕೃತಿ ಒಟ್ಟು ವಿಲೀನ ಜಾತ್ತ.

ಸಂಗ್ರಹ : ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣ್; 20ವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಯಾಚಿ ಮ್ಹಾನ್ ಮನಿಸ್ ಗ್ರಂಥ್

ಆಶಯ್ : ಸಮಾನತೆನ್ ಭರ್ಲಿ ಸಮಾಜ್ ರೂಪಿತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್, ತಶೆಂಚ್ ಭದ್ರ್ ದೇಶ್ ರೂಪಿತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಾವುರ್ಲಲ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್.

ಅಭ್ಯಾಸ

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಪುರಾತನ = ಆದ್ಲೊ/ಆದ್ಲಿ/ಆದ್ಲೆಂ; ಜೀವಾಳ=ಮೂಳ್; ಬಾಪ್ಲಯಿ = ಬಾಪುಯ್
ಆವ್ಲ = ಆವಯ್; ಭರಪೂರ = ಚಡ್, ತಿಲಾಂಜಲಿ = ಅಂತ್ ಕರಪ್, ಆಕೆರ್ ಕರಪ್
ಪರಿವರ್ತನೆ = ಬದ್ಲಪ್; ಪೆಟೈಲಾಂ = ಧಾಡ್ಲಾಂ

II ವಿರೋದ್ ಬರಯ್:

1. ದುರ್ಬಳೊ X	____	2. ಉಚ್ಚೆ X	____
3. ಸ್ಪೃಶ್ X	____	4. ಚಿಂತ್ X	____

III ಏಕ್ ಸಬ್ ವಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ರಂಗರಾಯಾಲೆಂ ಜನನ್ ಕೆದ್ನಾಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ? ತಾಚಿಂ ಆವಯ್ ಬಾಪಾಯ್ ಕೊಣ್?

2. ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಾಚೆ ಶಾಖೆ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಣ್?

3. ರಂಗರಾಯ ಖಂಯ್ಚೆ ವೃತ್ತಿನ್ ನಾಂವ್ ವ್ಹರುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೊ?

4. ತಾಣೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಇಸ್ಕೂಲಾಂ ಆನಿ ಆಶ್ರಮಾಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ಚೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ?

IV 4 ವಾ 5 ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್

1. ರಂಗರಾಯಾಚೆಂ ಲ್ಹಾನ್‌ಪಣಾಚೆಂ ಜಿವಿತ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಾ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿಯಾ.
2. ರಂಗರಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಾಚೊ ಏಕ್ ಸಕ್ರಿಯೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಕಸೊ?
3. ಆಸ್ತ್ರಾಲ್ಯ ಜನಾಂಗಾಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಖಾತಿರ್ ರಂಗರಾಯಾಚಿ ಸೆವಾ ಕಶಿ ಆಸ್ಲಿ? ವಿವರ್ ದಿಯಾ
4. ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಾಚೆರ್ ಕೃಷಿ ಆನಿ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಯೋಜನೆ ಖಾತಿರ್ ರಂಗರಾಯಾನ್ ಕಿತೆಂ ಕೆಲ್ಲಿಂ?
5. ರಂಗರಾಯಾಚ್ಯಾ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಸಂದರ್ಭಾ ವಿಶಿಂ ವಿವರಣ್ ದಿಯಾ.

V ಹೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ಸ್ ವಾಕ್ಯ ರಚ್

1. ವಿಚಾರ್

2. ಜೀವನ್

3. ಪ್ರಾಯ್

4. ಪರಿವರ್ತನ್

5. ನಿರ್ಧಾರ್

VI ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1. ರಂಗರಾಯಾನಿ ಜನ್ಮ ಆಯಿಲೆ ಗಾಂವು

2. ರಂಗರಾಯಾಲೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಲೆಂ ನಾಂವ್

3. ಶತಮಾನಾಚೆ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲಾಯ ರಂಗರಾಯಾಲೆ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಆರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆಂ.

4. ದಲಿತಾಂಗಲೆ ಉದ್ಧಾರ ಖಾತಿರ್ ಹಾಣೆಂ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲಲೆ ಸಂಸ್ಥೆ

ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾತ್.

5. ಹಾಂಕಾಂ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷಾ ದಿಲ್ಲಯೊ

VII ಸಕಯ್ಲೆ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ನಾಮ್‌ಪದ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ನ್ ತಾಂಚೆ ವರ್ಗ್ ಕಳಯ್

1. ರಂಗರಾಯು ವಕೀಲ ಜಾಲ್ಲೊ

2. ಕುದ್ಮಲ್ ಗಾಂವಾಂತು ತೊ ಜಲ್ಮಯೊ

3. ದಲಿತಾಲೆ ಉದ್ಧಾರ ಖಾತಿರ್ ತೆ ವಾವುರ್ದೆ

VIII ದೆಕಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಬರಯ್

ರಮೇಶ್ - ರಮೇಶಾಕ್, ರಮೇಶಾನ್, ರಮೇಶಾಚಿಂ

1. ರಾಮ್ -

2. ಪುಸ್ತಕ್ -

3. ರಂಗರಾವ್ -

IX ವಾಕ್ಯಾಂತ್ 6 ರಿತಿ ಆಸಾತ್, ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆ.

1. ವಿಧಾನಾರ್ಥಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ (Indicative) :

ಕಸಲಿಯ್ ಗಜಾಲ್ ವ್ಹಯ್ (affirmative) : ತೊ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಯೆತಾ
ವಾ ನ್ಹಯ್ (Negative) ಮ್ಹಣುಂಕ್ : ತೊ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ

2. ಸಂಕೇತಾರ್ಥಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ (Symbolic Sentence) :

ಶರ್ತಾಂ ಸಮೇಶ್ ಆಸ್ತಾತ್ ತಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ : ತೊ ಸತ್ ಸಾಂಗಿತ್ ತರ್ ಭೊಗ್ಗಿತಾಂ

3. ಪ್ರಶ್ನೀ ವಾಕ್ಯಾಂ (Interrogative) :

ಸವಾಲ್ ವಿಚಾರ್ಚಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ: ಜೆವಣ್ ಜಾಲೆಂ?

4. ಆಜ್ಞಾರ್ಥಿಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ (Imperative) :

ಫರ್ಮಾಣ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ: ಉದಕ್ ಹಾಡ್

5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ (Advisory) :

ಬೂದ್ ಸಾಂಗ್ಚಿಂ : ತುಂ ಬರೊ ಜಾ

6. ಉದ್ಗಾರ್ ವಾಚಕ್ (Exclamatory) :

ಅಬ್ಬಾ ದೆವಾ! ಹಾ ಕಿತ್ಲೆಂ ಸೊಭಿತ್!

ಏಕ್ ಕಪ್ ಹನುನಿ ಕೊಫಿ

ಆತಾಂ ರಾಂದ್ವಾಚ್ಯಾ ಕುಡಾಕ್ ವಚಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ತಿಚಿಂ ಚಿಂತ್ನಾಂ ತಿಚ್ಯಾ ಪಾಟಿಚ್ಯಾ ಕಣ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಿರಾಂತೆಚೊ ಶಿರ್ಶಿರೊ ಧಾಡಿಲಾಗ್ಲಿಂ. ಘರಾಂತ್ ತೆ ವೆಳಿಂ ಕೊಣ್‌ಚ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಪೂಣ್ ತಿಕಾ ಅವಶ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಏಕ್ ತಾಂಬ್ಲೆರ್ ಹನುನಿ ಕೊಫಿ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ.

"ಏಕ್ ಕಪ್ ಹನುನಿ ಕೊಫಿ" ಅಶೆಂ ತಿಣೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತರ್ ತಿಚೊ ಪೂತ್ ಖುಶ್ ಜಾತೊ ಅಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಿ ಹಾಸ್ಲಿ ಆನಿ ಆಶೆಂ ಕರ್ತಾನಾ ತಿಚಿಂ ಮ್ಹಾತಾರಿಂ ಹಾಡಾಂ ಕಟ್ಟ್ಲಿಂ ಆನಿ ತಿಚೆಂ ಪೊಟ್ ತೆ ಕಾಪಿಯೆಚ್ಯಾ ಘೊಟಾಕ್ ಲಾಲೆಲೆಂ.

"ಏಕ್ ಕಪ್ ಹನುನಿ ಕೊಫಿ" ಆಧುನಿಕ್ ಘರ್ ಆನಿ ಆಧುನಿಕ್ ಉತ್ರಾಂಚ್ ತಿಣೆಂ ವಾಪರಿಚೆ. ಏಕ್ ಸುಸಜ್ಜಿತ್, ಆಧುನಿಕ್ ರಾಂದ್ವಾ ಕೂಡ್. ಕಸಲೆಚ್ ವಾಂದೆನಾಂತ್! ತಿಚ್ಯಾ ಪುತಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. "ಏಕ್ ಸ್ವಿಚ್ ದಾಂಬ್, ಏಕ್ ಫಿರ್ಕಿ ಘಂವ್ಡಾಯ್" ಆತಾಂ ಹೆ ಸರ್ವ್ ತಿಣೆಂಚ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಪಾವ್ನ್!

ಅಖ್ರೀಕ್ ತರ್ಯಿ ಪಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಬಳಿಶ್ಚೆ ಶಿಂವರಾಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಶಿಂವರ್; ಕೆದಳಾಯ್ ಕಾಳ್ಜೆಲೆಂ ಮೊಳಬ್. ಥಂಡ್ ಥಂಡ್ ವಾರೆಂ. ಪಾವ್ನ್ ತಿ ವಳ್ಕುತಾಲಿ ಪೂಣ್ ತಿಚ್ಯಾ ಪುತಾನ್ ಬಾಂದ್ಲಲ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ಹೊ ತಿಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಪಾವ್ನ್‌ಳ್. ಸರ್ವ್ ಎಕಾಚಾಣೆಂ ಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತಿಣೆಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಚಿಂತ್ಲೆ ಘಡೆಂಚ್ ತಿಚ್ಯಾ ಪುತಾಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ತಿಕಾ ತಿಚ್ಯಾ ಬಿಳಾಂತ್ಲೆಂ ಭಾಯ್ರ್ ವೊಡ್‌ಲ್ಲೆಂ. "ಹೆಂ ಆವ್ಚೆಂ ನವೆಂ ಬಿಡಾರ್" ತೊ ವ್ಹಣಾಲೊ, ಬಿಡಾರ್? ಕೊಂಕ್ರಿಟಿಚೆಂ ಹೆಂ ರಾಕ್ಪೊಸ್ ಬಾಂದಪ್, ಏಕೆ ಫಿರ್ಕೆಚೆ ಘಂವ್ಡೆನ್ ಜಿವಂತ್

ಜಾಂವ್ವೆಂ ಹೆಂ ಬಾಂದಪ್ - ಏಕ್ ಬಿಡಾರ್?

ಆನ್ಯೇಕ್ ಹಾಸೊ ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ಆನಿ ತಿ ಹಾಸ್ಲಿ. ಅಸಲ್ಯಾ ಎಕಾ ದೊನ್ವಾರಾಂ, ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ದೊನ್ವಾರಾಂನಿ ತಿಣೆಂ ತಾಂಚೆರಾ ಪಾಟ್ಲಾನ್ ತಾಂಚೆರ್ ಕಾಫಿ ಸೆವ್ಲಿ. ತವಳ್ ತಿಚೊ ದಾದ್ಲೊ ಜಿವಂತ್ ಆಸ್ಲೊ. ಕಾರ್ಬಾರಿ ಮನಾಯ್, ರಾಂದ್ಲಿಂತ್ ಚಟಪಟ್ಯಾ ಆವಾಜಾ ಸಂಗಿಂ ಜಳ್ಚ್ಯಾ ಲಾಂಕ್ಡಾಂ ವಯ್ರ್ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಬುಡ್ಕಲ್ಯಾಂತ್ ಬುಳ್ಬುಳ್ಳಿ ಕೊಫಿ.... ಆನಿ ತೆ, ತಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂ ತಾಳ್ವಾಂಕ್ ಊಬ್ ದಿಂವ್ಚೆ ತಾಂಚೆರ್, ಕಾರ್ಬಾರಿ ಮನಿಸ್, ತಿಚೊ ದಾದ್ಲೊ, ತೇಗ್ ಪೂತ್ ತಾಣೆಂ ತಿಕಾ ದಿಲ್ಲೆ. ಪಯ್ಲೊ ಬೆವ್ವಾಪಣಾಂತ್ ಖಿರೊನ್ ಆಳ್ವಲೊ. ದುಸ್ರೊ ಬಸ್ ಅವ್ವಡಾಂತ್ ಚೆಂಚೂನ್ ಗೆಲೊ. ಹಿಂ ದೋನ್ ಮರ್ಣಾಂ ತಿಚ್ಯಾ ದಾದ್ಲ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಗಾತಿ ಕರುನ್ ವ್ಹರುನ್ ಗೆಲಿಂ. ತಿಚ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಉರೊ ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಪೂತ್ ಆನಿ ತಿಚೆಂ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ವಣದಿಂಚೆಂ ಬಿಡಾರ್.

ಆನಿ ತವಳ್ ತಿಣೆಂ ಲಗಾಮ್ ಆಪ್ಣಾಚೆ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲೊ. ಹೆರ್ ಉಪಾವ್ ನಾತ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ಧಾಂವ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತೇಜ್. ತ್ಯಾ ಎಕಾ ದಿಸಾ ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಪೂತ್ ಯೆವ್ನ್ ಆಪುಣ್ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಗಲ್ ರಾಶ್ಟಾಕ್ ವೆತಾಂ ಮ್ಹಣ್ ತಿಕಾ ಕಳಯ್ತಾನಾ ತಿಣೆಂ ದೊಳೆ ಉಗ್ತೆ ಕೆಲೆ. ""ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯೊ ವಣದಿ ನಾಂತ್!"" ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ""ಗಾಯ್ರಾಂಕ್, ಬೊಕ್ಡ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ದುಕ್ರಾಂಕ್ ಪೊಸ್ಚೆಂಯ್ ನಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಪ್ಣಾಂಚೆಂ ಘರ್ ಆಮಿ ಬಾಂದ್ತಲ್ಯಾಂವ್!"" ಪೂಣ್ ತಿಣೆಂ ಕಸಲಿಂಚ್ ಸಪ್ಣಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾತ್ಲಿಂ.

ಆನಿ ತೊ, ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಚಲೊ.

ಲಾಂಕ್ಡಾಂಚಿ ರಾಂದಣ್ ಆನಿ ಮಾತಿಯೆಚೆಂ ಘರ್ ಮಾತ್ ತಿಚೆ ಸಂಗಿಂ ಉರ್ದೆಂ. ತಿಕಾ ತಾಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಯೆತಾಲಿಂ ಆನಿ ತಿ ಕೊವೆಂತಾಚೆ ಎಕ್ಯೆ ಮಾದ್ರಿ ಮುಕಾಂತ್ ಜಾಪ್ ಲಿಕ್ತಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕೊವೆಂತಾಕ್ ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನ್ ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಚಲೊ ಧಾರಾಳ್ ದಾನ್ ದಿತಾಲೊ. ತಿಚೆ ಫಿರ್ಗಚೆಕೊ ವಿಗಾರ್ಯಿ, ತಿಣೆಂ ಶೆಂಬರಾಂಚೊ ನೋಟ್ ಡಬ್ಬಾಂತ್ ಗಳಯಿಲ್ಲಾ ಆಯ್ತಾರಾ ಧಾವ್ನ್ ತಿಚೆರ್ ಮೊವಾಳ್ಯೊ ವ್ಹಯ್, ತಿಚೆಂ ಅಂಗಣ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾಲೆಂ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಲಿ ತಿಚೆ ಸುನ್.

ಸೊಬಾಯೆಚಿ ಪುತ್ಲಿ, ಆಫೀಸಾಂತ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ಚಿ. ಖಿಡ್ವ್ ಆನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಸುಂದರ್ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಂತ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಸುನೆನ್ ವೊಂತ್ ವೊಳಾಯಿಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತವಳ್ ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ""ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ಆಮ್ಚೆಂ ಬಿಡಾರ್ ಉಬೆಂ ಜಾಲ್ಲೆಂಚ್ ಹ್ಯೊ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯೊ ವಣ್ಣಿ ಆಮಿ ಕಾಡ್ಯಾಂ ಆನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಸರ್ವ್ ಆದ್ಲೆ ಕೊಡು ಉಗ್ಡಾಸ್!"" ತಿಣೆಂ ಕಾಯಿಂಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಾ.

ತಿಕಾ ಕಾಯಿಂಚ್ ನಾತ್ಲೆಂ ಉಚಾರುಂಕ್.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಲಿಂ ತೆಂ ಕೊಂಕ್ರಿಟಿಚೆಂ ರಾಕ್ಟೊಸ್ ಬಾಂದಪ್. ತಿಚ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ವೊಣಾದಿಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪರಿಂಚ್ ಹೊ ರಾಕ್ಟೊಸ್ ಕಿರ್ಲೊನ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆತಾಲೊ. ಬಾಂದ್ಪಾಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಚೊ ಆವಾಜ್ ನಿವ್ತಾನಾ. ಧುಳ್ ಬಸುನ್ ಯೆತಾನಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಘಡಿಯಾಂಚೆಂ ಅಸ್ಥಿರ್ ಮೊನ್ ಥಂಯ್ಲರ್ ಉದೆಲೆಂ. ಥೊಡ್ಯಾ ಘಡಿಯಾಂಚೆಂ ಆಸ್ಥಿರ್ ಮೊನ್, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಲಿ ಥೊಡೆ ಆಸ್ಕತ್ ಆವಾಜ್. ತಿಚೆಂ ಮಾತಿಯೆಚೆಂ ಬಿಡಾರ್ ""ತೆ"" ಧರ್ಣಿ ಸಮಾ ಕರ್ತಾಲೆ. ಹಾಚಿ ಧುಳ್ಯಿ ಬಸುನ್ ಯೆತಾನಾ ತಿಚೊ ತಿಸ್ರೊ ತಿಕಾ ದಿಸ್ಲೊ. ಅವಶೇಷಾಂ ಮದೆಂ ಹದ್ಯಾರ್

ಹಾತ್ ಬಾಂದುನ್ ಉಬೊ ಆಸ್ಚೊ ತಾಚಿ ದೀಶ್ತ್ ಸರ್ಗಾಕ್ ಉತ್ರನ್ ಪಳೆತಾಲಿ. ಜಯ್ತ್ ಆನಿ ಘಮಂಡ್ ತಾಚ್ಯಾ ಮುಖಮಳಾರ್ ರಾಜ್ ಕರ್ತಾಲೆಂ.

ತಿಣೆಂಯ್ ಎಕಾ ತೆಂಪಾರ್ ವಯ್ತ್ ಪಳೆಲ್ಲೆಂ. ತಿಚ್ಯಾ ಪತಿಚಿ ಮರ್ಣಾ-ಪೇಟ್ ಭಾಡ್ಯಾಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಾಚ್ಯಾ ಖಾಂದಾರ್ ಚಡುನ್ ಸಿಮೆತರಿಕ್ ಭಾಯ್ತ್ ಸರ್ತಾನಾ ತಿಣೆಂಯ್ ವಯ್ತ್ ಪಳೆಲ್ಲೆಂ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ರಚ್ಕಾರಾಕ್. ತಿಚಿ ಭಿತರೊ ತೊ ಕ್ರೋದ್ ಅಸಹಾಯಕ್ ಆನಿ ಮೌನ್ ರಡ್ಡೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಉಟ್ತಾನಾ ತಿಣೆಂ ವಯ್ತ್ ಪಳೆಲ್ಲೆಂ. "ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸರ್ವೆಸ್ಪರಾ! ಹ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸರ್ವ್ ಮ್ಹಜೆರ್ ಭೆಜುಂ!"

ಹುಂ! ಆತಾಂ ತಿಕಾ ತಿ ಕೊಫಿ ಜಾಯ್ ಆಸ್ಚಿ.

ರಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ಕೂಡ್ ನಿಜಾಯ್ತಿ ಸರ್ವ್ ವಸ್ತುನಿ ಭರಾಲ್ಲೆಂ. ಥೊಡೆಂ ಖಿತ್ಕತೆಂ ಉದಕ್, ಏಕ್ ಚಮಚ್ ಇನ್‌ಸೆಂತ್ ಕೊಫಿ, ದೂದ್ ಆನಿ ಸಾಕರ್. "ತೊಪ್ಲೆಂ ತಿಕಾ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಆನಿ ತಿಣೆಂ ಉದಕ್ ಭರ್ದೆಂ. ಲಾಂಕ್ಡಾಂಚಿ ರಾಂದ್ಲಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಬಗರ್ ಫಳ್ವಳಿತ್ ಕುಕ್ಕಿಂಗ್ ರೇಂಜ್, ಉಜ್ಯಾಚಿ ಸರ್ವ್ ಸಕತ್ ತ್ಯಾ ತಾಂಬ್ಡ್ಯಾ ಸಿಲಿಂಡರಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತಿಣೆಂ ತೊಪ್ಲೆಂ ಕುಕ್ಕಿಂಗ್ ರೇಂಜಾರ್ ದವರ್ದೆಂ. ಆನಿ ಏಕ್ ಫಿರ್ಕಿ ಘುಂವ್ಡಾಯ್ಲಿ. "ಏಕ್ ಸ್ವಿಚ್ ದಾಂಬ್, ಏಕ್ ಫಿರ್ಕಿ ಘುಂವ್ಡಾಯ್" ಪುತಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ.

ಪೂಣ್ ಕಾಡಿಯಾಂ ಪೇಟ್ ಖಂಯ್ ಆಸಾ?

ತಿಚ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ಸರ್ವ್ ಹಾತಾಂಚೆ ಪರಿದೆ ಭಿತರ್‌ಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್ ಪಡುಂ? ತಿ ಮನಾಂತ್‌ಚ್ ಬೊಬಾಟ್ಲಿ. ತುಂ ಆನಿ ತುಜೆಂ ಬಿಡಾರ್. ತುಂ ಆನಿ ತುಜೊ ಪಯ್ಲೊ ಖಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆ ಸರ್ವ್ ತುಜೆ ಭಾವ್ ಪಿಡ್ಡಾರ್ ಜಾತಾನಾ ಆನಿ ತುಜೊ ಬಾಪಯ್ ಬರಘ್ ಕರ್ಗಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ಪಿಗ್ಲೊನ್ ವೆತಾನಾ? ತಿಚ್ಯಾ ತಾಳ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕೊಡು ಪೀಂತ್ ತಿಕಾ ಘುಗಾಸಾಂವಾನ್ ಭರಿಲಾಗ್ಲೆಂ. ತಿಕಾ ಖೊಂಕ್ಲಿ ಆಯ್ಲಿ.

ರಾಂದ್ಪಾಚ್ಯಾ ಕುಡಾಂತ್ ಕಸಲಿಗಿ ವಿಮ್ಬಿ ಘಾಣ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಕಸಲೊಗಿ ಘುಸ್ಪುಸಿತ್ ಆವಾಚ್. "ಹಾಂಗಾಸರ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ವಸ್ತುಕ್ ತಾತಾಂಚೊ ಜಾಗೊ ಆಸಾ!" ತಿಚೆ ಸುನೆನ್ ತಿಕಾ ಕಳಯಿಲ್ಲೆಂ. "ಆನಿ ಹರ್ಯೆಕ್ ವಸ್ತ್ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಆಸಚೆ!" ಕಾಡಿಯಾಂ-ಪೇಟ್ ಖಂಯ್ ಆಸಾ? ತಿ ವಿಚಾರಿಲಾಗ್ಲಿ. ನಂಜ್ಯಾಂನಿ ದಾಟ್ಲೆಲೊ ಹಾಸೊ ಪಾಚಾರ್.

ಹಾಂ! ವ್ಹಯ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ವೆಚಿ ತಿಚಿ ನಾತ್.... ಆಜಿಯೆಚೆ ತಾಬೆಂತ್ ಆಸ್ಚಿ ತಿ ಹುಳ್ವಳಿ, ಬುಳ್ವಳಿ ನಾತ್, ತಿ ಸಿಗ್ರೆಟ್ ವೊಡ್ತಾಲಿ. ಚಿಮ್ಲೆಚ್ಯೆ ವಾತೀನ್ ಧುಂವರ್ದೆ ಪರಿಂ ಧುಂವರ್ ಸೊಡ್ತಾಲಿ.

ಕಶ್ಟಾಂನಿ ಮೆಟಾಂ ಚಡುನ್ ತಿ ನಾತಿಚ್ಯಾ ಬೆಡ್ ರುಮಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಥೊಡಿಂ ಮೊಟ್ಟಿಂ ಸೊಡ್ತಾಂ ಕರ್ತಚ್ ತಿಕಾ ಕಾಡಿಯಾಂ-ಪೇಟ್‌ಚ್ ನ್ಹಯ್ ಸಿಗ್ರೆಟಿಚ್ಯಾ ಮುಳ್ವಾಟಾಂನಿ ಭರ್ದಲಿ ಪೀರ್ ಸಯ್ತ್ ಮೆಳ್ಳಿ.

ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್ ಪಡುಂ.

ತಿಕಾ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಫಕತ್ ತಿ ಹುನುನಿ ಕೊಫಿ.

ಸಂದ್ ಗಾಂಟಿಂಚ್ಯಾ ಕಿರ್ಕಿಸಾಂವಾಂ ಸಂಗಿಂ ಚಡ್‌ಲ್ಲಾಚ್ ಕಶ್ಟಾಂನಿ ಮೆಟಾಂ ದೆಂವುನ್ ತಿ ರಾಂದ್ಪಾ ಕುಡಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ.

ಕಸಲಿ ತಿ ಹಿಮ್ನಾಳಿ ಘಾಣ್? ಆನಿ ತೊ ಘುಸ್ಪುನೊ ಆವಾಚ್?

ನವಿಂ ಘರಾಂಯ್ ಘಾಣ್ತಾತ್?

ಆತಾಂ ಹಾಂವೆಂಯ್ ವೊಂತ್ ವೊಳಾಯ್ಚೆ?

ಹರ್ಯೆಕಾಕ್ ತಾತಾಂಚೊ ಜಾಗೊ ಆಸಾ, ಸುನೆಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ತಿಚ್ಯಾ ಕಾನಾಂನಿ ಘಾಜುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ.

ತರ್ ಮ್ಹಜೊ ಜಾಗೊ ಖಿಂಯ್ಸರ್?

ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಹಾಂವೆಂ ಮಾಗ್ಲೆಂ? ಆಶೆಲ್ಲೆಂ?

ಲಾಂಕ್ಡಾಂಚಿ ರಾಂದಣ್.

ತೀನ್ ಮರ್ಣಾಂ.

ಆನಿ ತಿಚ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಚೆಂ ಧ್ವಂಸ್.

ತೀನ್ ದೃಶ್ಯಾಂ,

ಎಕಾ ಪಾಟ್ಲಾನ್ ಏಕ್.

ತೀನ್‌ಚ್ ಹಂತಾಂನಿ ತಿಕಾ ತಿಚ್ಯಾ ಪಾಟಸಾ ಧಾವ್ನ್, ತಿಚ್ಯಾ ಆಲ್ತಾರಿರ್ ಧಾವ್ನ್ ತಿಚೆ ಧೊರಾಯೆ ಧಾವ್ನ್ ಸಕ್ಲಾ ದೆಂವಯಿಲ್ಲಿಂ ತಿಂ ತೀನ್ ದೃಶ್ಯಾಂ.

ಆನಿ ಆತಾಂಚೊ ತಿಚೊ "'ಜಾಗೊ"'.

ಮಾಂದುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಆಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲ್ಲೊ "'ಜಾಗೊ"'.

ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್ ಪಡುಂ, ತಿ ಕಿಳಂಚಿ.

ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್ ಪಡುಂ.

ಉಪ್ರಾಂತ್,

ತಿಣೆಂ ಕಾಡಿ ಪೆಟಯ್ಲಿ....

- ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್.ಡಿಸೋಜಾ

ಆಶಯ್ : ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ನಾಂವಾಡ್ವಿಕ್ ಸಾಹಿತಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ಪೊರ್. 'ಹಾಂವ್ ಜಿಯೆತಾ', 'ಮ್ಹಜ್ಯಾ ವೊಡ್ತಾಂತ್ಲೊ ಗುಲೊಬ್', 'ಖುರ್ನಾ ಪಾಟ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡ್', 'ಮ್ಹೊಂವ್ ಆನಿ ರಗತ್'. ತಾಚಿಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ.

ಆಶಯ್ : 'ಆದ್ಲೆಂ' ಆನಿ 'ಆಧುನಿಕ್' ಹಾಂಚ್ಯಾ ಮಧ್ಲೊ ಸಂಘರ್ಷ್ ಹೆ ಕಾಣಿಯೆಂತ್ ಪಳೆವ್ಣೆತ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಕಟ್ಟುಟಿಂ - ಕಾಂಪ್ಲೆಂ, ಲಾಲೆಲೆಂ - ಆಶೆಲೆಂ, ವಾಂದೆ - ಕಷ್ಟ್, ಫಿರ್ಕಿ - ನಿಯಂತ್ರಕ್,

ಕಾಳ್ಜೆಲೆಂ - ಮೊಡ್ ಘಾಲ್ಲೆಂ, ಕಾರ್ಬಾರಿ ಮಾನಾಯ್ - ಕಾಮಾರ್ ಆಸ್ಚೊ ಬುಳ್ಳುಳ್ಳಿ - ಖಿತ್ಕತಿ.

ಆಳ್ವಲೊ - ನಾ ಜಾಲೊ, ಚಿಂಚೂನ್ - ಧಾಡಾವ್ನ್, ತೇಜ್ - ಪರ್ಜಳ್, ಧ್ವಂಸ್ - ನಾಸ್,

ಆಕ್ರಂದನ್ - ಬೊಬ್, ಕಿಂಕ್ರಾಟ್, ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್ - ಶಿರಾಪ್, ಪಿಡ್ವಾರ್ - ನಾಸ್,

ಪಿಗೊನ್ - ಕರ್ಗುನ್

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್ :

1. ಸ್ಥಿರ್ X 2. ಅಸ್ಕತ್ X
3. ಸಹಾಯಕ್ X 4. ಅಖ್ರೀಕ್ X

5. ಹುನ್ X 6. ಮರಣ್ X

III ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ಬರಯ್ :

- ತಿಚಿಂ - ಮ್ಹಾತಾರೊ -
ಹಾಸ್ತಿ - ಪೂತ್ -
ಪುತ್ನೊ - ತಿಕಾ -

IV ಅನ್ಯ ವಚನ್ ಬರಯ್ :

- ಬಿಡಾರ್ - ಘರ್ -
ಕೂಡ್ - ಮೊಳಬ್ -
ಲಾಂಕುಡ್ - ಸಪಣ್ -
ಬೊಕ್ಕಿ - ಕಾಡಿ -

V ಜೊಕ್ಯಾ ಸಬ್ಬಾನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್.

1. ತಿಕಾ ಅವಶ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಏಕ್ ಹುನುನಿ ಕಾಫಿ ಜಾಯ್ ಅಸ್ಲಿ.
2. ತಿಚ್ಯಾ ಪುತಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ""ಏಕ್ ಸ್ವಿಚ್ ದಾಂಬ್, ಏಕ್ ಘಂವ್ಡಾಯ್.""
3. ಕೆದಾಳಾಯ್ ಮೊಳಬ್.
4. ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಂತ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಸುನೆನ್ ವೊಳಾಯಿಲ್ಲೆ.

5. ರಾಂದ್ವಾಚೆಂ ಕೂಡ್ ನಿಜಾಯ್ಕಿ ಭರ್ಲೆಂ.

6. ತಿಚ್ಯಾ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಚೆಂ

VI ಘುಸ್ಪಡ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್.

1. ಆಖ್ರೀಕ್ ಪಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ.

2. ದುಸ್ರೊ ಅವ್ವಡಾಂತ್ ಬಸ್ನ್ ಚೆಂಚುನ್ ಗೆಲೊ.

3. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿಚೆ ಆಯ್ಲಿ ಸುನ್.

4. ಕಷ್ಟಾಂನಿ ಚಡುನ್ ಮೆಟಾಂ ತಿ ನಾತಿಚ್ಯಾ ಬೆಡ್ರುಮಾಕ್ ಪಾವ್ಲಿ.

5. ತಿಕಾ ಜಾಯ್ ಫಕತ್ ಆಸ್ಲಿ ತಿ ಹುನುನಿ ಕೊಫಿ.

VII ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?

1. ""ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಮಾತಿಯೆಚ್ಯೊ ವಣ್ಣಿ ನಾಂತ್!""

2. ""ಏಕ್ ಕಪ್ ಹುನುನಿ ಕೊಫಿ.""

3. ""ಹೆಂ ಆಮ್ಚೆಂ ನವೆಂ ಬಿಡಾರ್"

4. ""ಏಕ್ ಸ್ವಿಚ್ ದಾಂಬ್, ಏಕ್ ಫಿರ್ಕಿ ಘುಂವ್ಡಾಯ್"

5. "ಕಸಲೆಚ್ ವಾಂದೆ ನಾಂತಾ!"

VIII ದಿಲ್ಲಿ ಸಬ್ ವಾಪರ್ಸ್ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್.

1. ಬಿಡಾರ್

2. ಅವ್ವಡಾಂ

3. ಸುಂದರ್

4. ದೃಶ್ಯಾಂ

5. ಆಧುನಿಕ್

IX ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :

1. 'ಏಕ್ ಕಪ್ ಹನುನಿ ಕೊಫಿ' ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾಂತ್ ಕೊಣಾಕ್ ಕೊಫಿ ಜಾಯ್ ಆಸ್ಲಿ?

2. ಪುತಾನ್ ಆವಯ್ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ?

3. ದೋಗ್ ಪೂತ್ ಕಶೆಂ ಮರಣ್ ಪಾವ್ಲೆ?

4. ಸುನೆನ್ ಕೆದಳಾ ವೋಂಟ್ ವೊಳಾಯಿಲ್ಲೆ?

5. ತೊಪ್ಪೆಂ ಕುಕ್ಕಿಂಗ್ ರೇಂಜಾರ್ ದವರುನ್ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ?

6. ಸಂದ್ ಗಾಂಟಿಂಚ್ಯಾ ಕಿರ್ಕಿಸಾಂವಾಂ ಸಂಗಿಂ ಮೆಟಾಂ ದೆಂವುನ್ ತಿ ಖಿಯ್ಸರ್ ಗೆಲಿ?

X ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ತೀನ್ ವಾ ಚಾರ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ಬರಯ್

1. ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ರಾಂದ್ವಾ ಕುಡಾ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿ.
2. ಪೂತ್ ಗಲ್ಫ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಮಿಂ ಆವಯ್ ಥಂಯ್ ಕಸಲೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾಲೊ?
3. ಆಧುನಿಕ್ ರಾಂದ್ವಾ ಕುಡಾ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿ.
4. "'ಹಳ್ಳೆ ಥಾವ್ನ್ ಪೆಂಟೆಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಆವಯ್ಲೆ ಕಳ್ಳೆಲೆ"' ಹೆ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ದಿ.

XI ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ್

ವಿವಿಧ್ ನಮುನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಧಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಮಿಕ್ವನಾಶೆಂ ಬರಯ್.

ಆಬ್ರಾಂವೆಂ ಯಜದಾನ್

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಹಾತಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಸಾಂಗ್ ತುಂ, ಆತಾಂ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚಿ?
ಪೊಸ್ಲೆಲ್ಲೆ ನ್ಹಯ್ ತುಂವೆಂ, ಉಕಲ್ಯೊ ತುಕಾ,
ಪೂಣ್ ತೆಂ ಖಿಂಯ್ಚೆಯ್ ಆತಾಂ ಮುಕಾರ್ ಹಾಡಿನಾಕಾ;
ತುಂವೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಬೊಕ್ಡೆಚೆಂ ಪೀಲ್ ಸಯ್ತ್
ಕಾತರ್ತಾನಾ, ಮುಟಿ ಭಿತರ್ ಕಾಂಪತ್ ಕೊಯ್ಚಿ;
ತರ್ ಹಾ! ತುಜ್ಯಾಚ್ ರಗ್ತಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚಿ? ತುಂ ಸಾಂಗ್.

ಇಜಾಕ್ : ದಾದಾ, ತಲ್ವಾರ್ ಪಳೆತಾನಾ ಕಾಂಪ್ತಾಮೊ ಆಂಗ್;
ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಆಡ್ ಬಾಂದ್, ಆನಿ ಅತಿ ಜೊರಾನ್
ಖಿಣಾಭಿತರ್ ಉಸ್ಕಾಯ್ ತಕ್ಲೆ ಎಕಾಚ್ ಮಾರಾನ್

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ನಜೊ ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ತಡ್ವುಂಕ್ ಹಾಂವ್ಚ್ ಮರ್ತಾಂ ಪಯ್ಲೊಂ!
(ಮತ್ ಚುಕುನ್ ಪಡ್ತಾ)

ಇಜಾಕ್ : (ಬಾಪಯ್ಕ್ ಉಟೊವ್ನ್)
ದಾದಾ, ಘಳಾಯ್ ಚಡಯ್ತಾ ದೂಕ್; ಮಾತ್ಯಾವಯ್ಲೊ
ದಿವಸ್ ಪಾಡ್ಲಾ ಪಾವ್ಲೊ-ತುಜ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ತುಂ ಲೇಕ್
ಹರ್ಶೆಂ ಮಾರ್ತಾಯ್ ತಸ್ಲಿ ಶೆಳಿ ಮ್ಹಣುನ್ ಹಾಂವ್ ಏಕ್

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಯೆ ತರ್, ಬಾಳಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ, ಬಾಂದ್ಯಾಂ ತುಜೆ ಹಾತ್ ಪಾಂಯ್
(ಸಾರಿಯೆರ್ ಚಡೊವ್ನ್, ದಿಂಬಿಯೆರ್ ಬಸೊವ್ನ್ ಇಜಾಕಾಚೆ ಹಾತ್
ಪಾಟ್ಲಾನ್ ಬಾಂದ್ತಾ.)

ಆತಾಂ ಸೊಮ್ಯಾ, ಪಾವ್ ತುಂ! ಆನಿ ಕರ್ತಾಂ ಘಳಾಯ್.

ಇಜಾಕ್ : ದಾದಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಬಾಂದಿನಾಯ್‌ಗಿ ಲುಗಟ್
ನಾಸ್ಲಾರ್ ಆಪ್ತೀಚ್ ಗೊಮ್ಮಿ ಹಾಲುನ್, ಮಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಚುಕತ್.

ಆಬ್ರಾಂವ್ : (ದೊಳೆ ಬಾಂದ್ತಾನಾ)
ಉಪ್ರಾಂತ್ ಧಾಂವ್ಚೆ ದೊಳೆ ಪ್ರಾಣ್‌ಬಿ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾ
ಮ್ಹಜೆ ಕರ್ನಾ ಆತಾಂಚ್ ಧಾಂಪಯ್ತಾಯ್‌ಗಿ ಬಾಳಾ?

ಇಜಾಕ್ : ಆದೇವ್ಸ್, ದಾದಾ ತುಕಾ, ಆನಿ ಮಾಂಯ್‌ಕಾಯಿ ಮ್ಹಜ್ಯಾ!
ಸೊಮ್ಯಾ, ಒಪ್ಸನ್ ದಿತಾಂ ಆತ್ಮೊ ಹಾತಾಂತ್ ತುಜ್ಯಾ!
(ಆಬ್ರಾಂವ್ ಉಮೊ ದಿತಾ)

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಆದೇವ್ಸ್, ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬಾಳಾ! ಪಿತ್ಯಲೋಕಿಂ ತುಕಾ
ವಿಶೆವ್ ಮೆಳುಂ! ಸೊಮ್ಯಾ, ಉತರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಆಮ್ಕಾಂ
ಹಾಸೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ರಡೊಂವ್ಕ್ ದಯಾ ಕೆಲ್ಲೊ ಹೊ ಬಾಳ್,
ನಾತ್ಲೊಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪುಣಿ ಭೊಗ್ತಾಂವ್ ಎಕೊಡೆಂ ಜಾಳ್
ಆಮ್ಚೆ ತಾಬೆಂತ್ ಆಸ್ತಾಂ, ತಾಕಾ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಕೆಲೊ
ದೊನ್‌ಯಿ ಕಾಳ್ಜಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ತಾಚೆರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾರ್ ದಾಳ್ಕೊ
ಸಗ್ಳೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ತಾಂಕ್ತಾ ತಶೆಂ
ತಾಜ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂತ್, ಕಾಂಯ್ ವಾಯ್ ರಿಗನಾಶೆಂ;
ಆತಾಂ ತುಜೆಂ ದೆಣೆಂ, ಸಾಬೀತ್, ಮ್ಹೆಳಯ್ನಾಸ್ತಾಂ
ಮ್ಹಜೊ ಹಾತ್ ಹಾಂವ್ ಉಕ್ಲನ್, ತುಕಾ ಒಪ್ಸನ್ ದಿತಾಂ
(ತಲ್ವಾರ್ ಮಾರುಂಕ್ ಜೊಕ್ತಾ ತಕ್ಷಣ್ ದೇವ್‌ದುತಾಚೊ ತಾಳೊ ಆಯ್ತಾ)

ದೇವ್‌ದೂತ್: ಆಬ್ರಾಂವ್ ಆಬ್ರಾಂವ್

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ..... ಆಬ್ಲೆ ಹಾಜರ್

ದೇವ್ ದೂತ್: ಉಬಾರ್ನಾಕಾ ಚೆರ್ಕ್ಯಾಚೆರ್ ತುಜೊ ಹಾತ್; ನಾಕಾ ನಾಕಾ ಆಪ್ಣುಂಕ್...
ಜಾಣಾಂ ಸೊಮಿಯಾಕ್ ಭಿಯೆತಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತುಂ; ಆನಿ ಕರುಂಕ್
ನಾಂಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಟಿಂ ತುವೆಂ ತುಜ್ಯಾ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚ್ ಪುತ್ರಾಕ್

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಆಪಡ್ನಾ ಹಾಂವ್ ತಾಕಾ; ಪಾಳೊ ದಿತಾಂ ಉತರಾಕ್;
ಆನಂದ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ತುಕಾ, ಕಾಕುಳ್ತೆಚ್ಯಾ ರಾಯಾ
ತುಕಾ ಖಾಲ್ತೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕೆದಿ ತುಜಿ ದಯಾ!
(ಪಾಟಿಂ ಪಳೆವ್ನ್)
ಶೆಳಿ ಖಿಯ್ಚಿ ಹಾಂಗಾ?

ಇಜಾಕ್ : ದಾದಾ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಳಾಯ್!

ಆಬ್ರಾಂವ್ : ತುಕಾ ಮಾರಿನಾ-ಬಾ, ಆಜ್ ತುಂ ಬಚಾವ್ ಜಾಲಾಯ್
(ದೊಳ್ಯಾಂಚೆಂ ಆನಿ ಹಾತಾಂಚೆಂ ಸೊಡೊಂವ್ಕ್ ವೆತಾ)

ಇಜಾಕ್ : ಬಚಾವ್! ಕಸೊ? ಸಾಂಗ್ ತೂಂ, ದಾದಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ವ್ಹಯ್‌ಗಿ?
 ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಆತ್ತಾಂ ದೇವ್‌ದೂತ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ನಾಯ್‌ಗಿ?
 ಇಜಾಕ್ : ಭಿಯಾನ್ ಥರ್ಥರುನ್ ಹಾಂವ್ ಸಮಾ ಮತಿರ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊಂ
 ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಮಾರ್ಚೆಂ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣುನ್ ಭೊಡ್ವೊ ನಪಂಯ್ಚ್ ಜಾಲೊ;
 ಪಾಟಿಂ ಪಳೆತಾನಾ, ಅಬ್ಲೆ! ಬೊಕ್ಡೆಚೆಂ ಪೀಲ್!
 ಸೊಮಿ ಕಿತ್ಲೊ ಬರೊ ಪಳೆ - ಇತ್ತಿ ತಪ್ಪೀಲ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್
 ಇಜಾಕ್ : ತರ್, ಆಜ್ ಪಯ್ಲಿಂ ಆರ್ಗಾಂ
 ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾನ್ ದಿವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ಸರ್ಗಾ
 ಮಾಗಿರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ವೆಗಿಂ ಪಾಟಿಂ ಘರಾ ವಚುನ್
 ಮಾಂಯ್ಕ್ ಹಿ ಖಬರ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಆಸಾ ಉಸ್ಕಾರ್ ಬಸುನ್;
 ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಪಯ್ಲಿ ಶೆಳಿ ಹಾಡ್-ಬಾ, ದಡ್ವಡ್ವಾ ತಿ ಬೊಲ್ಯಾಂತ್
 ತಿತ್ತೆ ಭಿತರ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾಂ ಉಜೊ ಪೆಟೊಂವ್ಕ್
 (ಆಯ್ದನಾಂತ್ಲೊ ಉಜೊ ಫುಂಕ್ತಾ)
 ಇಜಾಕ್ : (ಶೆಳಿಯೆಕ್ ಪೊಟ್ಲುನ್ ಧರ್ನ್ ಹಾಡ್ತಾನಾ)
 ಯೆ ತುಂ ಸುಂದರ್ ಶೆಳಿಯೆ, ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಭೆಟೊಂವ್ಕ್
 ಸೊಮ್ಯಾನ್ ತುಕಾ ಧಾಡ್ಲ್ಯಾ, ತುಂ ಜಾವ್ನಾಸಾಯ್ ಭಾಗಿ!
 ಬೊಬ್ ಮಾರ್ಕಾಕಾ... ಇಲ್ಲಿಶಿ ದೂಕ್ ಕಾಬಾರ್ ವೆಗಿಂ
 ಆಬ್ರಾಂವ್ : ಉಜೊ ಚಿಕೆ ಪಳೆ.... ಶೆಳಿಯೆಚೆ ಪಾಂಯ್ ಬಾಂದ್ತಾಂ
 ಇಜಾಕ್ : ತಲ್ವಾರ್ ಪುಣೀ ಕಾಡಿನಾಕಾ ಬಾಗ್ಲೊನ್ ಆಸ್ತಾಂ

- ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ವಿಸ್

ಪರಿಚಯ್ : ವರಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ವಿಸಾನ್ ಲಿಕ್ಲಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞಧಾನ್' ಮಹಾಕಾವ್ಯಾ ಧಾವ್ನ್ ಹೊ ವಾಂಟೊ ಘೆಲ್ಲಾ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ವಿಸ್ 13-2-1887 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಇಜಂಯ್ ಜಲ್ಮಲೊ. 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವೆಂ' ಮ್ಹಳೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಯ್ನಾಳೆಂ ತಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞಧಾನ್' ತಾಚೆಂ ಕಾವ್ಯ ರೂಪಕ್, 'ಎಲ್ಲಿನಾಚೆಂ ನಿರ್ಮೋಣೆಂ' 'ಚಾರ್ಲಿಚೊ ಕುಸ್ವಾರ್ ಮೊಟೊ ಕಾಣಿಯಾಂ ಸಂಗ್ರಹ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. 23-7-1961 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೊ ಅಂತರ್ಲೊ. ಆಶಯ್ : ದೆವಾಚೆ ಭಕ್ತ್, ತ್ಯಾಗ್ ಆನಿ ಬಲಿದಾನಾಚೆ ಶೆಗುಣ್ ಹ್ಯಾ ಮಹಾಕಾವ್ಯಾಂತ್ ಪಳವ್ಯೆತ್.

ಅಭ್ಯಾಸ

I ಉತ್ತರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ :

ದಾದಾ = ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಉಲೊ ಕರೊ ಏಕ್ ಸಬ್ದ : ಖಿಣ್ = ಕ್ಷಣ್, ಘಳಾಯ್, ಕಳಾವ್
 ಶೆಳಿ = ಬೊಕ್ರಾಚಿಂ ಪೀಲ್ ಸಾರಿ=ಮೊಡೆಂ ಹುಲ್ವಾಂವ್ಕ್ ದಾಳಲ್ಲಿಂ ಲಾಂಕ್ಡಾಂ
 ಪಾವ್ = ಬಚಾವ್ ಕರ್ ಆದೇವ್ನ್=ವಿದಾಯ್
 ದಿಂಬಿ=ದೊಂಪ್ರಾಂ ಬಾಗಾವ್ನ್ ಉಬೆ ರಾವ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ
 ಜಾಳ್-ದೂಕ್ ತಾಬೆಂತ್=ಸಂರಕ್ಷಣೆಂತ್
 ಸಾಬಿತ್ = ಶಾಬಿತ್, ಸುರಕ್ಷಿತ್ ಅಬೈ=ಪಳೆ, ದೇಕ್
 ಕಾಕುಳ್ತ್ = ಬಿರ್ಮತ್, ದಯಾ, ಚುರ್ಚುರೆ
 ಬಚಾವ್ = ಸಾಂಬಾಳ್ ಸಾಲ್ವಾರ್ ಭೊಡ್ಲೊ=ದೇವ್‌ದೂತ್
 ತಪ್ಪೀಲ್ = ಪುರ್ತೊ ವಿವರ್ ಅರ್ಗಾಂ = ಧನ್ಯವಾದ್, ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಟೊವ್ಪಿ
 ಬೊಲೆಂ = ಝಾಡ್ಕುಟ್, ಝಿಲ್ಕುಡ್ ಕಾಬಾರ್=ಅಖೀರ್, ಸೊಂಪ್ಲಿ
 ಪಾಡ್ಲಾ=ಸುರ್ಯೊ ಬುಡ್ಡಿ ದಿಕ್, ಅಸ್ತಮ್, ಪಶ್ಚಿಮ್
 ಲೇಕ್=ಮಾಂದ್, ಗುಮಾನ್ ಕರ್, ಸಮ್ಜ್
 ದಿವಸ್ ಪಾಡ್ಲಾ ಪಾವ್ಲೊ=ದೀಸ್ ವಾ ಸುರ್ಯೊ ಬುಡ್ಲೊ, ಕಾಳಕ್ ಜಾಲೊ

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚಿಂ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

1. ಮುಕಾರ್ X ____	2. ಮರ್ X ____
3. ಜಾಣಾ X ____	4. ಲ್ಹಾನ್ X ____
5. ಮೋಗ್ X ____	6. ನ್ಹಯ್ X ____

III ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

1. ರಾಯ್ - ____	2. ಸೊಮಿ - ____
2. ಪೂತ್ - ____	4. ಬಾಪುಯ್ - ____
5. ಬೊಕ್ಲೊ - ____	

IV ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್:

1. ಇಜಾಕ್ ಬಾಪಾಯ್ ಲಾಗಿಂ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಲುಗಟ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಗ್ತಾ?

2. ಆಬ್ರಾಂವ್ಕ್ ಖಿಯ್ಚೆ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಇಜಾಕ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲೊ?

3. ಘಳಾಯ್ ಕಿತೆಂ ಚಡಯ್ತಾ?

4. ಆಬ್ರಾಂವ್ ತಲ್ವಾರ್ ಮಾರುಂಕ್ ಜೊಕ್ತಾನಾ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ?

5. ದೇವ್‌ದೂತ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಇಜಾಕಾಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ನಾ?

V ದೋನ್-ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್

1. ಆವಯ್-ಬಾಪಾಯ್ ಇಜಾಕಾಕ್ ಕಸೊ ಪೊಸ್‌ಲೆಲ್ಲೊ?

2. ದೇವ್‌ದೂತ್ ಆಬ್ರಾಂವಾ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ?

3. ಇಜಾಕಾಕ್ ಬಚಾವ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಬ್ರಾಂವ್ ದೆವಾಕ್ ಕಶಿಂ ಆರ್ಗಾಂ ದಿತಾ?

4. ಭೊಡ್ಲಾನ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಯ್ಕುನ್ ಇಜಾಕ್ ಸಂತೊಸಾನ್ ಬಾಪಾಯ್ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

5. ಇಜಾಕ್ ಶೆಳಿಯೆಕ್ ಪೊಟ್ಟುನ್ ಧರುನ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

VI ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ತುಕಾ ಖಾಲ್ತೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಕೆದಿ ತುಜಿ

2. ದಾದಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಬಾಂದಿನಾಯ್‌ಗಿ ?

3. ದಾದಾ ಪಳೆತಾನಾ ಕಾಂಪ್ತಾಮೂ ಅಂಗ್.

4. ಪಿತ್ಯಲೊಕಿಂ ತುಕಾ ಮೆಳುಂ!

5. ದೊನ್ಯ ಕಾಳ್ಜಾಂಚೊ ತಾಚೆರ್ ದಾಳ್ಳೊ.

VII ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?

1. ನ್ಹಜೊ ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ತಡ್ಪುಂಕ್ ಹಾಂವ್‌ಚ್ ಮರ್ತಾಂ ಪಯ್ಲೊಂ!

2. ಉಬಾರ್ನಾಕಾ ಚೆರ್ಕಾಚೆರ್ ತುಜೊ ಹಾತ್

3. ದಾದಾ, ಘಳಾಯ್ ಚಡಯ್ತಾ ದೂಕ್

4. ಆನಂದ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ತುಕಾ, ಕಾಕುಳ್ತೆಚ್ಯಾ ರಾಯಾ

5. ಸೊಮ್ಯಾ ಒಪ್ಪುನ್ ದಿತಾಂ ಅತ್ಮೊ ಹಾತಾಂತ್ ತುಜ್ಯಾ!

VIII ಹೆ ಸಬ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ವಾಪರ್

1. ಲ್ಹಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಕರ್

2. ತಕ್ಲಿ ಉಸ್ಕಾಯ್

3. ನಪಂಯ್ ಜಾ

4. ಪೊಟ್ಟುನ್ ಧರ್

IX ದಿಲ್ಲೆ ದೆಕಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಸಕಯ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್
ಶೆಳಿ-ಶೆಳಿಯೆ 1. ದಿಂಬಿ - 2. ಸಾರಿ -

X ಸಕಯ್ಯಾ ಸಬ್ಧಾಂತ್ಲಿಂ ನಾಮಾಂ, ಸರ್ವ್ ನಾಮಾಂ, ವಿಶೇಷಣ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂಚಿ
ವಿವಿಂಗಡ್ ವಳೆರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್.

ಮಾಗಿರ್, ಬರೊ, ದೇವ್‌ದೂತ್, ಮುಕಾರ್, ತುಂ, ವೆಗಿಂ, ಸುಂದರ್, ಆಮಿ, ಆನಂದ್,
ಹಾಂವ್, ತಲ್ವಾರ್, ಖಿಣಾಭಿತರ್, ಪೀಲ್, ಜೊರಾನ್, ಶೆಳಿ, ಆತಾಂಚ್, ತಿ, ಉಪ್ರಾಂತ್,
ಭಿಯಾನ್, ಹಾತ್, ಭಾಗಿ, ಚಿಕೆ, ಗೊಮ್ಮಿ

XI ವ್ಯಾಕರಣ್

ಉದ್ಗಾರ್ : ಸಕಯ್ಯಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚ್.

ತರ್ ಹಾ! ತುಜ್ಯಾಚ್ ರಗ್ತಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರಿ?

ಅಭೈ! ಬೊಕ್ಡೆಚೆಂ ಪೀಲ್!

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಹಾ! ಅಭೈ! ಇತ್ಯಾದಿ ಸಬ್ಧ್ ಉದ್ಗಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

XII ಸಕಯ್ಯಾ ಪಂಗ್ತಿಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಬರಯ್

ತುಜ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ತುಂ ಲೇಕ್

ಹರ್ಶೆಂ ಮಾರ್ತಾಯ್ ತಸ್ಲಿ ಶೆಳಿ ಮ್ಹಣುನ್ ಹಾಂವ್ ಏಕ್

XIII ವಾವ್ರ್ : ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಕಾವ್ಯ್ ನಾಟಕ್ ತುಮ್ಚೆ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಾ
ವೆಳಿಂ ಖೆಲೊವ್ನ್ ದಾಕಯಾ

XIV ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಕಾವ್ಯ್ ನಾಟಕ್ ವಾಚ್.

XV ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಇಸಾಚಿ ಜೀವನ್ ಚರಿತ್ರಾ ' ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಾನ್
ಮನಿಸ್' ಹಾಂತ್ಲಿ ವಾಚ್.

ಸಲ್ವಣೆಚಿ ಜೀಕ್

ಆವಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುತಾಕ್, ಸಾವ್ಕಾರಾಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ದೆವೆಂ ಬಾಕಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್, ಸಾಗೊಳೆಗಾರಾಕ್ ಆಪ್ಲೆ ಹರಿಯಾಳಿ ಗಾದೆ ಪಳೆವ್ನ್ ಕಿತ್ಲೊ ಸಂತೊಸ್ ಜಾತಾಗಿ, ತೆಚ್ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಸಂತೊಸ್ ಜಾಲೊ. ಭಜನ್ ಕೀರ್ತನಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉರ್ದೊ ವೇಳ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಸಮರ್ಪಿತ್ ಜಾತಾಲೊ. ಹೊ ಘೊಡೊ ಸೊಬಿತ್ ಆನಿ ಬಳಿಶ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಆಸಲೊ ಘೊಡೊ ತ್ಯಾ ಸುತ್ತುರಾಂತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ತಾಕಾ 'ಸುಲ್ತಾನ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಪಯ್ತಾಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಹಾತಾಂನಿ ತಾಕಾ ಖಾವಯ್ತಾಲೊ. ತಾಕಾ ಪಳೆವ್ನ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಲೊ. ಆಪ್ಲೆಂ ಸರ್ವ್ ತಾಣೆಂ ತ್ಯಾಗ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೊ ಗಾಂವಾಚ್ಯಾ ಭಾಯ್ರ್ ಎಕಾ ಲ್ಹಾನ್ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ರಾವ್ತಾಲೊ. ಭಜನ್, ಪುಜಾ ಕರ್ತಾಲೊ. ಪೂಣ್ ಸುಲ್ತಾನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ಜೀವ್. ಸುಲ್ತಾನ್ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ವೆಚೆಂ ಚಿಂತುಂಕ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಕಾ. ನಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಪುಣ್ ಸುಲ್ತಾನಾ ಬಗಾರ್ ಜೀವ್ ರಾವುಂಕ್ ಸಕ್ಚೊ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಅಜಾಪ್ ಜಾತಲೆಂ. ಥೊಡೆ ತಾಚೆ ತಮಾಶೆ ಕರ್ತಾಲೆ, ತರ್ಯಿ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಹಾಂಚೆಂ ಗಣ್ಣೆಂ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ದೀಸ್ ಸುಲ್ತಾನಾ ವಯ್ರ್ ಬಸುನ್ ಆಟ್, ಧಾ ಮಯ್ಲಾಂ 'ಚಕ್ರ' ಕಾಡಿನಾ ತರ್ ತಾಕಾ. ಸಮಾದಾನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ.'

ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್, ತ್ಯಾ ಇಲಾಕ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಥಾಕು ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಆಯ್ಕುತಾನಾ ಲೋಕ್ ಕಾಂಪ್ತಾಲೊ. ಸುಲ್ತಾನಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾನಾಂಕ್ಯಾಯಿ ಪಡ್ಲೆಂ. ಸುಲ್ತಾನಾಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ತೊ ಚಡ್ಪಡ್ಲೊ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ದೊನ್ಬಾರಾಂ, ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಲಾಗಿಂ ಪಾವ್ಲೊ. ನಮಸ್ಕಾರ್ ಕರ್ನ್ ತಾಚೆ ಮುಕಾರ್ ಬಸ್ಲೊ.

ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ವಿಚಾರಿ ""ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್, ತುಂ ಕಸೊ ಆಸಾಯ್?""

ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾನ್ ಮಾನ್ ಬಾಗಾವ್ನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ ""ತುಮ್ಮಿ ದಯಾ""

“ಸಾಂಗ್, ಹೆವ್ವಿನ್ ಕಿತೆಂ ಪಾವ್ಲೆಯ್?”

“ಸುಲ್ತಾನಾಚಿ ಆಶಾ ವೋಡ್ಸ್ ಹಾಡ್ಸ್ ಆಯ್ಲಿ.”

“ವಿಚಿತ್ರ್ ಜಾನ್ವಾರ್, ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ಲಿ.”

“ಹಾಂವೆಂಯ್ ತಾಚಿ ಹೊಗ್ಗಿಕ್ ಮಸ್ತ್ ಆಯ್ಕಲ್ಯಾ”

“ತಾಚಿ ಚಾಲ್ ತುಜೆಂ ಮನ್ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಕರ್ತಲೆಂ.”

“ಆಯ್ಕಲಾಂ. ಪಳೆಂವ್ಕಾಯಿ ಭಾರಿ ಸೊಬಿತ್ ಆಸಾ ಖಂಯ್.”

“ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ? ಜೊ ಕೊಣ್ಣೆಯಿ ತಾಕಾ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ಪಳೆತ್, ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಛಾಪ್ತಲೆಂ.”

“ಮಸ್ತ್ ದೀಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಮನ್ ಆಸ್ಲೆಂ. ಆಜ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಯ್ಲಾಂ.”

ಬಾಬಾ ಆನಿ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್ ದೊಗ್ಯಿ ಘೊಡ್ಯಾ ಸರ್ಶಿಂ ಪಾವ್ಲೆ. ಬಾಬಾ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ದಾಕಯ್ತಾನಾ, ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾನ್ ಅಜ್ಯಾಪಾನ್ ತಾಕಾ ಪಳೆಲೆಂ. ತಾಣೆಂ ಹಜಾರ್ ಘೊಡೆ ಪಳೆಲೆ. ಪೂಣ್ ಅಸಲೊ ಮಜ್ಬೂತ್ ಘೊಡೊ ತಾಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಕಾಂ ಮುಕಾರ್ ಎದೊಳ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾತ್ಲೊ, ಚಿಂತಿಲಾಗ್ಲೊ. “ಅಸಲೊ ಘೊಡೊ ಮ್ಹಜೆ ಲಾಗಿಂ ಆಸಜೆ ಆಸ್ಲೊ. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಾದುಕ್ ಹ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಚಿ ಕಿತೆಂ ಗರ್ಜ್?”

ಥೊಡೊ ವೇಳ್ ಅಶೆಂಚ್ ವೊಗೊ ರಾವ್ಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾ ಭಾಶೆನ್ ಸಾಂಗಿಲಾಗ್ಲೊ
“ಬಾಬಾ ಹಾಚಿ ಚಾಲ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾ ತರ್, ಕಿತೆಂ ಪಳೆಲೆ ಬರಿಂ ಜಾಲೆಂ?”

ಬಾಬಾ ಮನಿಸ್‌ಚ್ ನ್ಹಯ್‌ಗೀ? ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾ ವಸ್ತುಚಿ ಪ್ರಶಂಸಾ ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ತಾಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಅತ್ರಗ್ಲೆಂ. ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಹಾಡ್ಲೊ. ತಾಚಿ ಪಾಟಿರ್ ಮೊಗಾನ್ ಹಾತ್ ಘುಂವ್ಡಾಯ್ಲೊ. ಎಕಾಚ್ ಫರಾ ತಾಚ್ಯೆ ವಯ್ರ್ ಬಸುನ್, ವಾರ್ಯಾ ವೆಗಾನ್ ಮುಕಾರ್ ಗೆಲೊ. ತಾಚಿ ಚಾಲ್, ತಾಚೊ ವೇಗ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾಕ್ ಮಸರ್ ಭೊಗ್ಲೊ. ತೊ ಡಾಕು ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ, ದೆಕುನ್ ಪಸಂದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಚೆರ್ ಆಪ್ಣಾಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಸಮ್ಜತಾಲೊ. ತಾಚಿ ಲಾಗಿಂ ಬಳ್ ಆಸ್ಲೆಂ, ಮನಿಸ್ ಆಸ್ಲೆ. ವೆತಾಸ್ತಾನಾ ಮ್ಹಣಾಲಾಗ್ಲೊ. “ಬಾಬಾ ಹೊ ಘೊಡೊ ತುಜೆ ಲಾಗಿಂ ಅಸುಂಕ್ ಹಾಂವ್ ಸೊಡ್ಲೊ ನಾ.”

ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಭಿಯೆಲೊ. ರಾತಿಚಿ ತಾಕಾ ನೀದ್ ಯೆನಾ ಜಾಲಿ. ಸಗ್ಳಿ ರಾತ್ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ರಾಕುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಖರ್ಚಿಲಿ. ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾಚೆಂ ತಾಕಾ ಭೈಂ ದಿಸುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಸಬಾರ್ ಮ್ಹಯ್ನೆ ಸಂಪ್ಲೆ ತರ್ಯಿ ತೊ ಆಯ್ಲೊನಾ. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಹೆಂ ಆಪ್ಣಾಚೆಂ ಸಪಣ್ ಆಸತ್ ಕೊಣ್ಣಾ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತಿಲಾಗ್ಲೊ.

ಏಕ್ ದೀಸ್ ಸಾಂಜೆಚೊ ವೇಳ್, ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಸದಾಂಚೆ ಬರಿಂ, ಸುಲ್ತಾನಾಚೆ ಪಾಟಿರ್ ಬಸುನ್ ಭೊಂವುಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಕಾಂತ್ ಪರ್ಜಳ್, ತೊಂಡಾರ್ ಸಂತೊಸ್ ದಿಸ್ತಾಲೊ. ಘೊಡ್ಯಾಚೊ ರಂಗ್, ಚಾಲ್ ಕೂಡ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಭಾರಿ ‘ಸಂಭ್ರಮ್’ ತಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾಲೊ.

ಎಕಾಚ್ಯಾಣೆಂ ಏಕ್ ಆವಾಜ್ ಆಯ್ಕಾಲೊ. “ಓ ಬಾಬಾ, ಹ್ಯಾ ಗರೀಬಾಕ್ ಆಯ್ಕ್.”

ಬಿರ್ಮತಿನ ಭರ್ಲೊ ಆವಾಜ್ ತೊ. ಬಾಬಾನ್ ಘೊಡೊ ರಾವಯ್ಲೊ. ಪಳೆಲೆಂ, ಏಕ್ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ರುಕಾಚೆ ಸಾವ್ಯೆಕ್ ಬಸುನ್ ಪಿಂಗ್ತಾಲೊ.

“ಕಿತೆಂ ಕಶ್ ತುಕಾ?”

ತಾಣೆಂ ಹಾತ್ ಜೋಡ್ನ್ ಮ್ಹಳೆಂ, "ಬಾಬಾ ಹಾಂವ್ ಕಶ್ಟಾರ್ ಆಸಾಂ. ಮ್ಹಜೆ ವಯ್ರ್ ದಯಾ ಕರ್. ರಾಮಾಂವಾಲಾ ಹಾಂಗಾ ಥಾವ್ನ್ ತೀನ್ ಮಯ್ಲಾಂ ಪಯ್ ಆಸಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಥಂಯ್ಲರ್ ವಚುಂಕ್ ಆಸಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಘೊಡ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಬಸಯ್, ದೇವ್ ತುಕಾ ಬರೆಂ ಕರ್ತಲೊ."

"ಥಂಯ್ ತುಜೊ ಕೊಣ್ ಆಸಾ?"

"ದುರ್ಗಾದತ್ ಪಂಡಿತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ತುವೆಂ ಆಯ್ಕಲಾಂ ಆಸಲೆಂ. ತೊ ಮ್ಹಾಕಾ ಭಾವ್ ಲೆಕ್ತಾ." ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಘೊಡ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಪಿಡೆಸ್ತಾಕ್ ಘೊಡ್ಯಾರ್ ತಾಣೆಂ ಬಸಯ್ಲೊ. ಆನಿ ಲಗಾಮ್ ಧರುನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಚಲಲಾಗ್ಲೊ.

ಪೂಣ್ ಏಕ್ದಮ್ ಲೊಟ್ಲೆ ಬರಿಂ ತಾಕಾ ಭೊಗ್ಲೆಂ. ಲಗಾಮ್ ಹಾತಾಂತ್ಲೆಂ ಚುಕ್ಲೆಂ, ತೊ 'ಪಿಡೆಸ್ತ್' ಘೊಡ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ನೀಟ್ ಬಸುನ್, ಲಗಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್, ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ವರುನ್ ವೆಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ತಾಚೆಂ ಅಂತರ್ದಲಾಂ ಉಡ್ಲೆಂ. ಆಜಾಪ್, ಭೈಂ, ನಿರಾಶಾ ಆಶೆಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳುನ್ ಏಕ್ ಬೊಬಾಟ್ ತಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಿ. ತೊ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ತಾಕಾ ವೇಳ್ ಗೆಲೊ ನಾ.

ಥೊಡೊ ವೇಳ್ ವೊಗೊ ರಾವ್ತಚ್ ಬಾಬಾ ಭಾರತೀನ್ ಬೊಬಾಟ್ ಘಾಲ್ನ್ ಮ್ಹಳೆಂ. "ತಿಕ್ತೆಶೆ ರಾವ್" ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾನ್ ಘೊಡೊ ರಾವಯ್ಲೊ. ತಾಚೆ ಗೊಮ್ಪೆಕ್ ಹಾತ್ ಘುಂವ್ಡಾಯ್ ಮ್ಹಣಲಾಗ್ಲೊ.

"ಬಾಬಾ ಹೊ ಘೊಡೊ ಹಾಂವ್ ದಿಂವ್ಚೊನಾ."

"ಪೂಣ್ ಏಕ್ ಸಂಗತ್ ಆಯ್ಕುನ್ ವಚ್."

ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್ ರಾವ್ಲೊ. ಬಾಬಾ ಭಾರತೀನ್ ಲಾಗಿಂ ಯೇವ್ನ್ ತಾಕಾ ಪಳೆಲೆಂ. "ಹೊ ಘೊಡೊ ಆನಿ ತುಜೊ, ಹಾಕಾ ಪಾಟಿಂ ದಿ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಣನಾ. ಪೂಣ್ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್, ತುಜೆ ಲಾಗಿಂ ಏಕ್ ಪಾರ್ಥನ್ ಕರ್ತಾಂ, ನಾ ಮ್ಹಣನಾಕಾ, ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಕ್ ದುಖ್ ಜಾತಲೆಂ."

"ಬಾಬಾಜಿ, ಆಜ್ಞಾ ಕರ್, ಹಾಂವ್ ತುಜೊ ಗುಲಾಮ್, ಘೊಡೊ ಮಾತ್ ದಿಂವ್ಚೊ ನಾ. ಆನಿ ಘೊಡ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕಾಡಿನಾಕಾ." "ಹಾಚೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಹಾಂವ್ ಕಾಂಯ್ ಸಾಂಗನಾ. ಮ್ಹಜೆಂ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್, ಹ್ಯಾ ಘಟನಾ ಉರ್ದೆಂ. ತಾಣೆಂ ಚಿಂತ್ಲೆಂ ಹೊ ಘೊಡೊ ಘೆವ್ನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಧಾಂವಜೆ ಪಡ್ತಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆತಾಂ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಖುದ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಸಾಂಗನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಹಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಕಿತೆಂ ಲಾಬ್? ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾನ್ ಮಸ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ, ಪೂಣ್ ತೊ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ಸಕ್ಲೊನಾ. ಸಲ್ವೊನ್ ತೊ ವಿಚಾರಿಲಾಗ್ಲೊ. "ಬಾಬಾ, ಹಾಂತುಂ ತುಕಾ ಕಸಲೆಂ ಭೈಂ."

ಬಾಬಾ ಭಾರತೀನ್ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ. "ಲೊಕಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಘಟನಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲೆಂ ತರ್. ಕೊಣಾಯ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ವಯ್ರ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಕರಿಶೆನಾಂತ್."

ಆಶೆಂ ಮ್ಹಣುನ್, ಆಪ್ಣಾಕ್ ಸುಲ್ತಾನಾ ಥಂಯ್ ಕಸಲೊಯ್ ಸಂಬಂದ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಭಾಶೆನ್ ತೊ ಘುಂವ್ಲೊ. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಥಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಗೆಲೆ. ಪೂಣ್ ತಾಚೆಂ ಉತ್ರಾಂ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾಚ್ಯಾ ಕಾನಾಂತ್ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ. ತೊ ಚಿಂತ್ತಾ, "ಕಿತ್ಲೆ ಉಂಚ್ಲೆ ವಿಚಾರ್" ಪವಿತ್ರ್ ಚಿಂತ್ಪ್? ಹ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಚೆರ್ ತಾಕಾ ಜೀವ್ಚ್ ಆಸ್ಲೊ. ಹಾಚೆ ಬಗಾರ್ ಆಪುಣ್ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಲೊ ನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ಕಿತ್ಲೆಶ್ಯೊ ರಾತಿ ತೊ ನಿದುಂಕ್ ನಾ. ಪುಜಾ ಕರ್ಪಿ ಸೊಡ್ನ್ ಹಾಚೆ ಸೆವಾ ಕರ್ತಾಲೊ. ಪೂಣ್ ಆಜ್, ತಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ಬೆಜಾರಾಯ್ ಮೆಳ್ಳಿಚ್ ನಾ. ಖಾಲಿ ಗರೀಬ್ ಜಣಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ಚಿಂತ್ಲೆಂ. ಸ್ವತಾಚೊ ನಶ್ಟ್ ತಾಣೆಂ ಮನ್ಶಾಕುಳಾಚ್ಯಾ ನಶ್ಟಾ ಮುಕಾರ್ ಕಿತೆಂಚ್ ನಾ ಮ್ಹಳೆಂ ರುಜು ಕೆಲೆಂ. ಹೊ ಮನಿಸ್ ನ್ಹಯ್, ಸಾಂತ್ಚ್ ಸಯ್".

ರಾತಿಚ್ಯಾ ಆಂದ್ಕಾರಾಂತ್ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಚ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಚಾರಾಂಯ್ ಕುಶಿಂನಿ ಜಾಗ್ ಮಾಗ್ ನಾತ್ಲಿ. ಮೊಳ್ವಾ ವಯ್ ನೆಕೆತ್ರಾಂ ಝಿಳ್ಕಿಲ್ತಾಲಿಂ. ಗಾಂವ್ಚೆ ಪೆಟೆ ಘೊಂಕ್ತಾಲೆ. ದಿವ್ಯಾ ಭಿತರ್ಯಿ ಆವಾಜ್ ನಾ. ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾನ್ ಸುಲ್ತಾನಾಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಸವ್ಯಾಸ್ ಗೊಟ್ಯಾಕ್ ಆಯ್ಲೊ. ದಾರ್ವಾಟೊ ಉಗ್ತೊ ಪಡ್ಲೆಲ್ಲೊ. ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂ ಆದಿಂ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ರಾವುನ್, ಲಾಟಿ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್ ರಾಕ್ಟಲ್ ಕರ್ಚೆಂ ತಾಣೆಂ ಪಳೆಲ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆಜ್ ಚೊರಿಯೆಚೆಂ ಭ್ಯೆಂ ನಾತ್ಲೆಂ. ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ್ ಮುಕಾರ್ ಆಯ್ಲೊ. ಸುಲ್ತಾನಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ತಾಣೆಂ ಬಾಂದ್ಲೊ. ಆನಿ ಸವ್ಯಾಸ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೇವ್ನ್ ದಾರ್ವಾಟೊ ಬಂದ್ ಕೆಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ಪಣಾಚಿಂ ದುಖಾಂ ನಿಶೆಲಿಂ.

ಘಾಂತ್ಯಾರ್ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಸದಾಂಚೆ ಸವಯೆ ಪರ್ಮಾಣೆಂ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗುಡ್ಸುಲಾ ಭಾಯ್ರ್ ಆಯ್ಲೊ, ಥಂಡ್ ಉದ್ಕಾಂತ್ ನ್ಹಾಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಸಪ್ಣಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೆ ಭಾಶೆನ್ ತೊ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಬಾಂದ್ಚೆ ಕಡೆನ್ ಗೆಲೊ. ಪೂಣ್ ಘೊಡೊ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಪ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಚ್ ತಾಚೆಂ ಮನ್ ರಡುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಸಬಾರ್ ಥರಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲಿಕಾಚ್ಯಾ ಪಾಂಯಾಂಚ್ಯಾ ಮೆಟಾಂಚೊ ಆವಾಜ್ ಸಮ್ಜಲೊ ಆನಿ ತಾಣೆಂಯ್ ಆವಾಜ್ ದಿಲೊ. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಧಾಂವ್ಲೊಚ್; ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಪೊಟ್ಲುನ್ ಧರ್ನ್ ರಡಲಾಗ್ಲೊ. ಪುತಾ ಧಾವ್ನ್ ವಿಂಗಡ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಬಾಪುಯ್, ಮಸ್ತ್ ವರಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪುತಾಕ್ ಮೆಳುನ್ ರಡ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್ ತೊ ಸುಸ್ಕಾರುನ್ ರಡಲಾಗ್ಲೊ. ತಾಚೆ ಪಾಟಿರ್ ಹಾತ್ ಚರಯ್ತಾಲೊ. ತೊಂಡ್ ಧಾಪುಡ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ-ಹಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದುಬ್ಯಾಂಚಿ ಮಜತ್ ಕರುಂಕ್ ಕೊಣ್‌ಯಿ ಪಾಟಿಂ ಸರಸೊನಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೊ ಭಾಯ್ರ್ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಾ ರಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್‌ಚ್ ತಾಚಿಂಯ್ ದುಖಾಂ ಗಳಲಾಗ್ಲಿಂ.

ದೊಯಾಂಯ್ಚ್ಯಾ ದುಖಾಂಚೆಂ ಮಿಲನ್ ತೆಚ್ ಧರ್ಣಿರ್ ಜಾಲೆಂ.

ಹಿಂದಿ ಮೂಳ್ - ಸುದರ್ಶನ್
ಭಾಷಂತರ್ : ಜೂಡಿ ಪಿಂಟೊ

ಪರಿಚಯ್ : ಶ್ರೀಮತಿ ಜೂಡಿ ಪಿಂಟೊ ಖ್ಯಾತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಆಸುನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾ. ಲುವಿಸ್ ಕಾಲೆಜಿಂತ್ ಪ್ರಾದ್ಯಾಪಕಿ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ತಾ.

ಆಶಯ್ : ಪೆಲ್ಯಾಚಿ ವಸ್ ಆಪ್ಣಾಚಿ ಕರ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಚೂಕ್. ಆನಿತಿಚಿ ವಾಟ್ ವ, ಘಟ್ ಮಾರ್ನ್ ಪೆಲ್ಯಾಕ್ ಧೆಗೊ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಕೆದಿಂಕ್‌ಚ್ ಬರೆಂ ನ್ಹಯ್. ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ; ಪೆಲ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಬರೆಪಣ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವುಂಕ್ ಆಮಿ ಶಿಕುಂಕ್ ಜಾಯ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್:

ಸುತ್ತುರಾಂತ್ - ವರಾರಾಂತ್, ಭೊಂವ್ಣಿಂ, ಮಿತ್ರತಾ - ಸಹವಾಸ್ ಇಷ್ಟಗಾತ್, ಚಕ್ರ-ಬೊಂವ್ಡಿ, ಚುಕುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ, ಥಾಕು-ಚೊರ್, ಚಡ್ಡೆಲ್ಲೊ = ಆತುರಾಯೆನ್ ರಾವ್ಲೊ. ಮಾನ್ ಬಾಗಾವ್ನ್-ಗೊರವ್ ದೀವ್ನ್, ಅಭಿಮಾನಾನ್, ಚಾಲ್-ವರ್ತನ್, ಛಾಪ್ - ಮುದ್ರಣ್, ಪ್ರಶಂಸಾ-ವಾಖಾಣ್ಣಿ.

II ವಿರೋಧ್ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್ :

1. ಬಳಿಶ್ವ್	x	____	2. ಮೋಗ್	x	____
3. ಆಸಾ	x	____	4. ಬಸ್	x	____
5. ದೀಸ್	x	____	6. ಭಾಯ್	x	____
7. ವಯ್	x	____	8. ಕಳಿತ್ ಆಸಾ	x	____
9. ಅಂದ್ಕರಾಂತ್	x	____	10. ಧಾಂವ್	x	____

III ತಾಳ್ ಪಡಶೆಂ ಬರಯ್ :

1. ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹ	ಸುಲ್ತಾನ್	____
2. ಘೊಡೊ	ಡಾಕು	____
3. ಗರೀಬ್	ಪಂಡಿತ್	____
4. ದುರ್ಗದತ್ತ್	ರುಕಾಚೆ ಸಾವ್ಲೆಕ್	____

IV ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್

1. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಕಶೆಂ ಆಪಯ್ತಾಲೊ?

2. ರುಕಾಚೆ ಸಾವ್ಲೆಕ್ ಕೊಣ್ ಬಸುನ್ ಆಸ್ಲೊ?

3. ಗರೀಬಾನ್ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ?

4. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಪೊಟ್ಟುನ್ ಧರ್ನ್ ಕಿತೆಂ ಕರಲಾಗ್ಲೊ?

5. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಸರ್ಶಿಂ ಕೊಣ್ ಆಯ್ಲೊ?

V ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

1. ಅಸಲೊ ಘೊಡೊ ತ್ಯಾ ಂತ್ ನಾತ್ಲೊ.
2. ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹರ್‌ಏಕ್ ದೀಸ್, ಸುಲ್ತಾನಾ ವಯ್ರ್ ಬಸುನ್ ಆಟ್ ಧಾ ಮಯ್ಲಾಂ ಕಾಡ್ತಾಲೊ.
3. ಅಪ್ಲಾಚ್ಯಾ ವಸ್ತುಚಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ತಾಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಅತ್ರೆಗ್ಲೆಂ.
4. "" ಪಂಡಿತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ತುಂವೆಂ ಆಯ್ಕಲಾಂ ಆಸ್ತಲೆಂ.
5. ರಾತಿಚ್ಯಾ ಅಂದ್ಕಾರಂತ್ ಖಡ್ಗಸಿಂಹ್ ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಚ್ಯಾ ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

VI ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?

1. 'ಸಾಂಗ್, ಹೆವ್ಚಿನ್ ಕಿತೆಂ ಪಾವ್ಲೊಯ್?'

2. ಬಾಬಾ, ಹಾಚಿ ಚಾಲ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾ ತರ್, ಕಿತೆಂ ಪಳೆಲ್ಲೆ ಬರಿಂ ಜಾಲೆಂ?

3. 'ಓ ಬಾಬಾ, ಹ್ಯಾ ಗರೀಬಾಕ್ ಆಯ್ಕ್'

4. "ಕಿತೆಂ ಕಶ್ಟ್ ತುಕಾ?"

5. "ಬಾಬಾ ಹೊ ಘೊಡೊ ಹಾಂವ್ ದಿಂವ್ಚೊ ನಾ"

VII ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ಬರಯ್.

1. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಂತೊಸ್ ಜಾಲೊ?
2. ಬಾಬಾ ಭಾರತೀನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಚೊ ಕಸೊ ಮೋಗ್ ಕೆಲೊ?
3. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಕ್ ಸುಲ್ತಾನಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಯಾರ್ ಸಮಾಧಾನ್ ನಾತ್ಲೆಂ?
4. ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಚಿಂ ಅಂತರ್ಮಳಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಡ್ಲಿಂ?
5. ಖಡ್ಗ ಸಿಂಹಾನ್ ಘೊಡೊ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡ್ಲೊ?

VIII ಸಕಯ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ಕರ್
ಸಾಗೊಳೆಗಾರ್

ಅಜಾಪ್

ಲಗಾಮ್

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್

IX ಬಾಬಾ ಭಾರತಿಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಾ ಮೊಗಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಧಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್.

X ಹಿ ಕಾಣಿ ಅಭಿನಯ್ ಕರಾ.

XI ಸಾರ್ಕೆ ಮಾಂಡಾವಳಿಂತ್ ಬರಯ್.

1. ಥಾಕು ಖಿಡ್ಗ ಸಿಂಹ ಸಾಧುಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಭಾವಿತ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಸುಲ್ತಾನಾ'ಕ್ ಪಾಟಿಂ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ ಬಾಂದ್ತಾ.
2. ಬಾಬಾ ಹರೈಕ್ ದೀಸ್ ಸುಲ್ತಾನಾಚೆ ಪಾಟಿರ್ ಬಸುನ್ ಭೊಂವ್ಡೆಕ್ ವೆತಾಲೊ.
3. ಥಾಕು ಖಿಡ್ಗಸಿಂಹಚಿ ದೀಷ್ಟ್ 'ಸುಲ್ತಾನಾ'ಚೆರ್ ಪಡ್ಲಿ.
4. ಸಾಧು ಬಾಬಾ ಭಾರತಿ ಲಾಗಿಂ 'ಸುಲ್ತಾನಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸೊಭಿತ್ ಘೊಡೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.
5. ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಬಾಬಾ ಸಂತೊಸಾನ್ ಪೊಟ್ಲುನ್ ಧರ್ನ್ ರಡ್ತಾ.
6. ಬಾಬಾ ಖಿಡ್ಗ ಸಿಂಹಚಿ ವಳಕ್ ಧರುನ್ ನಿತಿಚೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ದಿವ್ನ್ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ವ್ಹರುಂಕ್ ಸೊಡ್ತಾ.
7. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಥಾಕು ಗರೀಬಾಚೊ ವೇಸ್ ಪಾಂಗ್ತುನ್ ಬಾಬಾ ಲಾಗಿಂ ಕುಮಕ್ ಮಾಗ್ತಾ.

ಪಾಂಯಣಾಂ

ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ವಡಾಕಡೆನ್ ಗಡದ್ ತಿನ್ಸಣಾಂ
ಮಂದ್ ಮಂದ್ ವಾಜತ್ ಆಯ್ಲಿಂ ತುಜಿಂ ಗೊ ಪಾಂಯ್ಣಾಂ

ಮೌನ್ ಪಡ್ಲೆಂ ಸಗ್ಯಾ ರಾನಾ
ಶಿರ್ಶಿರುನ್ ಥಾಂಬ್ಲಿಂ ಪಾನಾಂ
ಕಂವ್ಳಿ ಜಾಗ್ ಆಯ್ಲಿ ತಣಾ ಯೆಮ್ತಾ ಯೆಮ್ತಾನಾ

ಪೈಸುಲ್ಯಾನ್ ವಾಜ್ಲಿ ಫಾಂಟ್
ದಾಟ್ಲೊ ನ್ಹಂಯ್ಚೊ ಕಂತ್ ಕಂತ್
ಸಾವ್ಯಾಂನಿ ಘಮ್‌ಘಮಾಟ್ ಸುಟ್ಲೊ ತ್ಯಾ ಬಿಣಾ

ಫುಲ್ಲೊ ವೈರ್ ಚಂದ್ರಜ್ಯೋತಿ
ರಂಧ್ರಾಂನಿ ಲಾಗ್ಲೊ ವಾತಿ
ನವಲಾಂಚಿಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ ಶಕುನ್ ಲಕ್ಷಣಾಂ

ಗಳ್ಯಾಂ ಸುಖಾಂ, ದೊಳ್ಯಾಂ ದುಖಾಂ
ಲಕ್‌ಲಕ್ಲಿಂ ಜಾವ್ನ್ ಧಿಕಾಂ
ನಕಳ್ಳನಾ ಏಕ್ ಜಾಲಿಂ ಆಮಿ ದೊಗಾಂಯ್ ಜಣಾಂ

ವಡಾ ಫಲಾಂಚ್ಯಾ ಅಕ್ಷತಾಂತ್
ಕಿತ್ಲೊ ವೇಳ್ ನ್ಹಾಯ್ ನ್ಹಂಯ್
ಹುಪ್ಲೆ ಕಿತ್ಲೆ ಚಂದ್ರಲೋಕ್, ಇಂದ್ರನಂದನಾಂ

ತಾಂತ್ಲೆಂ ಕಾಂಯ್ ನುಲ್ಲೆಂ ಆಜ್
ಸಗ್ಳಿ ಜಿಣಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂಜ್
ತರಯಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ತುಜಿಂ ವಾಜ್ತಿಂ ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ

ಕಾನ್ಸಲಾಂನಿ ಭೊಂವ್ತಿ ಭೊಂವರ್
ಆಂಗಾರ್ ದಾಟ್ ಫುಲ್ತಾ ಚಂವರ್
ಪಡ್ಡಿ ಕೆನ್ನಾ ಸಪ್ಲಾಂ ತೀಚ್ ಘಟ್ಟಿ ಜಾಗ್ರಣಾಂ

—ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೋರ್ಕರ್

ಪರಿಚಯ್ : ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೋರ್ಕರ್ (1910–1984) : ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತ್ ಬೋರ್ಕರಾನ್ ಮರಾಠಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ತಶೆಂ ಪುರ್ತುಗೇಜ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಚಾಳಿಸಾಂ ವಯ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. 'ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ', 'ಸಾಸಾಯ್' ಆನಿ 'ಕಂಠಮಣಿ' ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೆ ತಾಚೆ ಕಾವ್ಯಸಂಗ್ರಹ್. ತಾಚ್ಯಾ 'ಸಾಸಾಯ್' ಪುಸ್ತಕಾ ಖಾತಿರ್ 1981 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಥಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಭ್ಲಾ.

ಆಶಯ್ : ಜಾತಿನ್ ಲ್ಹಾನ್ ತರಯಿ ಕಲ್ಪಂತಾಂಚಿಂ ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ ಪ್ರಕೃತೆಕ್ ಆನಿ ಲೋಕಾಕ್ ಉಲ್ಲಾಸಿತ್ ಕರ್ತಾತ್. ದೆಕುನ್ ಆಮಿ ಹೆರಾಂಚಿ ಜಾತ್-ಧರ್ಮ್ ಪಳೆಂವ್ಚ್ಯಾ, ಬದ್ಲಾಕ್, ತಾಂಚಿ ಕಲಾ ಮಾತ್ ಪಳೆಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಹೆ ಕವಿತೆಚೊ ಉದ್ದೇಶ್.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ವಡಾಕಡೆನ್ = ವಡಾ ರುಕಾ ಲಾಗಿಂ; ಗಡದ್ = ಗಡ್ಡ್ ; ತಿನ್‌ಸಣಾಂ = ಮೇಳ್ ಮಂದ್
ಮಂದ್ = ಹಾಳ್ವಾಯೆನ್ ; ಶಿರ್‌ಶಿರುನ್ = ಕಾಂಪುನ್ ; ಥಾಂಬ್ = ರಾವ್
ಕಂವ್ಳಿ = ಅಜಾನಕ್, ಎಕಾಚ್ವಾಣೆಂ ; ಪೈಸುಲ್ಯಾನ್ = ಪಯ್ಲಿಲ್ಯಾನ್ ; ದಾಟ್ಲೊ = ಚಡ್
ಜಾಲೊ;

ಕಂತ್ ಕಂತ್ = ತಡರ, ಗಳೊ ; ರಂದ್ರ್ = ಬುರಕ್, ಧೊಂಪ್ಲೊ ; ನವಲಾಂ = ಅಜಾಪ್;
ಶಕುನ್ = ಶುಭ್ ; ಥಿಕ್ = ಮೊಲಾಥಿಕ್ ಫಾತರ್ ; ನಕಳ್ಳನಾ = ಸುಟ್ತಾನಾ;
ಅಕ್ಷತ್ = ಹಳ್ಳಿ, ಕುಂಕುಮ್ ಭರ್ತಿಲ್ಲೊ ಶುಭ್ ಕಾರ್ಯಾಂನಿ ವಾಪರೊ ತಾಂದುಳ್
ನಂದನ್ = ಇಂದ್ರಾಚೆಂ ಉದ್ಯಾನ್ ; ನುಲ್ಲೆಂ = ಉಪ್ಕಾರನಾ ; ಭೊಂವರ್ = ಭ್ರಮರ್ ;
ಚಂವರ್ = ಫುಲ್ವಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ; ಪಡ್ಡಿ = ಪಡ್ಡಿತ್ ; ಘಟ್ಟಿ = ಬಳಾಧಿಕ್, ಸ್ವಾಧಿಕ್

II ಸಕಯ್ಯಾ ಸಬ್ಬಾಂಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಬರಯ್

1. ರಾನ್ -	____	2. ವಾನ್ -	____
3. ಚಂದ್ರ್ -	____	4. ಘಟಾಂ -	____
5. ಫಾಂಟ್ -	____	6. ಅಕ್ಷತ್ -	____

III ಅನ್ಯವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್.

ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ -	____	ಪಾನ್ -	____
ಫಾಂಟ್ -	____	ವಾತಿ -	____
ಧಿಕಾಂ -	____	ಜಿಣಿ -	____
ಸಪ್ಪಾಂ -	____	ಭೊಂವರ್ -	____

IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

1. ಮಂದ್ ಮಂದ್ ಆಯ್ಲಿಂ.
2. ಫುಲ್ಲೊ ವೈರ್
3. ಸಗ್ಳಿ ಆಯ್ಲಾ ಸಾಂಜ್.
4. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ತುಜಿಂ ವಾಜ್ತಿಂ
5. ಕಾನ್ಸಲಾಂನಿ ಭೊಂವ್ತಿ

V ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿ

1. ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ ಕವಿತೆಚೊ ಕವಿ ಕೊಣ್?

2. ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ ಕಶಿಂ ವಾಜತ್ ಆಯ್ಲಿಂ?

3. ಖಿಯುರ್ ಮೌನ್ ಪಡ್ಲೆಂ?

4. ಪಯ್ಲಿ ಕಿತೆಂ ವಾಜ್ಲೆಂ?

5. ಭೊಂವರ್ ಖಿಯ್ ಭೊಂವ್ತಾತ್.

VI ದೋನ್-ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :

1. ಸಗ್ಳೆಂ ರಾನ್ ಆನಿ ತಣ್ ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ ಆವಾಜಾಕ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ?
2. ಚಂದ್ರ ಜ್ಯೋತಿ ಪಳೆಲ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಕ್ಷಣಾ ವಿಶಿಂ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಬರಯಾ.
3. ಘಟ್ಟಿ ಜಾಗ್ರಣಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾದ್ಲಾಂ?

VII ಆಟಿ-ಧಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್

ಪಾಂಯ್ಜಣಾಂ ಕವಿತೆಚೊ ಸಾರಾಂಶ್ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಬರಯಾ.

VIII ಪದ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್

ಫುಲ್ಲೊ ವೈರ್ .....

.....

.....

.....

.....

..... ದೊಗಾಂಯ್ ಜಣಾಂ

IX ನಿಯೋಜಿತ್ ವಾವ್ರ್ :

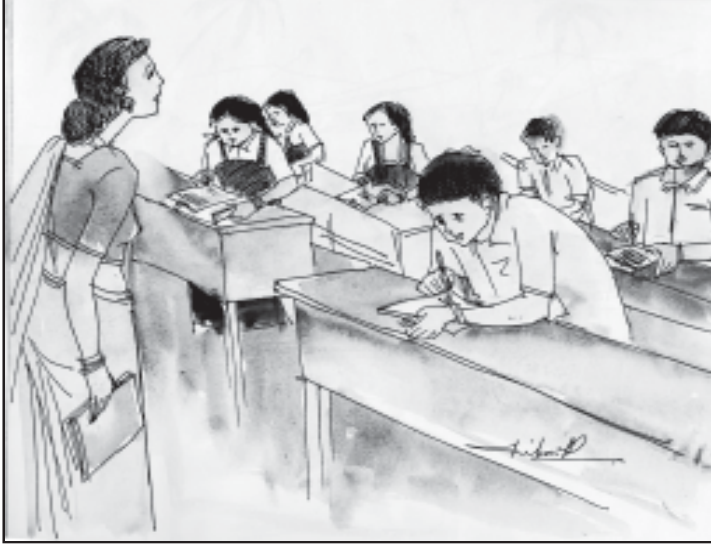
'ಆಭರಣ್' ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯಾ ವಿಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾಯ್.

X ಸಕಯ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂ ಪಯ್ಲಿ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಆನಿ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ವಳಿರಿ ಕರ್.

ಪಾಂಯ್ಜಣ್, ಫಾಂಟ್, ಭೊಂವರ್, ಸಾಂಜ್, ವೇಳ್, ಸಪಣ್, ಜಿಣಿ, ಫಳ್, ದೊಳೊ, ವಾತ್, ಧಿಕ್ ನ್ಹಂಯ್, ರಾನ್, ಚಂವರ್

ದೇವಾನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲೊ ಉಪಾಯ್

ದೇವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಅಡ್ವಣ್ಯಾಂನಿ ಸಾಂಪ್ಡಾಯ್ತಾ. ಹೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾಕ್ ಚ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್ ಮ್ಹಜೆ ಥಂಯ್ ಉಗ್ಡಾಪೆಂ ಜಾಲೆಂ ಕಶೆಂ? ಸದಾಂ ಪೆಲ್ಯಾಚೆ ಬೂಕ್ ಮಾಗುನ್ ಹಾಡುನ್, ತಾಂತ್ಲೆ ಛಾಪ್ಲೆ ಅವಸ್ವರ್ ವರಾನ್ ವರಾಂ ಬಸುನ್ ನಕಲ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ತೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಲಾ, ಗುನ್ಯಾವಾಕ್ ಪ್ರಾಚಿತಾಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಶೆಂ

ಮ್ಹಾಕಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಲಾ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಭೊಗ್ಲೆಂ ತರ್ಯಿ. ಶಿಕ್ಷಾಚ್ಯಾ ಅಭ್ಯಾಸಾಕ್ ಹಾಚ್ಯಾಕ್ಯಾಯಿ ಬರಿ ಆನಿ ಸಲಿಸ್ ರೀತ್ ದುಸ್ರಿನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಘುಟ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಮೆಳ್ಳೊ. ಎಕಡ್ಚ್ಯಾನ್ ನವ್ಯಾ ಬುಕಾಂಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಪಯ್ಲೆ ಬಚಾವ್ ಜಾಲೆ. ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ಹಾಚ್ಯಾಕ್ಯಾಯಿ ಸಬಾರ್ ವಾಂಟೆ ಚಡ್ ಆದಾಯ್ ಲಾಭ್ಲೊ.

ಛಾಪ್ಲಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಲಿಸಾಂವ್ ತೀನ್ ಚಾರ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ತೊಂಡಾನ್ ವಾಚುನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ತೆಂಚ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಬ್ ಬರೊವ್ನ್ ನಕಲ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ ಬರೆಂ. ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್, ಬರಯ್ತಾನಾ ತಾಂತ್ಲೆಂ ಹರ್ ವಾಕ್ಯಾ, ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಪ್ರತೀ ಸಬ್ದ್ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲೆಂ ಪ್ರತೀ ಅಕ್ಷರ್ ಮನಾಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲಾ ಬರಿಂ ಖಿಂಚ್ತಾ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಉರ್ತಾ. ವಯ್ಲಾನ್ ಹಾತ್ ಬರಪ್ ಚುರುಕ್, ನಾಜೂಕ್ ಆನಿ ಚುಕಿಂವಿಣ್ ಜಾತಾ. ಲಿಸಾಂವಾಂತ್ಲೊ ಚಡ್ ವಾಂಟೊ ಅರ್ಥ್ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಕಳ್ತಾ. ಸಮ್ಜನಾತ್‌ಲೆಂ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿಣ್ ವಿವರಾಯ್ತಾನಾ ಪರಿಪೂರ್ಣಯೆನ್ ಸಮ್ಜತಾ. ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜಿಲ್ಲೆಂ ಲಿಸಾಂವಾಂ ವೆಗಿಂ ವಿಸ್ತನಾಂತ್. ಪರೀಕ್ಷೆಂತ್ ಸವಾಲ್ ವಾಚ್ಲಲ್ಯಾ ಫರಾ ಬೂಕ್ ಉಸೊವ್ನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲಾ ಬರಿಂ ಜಾಪ್ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಯೆತಾ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಸಲೀಸ್ ಲಾಗ್ತಾ.

ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಪರಿಕ್ಷೆಚಿಂ ಸವಲಾಂ ಆತಾಂಚೆ ಬರಿಂ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ವಾಂಟಿನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಮೆಸ್ತ್ರಿಣ್ ಬೊರ್ಡಾರ್ ಬರಯ್ತಾಲಿ. ಮ್ಹಜಿ ಮೆಸ್ತ್ರಿಣ್ ಬೊರ್ಡಾರ್ ದುಸ್ರೆಂ ಸವಾಲ್ ಬರೊವ್ನ್ ತಿಸ್ರೆಂ ಸುರು ಕರ್ತಾನಾ ಹಾಂವ್ ಪಯ್ಲಾ ಸವಾಲಾಚಿ ಜಾಪ್ ಬರೊವ್ನ್ ಸೊಂಪಯ್ತಾಲೊಂ. ತೀನ್ ವರಾಂನಿ ಬರೊವ್ಪೆತ್ ತ್ಯೊ ಜಾಪಿ ಹಾಂವ್ ದೊನ್‌ಚ್

ವರಾಂನಿ ಬರೊವ್ನ್ ಜಾಪಿ ಪತ್ರೆ ಮೆಸ್ತ್ರಿಣೆಕ್ ದೀವ್ನ್ ಘರಾ ವೆತಾಲೊಂ. ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ತೀನ್ ವರಾಂಯ್ ಪಾವನಾಸ್ತಾಂ ಏಕ್ ದೋನ್ ಸವಲಾಂ ಸೊಡ್ತಾಲೆ ಖಿಯಾ! ಅಸೆಂ ದೆವಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ದಾಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪಾಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಶಿಕಪ್ ತೆಂ ಇತ್ಲೆಂ ಸಲೀಸ್ ಆನಿ ಹಳೂ ಆಸ್ಲೆಂ. ಶಾಳೆಕ್ ವಚನಾಸ್ತಾನಾ ಘರಾಚ್ ಶಿಕುನ್, ಖಾಸ್ಗನ್ ಪರಿಕ್ವಾ ದೀವ್ನ್ ಪಾಸ್ ಜಾವ್ಯೆತ್ ತಿತ್ಲೆಂ ಧಯ್ತ್ ಆನಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಭೊಗ್ಲೊ. ಪ್ರತಿಫಳ್ ಮ್ಹಜೆಚ್ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಭಾಯ್ಲೊ ಜಾಲೊ. ತಿನ್ಯಾ ಪರಿಕ್ವೆನಿ ಮ್ಹಜೊ ಫಲಿತಾಂಶ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ಚ್ ನ್ಹಯ್, ಮೆಸ್ತ್ರಿ/ ಮೆಸ್ತ್ರಿಣೆಕ್ ಲೆಗುನ್ ವಿಸ್ಮಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ಪಯ್ಲೆ ಪರಿಕ್ವೆಂತ್ ಸರ್ವ್ ಸಬ್ಜ್ಕಾಂನಿ 70 ಮಿಕ್ವೆಲೆ ಮಾರ್ಕ್, ದುಸ್ರೆಂತ್ 80; ತಿಸ್ರೆಂತ್ 90. ಗಣಿತಾಂತ್ ಶೆಂಬರಾಂತ್ ಶೆಂಬರ್. ತಿನಾಂನಿ ಪಯ್ಲೆಂ ರೇಂಕ್ ಆನಿ ಇನಾಮಾಂಚಿಂ ಕಾರ್ಡಾಂ ಮ್ಹಾಕಾಚ್.

ಹೊ ಮಾರ್ಕಾಂಚೊ ಆಸಾಮಾನ್ಯ್ ದಾಖ್ಲೊ ದೆಕ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿಣೆನ್, ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಪರ್ ಸಿಕ್ವೆರಾನ್ ಆನಿ ಮೆನೆಜರ್ ಫಾ| ವಿಲಿಯಮ್ ಪಿಕಾರ್ಡೊನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಡಬ್ಬಲ್ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಡಿ.ಇ.ಒ.ಕ್ (ಜಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ) ಶಿಫಾರಸೆಚೆಂ ಅರ್ಜಿ ಪತ್ರೆ ಧಾಡ್ಲೆಂ. ತೆದ್ನಾಂಚೊ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಸ್ಲೊ ಶ್ರೀ ಯು. ಕಣಪ್ಪ - ಏಕ್ ವರ್ತೊ ಫುಡಾರಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಲೆಚೊ ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್. ತಾಣೆಂ ಡಬ್ಬಲ್ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ ಆಕ್ಷೇಪಾ ವಿಣೆಂ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಸಾತ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಯ್ಸ್ಕೂಲಾಚೆ 9-ಕ್ ಉಡಿ ಮಾರ್ಲಿ.

ಹೊ ವಿಶಯ್ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ನ್ಹಯ್, ಪುರಾವೆ ಆಸಾತ್; ಸಾಕ್ಷಿ ಆಸಾತ್; ಹಾಂವೆಂ ಹಾಂಗಾಂ ಬರಯ್ಲಾಂ ಮ್ಹಜೆ ದವ್ಲತೆಕ್ ನ್ಹಯ್ ಬಗಾರ್ ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಹಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರೇರಣ್ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ್ ಲಾಬುಂ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್.

-ಜೊ. ಸಾ. ಅಲ್ವಾರಿಸ್

ಪರಿಚಯ್ : ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾದಂಬರೆಂಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಮ್ಹಣುನ್‌ಚ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಲ್ಯಾ ಜೊ.ಸಾ. ಅಲ್ವಾರಿಸಾಚ್ಯಾ 'ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ.

ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ : ಜೊ.ಸಾ. ಅಲ್ವಾರಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಕಾದಂಬರಿಂಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲಿ 'ಆಂಜೆಲ್' ಕಾದಂಬರಿ ಕಾನಡಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲಿ ಪಯ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ. ಪತ್ರೆಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಿತ್ರ್ ಆನಿ ರೈಲೊ ಪತ್ರಾಂ ತಾಣೆಂ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿಂ. ಆಪ್ಲಿ ಜಿಣಿಯೆ ಕಥಾ ತಾಣೆಂ 'ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಬರಯ್ಲೊ.

ಆಶಯ್ : ಜಿಣಿಯೆಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಗಿಂನಿ ನವೆಂ, ಪ್ರಯೋಗ್‌ಶೀಲ್ ಚಿಂತಪ್ ಕರುನ್ ತೆಂ

ಜಾರಿಯೆಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ತರ್ ಪ್ರತಿಫಳ್ ಲಾಭ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಜೊ.ಸಾ. ಅಲ್ವಾರಿಸಾಚ್ಯಾ ಜಿಣ್ಯೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಾ ಥಾವ್ನ್ ಕಳುನ್ ಯೆತಾ. ಬರೊವ್ನ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಬರೊವ್ಪಿ ವಿವರಾಯ್ತಾ. ದೆವಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ದಾಕಯ್ತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಅಡ್ವಣ್ಯೊ = ಅಡ್ಕಳಿ

ಗುನ್ಯಾಂವ್ = ಚುಕಿ

ಸಲಿಸ್ = ಸುಲಭ್

ನಿರೀಕ್ವಾ = ಅಪೇಕ್ವಾ

ಫುಡಾರಿ = ಮುಕೆಲಿ

ಪ್ರಾಚಿತ್ = ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ, ಚುರ್ಚುರ್ಚೆಂ

ಉಗ್ಡಾಪೆಂ = ಉಗ್ತೆಂ

ದ್ವಾರಿಂ = ವರ್ವಿಂ

ಖಾಸ್ಗೆನ್ = ಗುಪಿತ್, ಏಕಾಂತ್

ವಿಸ್ಮಿತ್ = ಅಜಾಪ್

ಅವಸ್ವರ್ = ಅಧ್ಯಾಯ್

II ಅನ್ಯೊಲಿಂಗ್ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್

ಧಾಕ್ಲೊ : ಶಿಕ್ಷಕ್ - ಶಿಕ್ಷಕಿ

ಮೆಸ್ತ್ರಿಣ್

ವ್ಹಡಿಲ್

ಭುರ್ಗಿಂ

ಲೇಕಕ್

III ಅನ್ಯವಚನಾಂ ಬರಯ್

1. ಜಾಪ್

2. ಸಾಕ್ಷಿ

3. ಪತ್ರ್

4. ಪುರಾವೊ

5. ಅಡ್ವಣ್ಯೊ

6. ವರ್

7. ಕ್ಲಾಶಿ

8. ಇನಾಮ್

9. ಲಿಸಾಂವ್

IV ಏಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್

1. 70

ಅಯ್ಯಿಂ

2. 80

ಶೆಂಬರ್

3. 90

ಸತ್ತರ್

4. 100

ಸಾಟ್

5. 60

ನವದ್

V ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಚೂಕ್ ವ ಸಾರ್ಕಿಂ ತೆಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಬರಯ್.

1. ದೆವಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಅಡ್ಚಣ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಪ್ಡಾಂವ್ಚೆಂ ಬರ್ಯಾಕ್ ನ್ಹಯ್.

2. ತೊಂಡಾನ್ ವಾಚುನ್ ಶಿಕ್ವೆ ಪ್ರಾಸ್ ಬರೊವ್ನ್ ಶಿಕ್ವೆಂ ಬರೆಂ.

3. ಬರೊವ್ಪಾಕ್ ಜಾಪಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ತೀನ್ ವರಾಂ ಪಾವನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ.

4. ಬರೊವ್ಪಾಕ್ ಡಬಲ್ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಅಧಿಕಾರಿನ್ ಆಕ್ಷೇಪ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ.

VI ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ತೀನ್ ಚಾರ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ದಿ.

1. ಛಾಪ್ಲಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಮತಿಂತ್ ದವ್ರುನ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಕಿತೆಂ ಕರಿಜೆ?

2. 'ದೆವಾನ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲೊ ಉಪಾಯ್' ಪಾಠಾ ಥಾವ್ನ್ ಯುವಜಣಾಂನಿ ಶಿಕ್ವೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಕಸಲೆಂ?

3. ದೆವಾನ್ ಲೇಖಿಕಾಕ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲಾ ಉಪಾಯಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಕಸಲೊ?

VII ತಿಕ್ವಾಂತ್ ದಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್.

ಪ್ರತಿಫಳ್, ಜಾಪ್, ಮನಾಂತ್, ಫಾಯ್ಲ್ಯೊ, ಆಕ್ಷೇಪಾ ವಿಣೆಂ, ಪೋಷಕ್

1. ಸಬ್ಧಾಂತ್ಲೆಂ ಹರ್ ಅಕ್ಷರ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಬರಿಂ ಖಿಂಚ್ತಾ ಆನಿ ತಶೆಂಚ್ ಉರ್ತಾ.

2. ಮ್ಹುಜೆಚ್ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಭಾಯ್ಲೊ ಚಾಲೊ.

3. ಏಕ್ ವರ್ತೊ ಫುಡಾರಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ

4. ತಾಣೆಂ ಡಬ್ಬಲ್ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೆಂ.

VIII ಘುಸ್ಪಡ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಯ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್.

ಸಾಂಪ್ಡಾಯ್ತಾ ದೇವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾಕ್‌ಚ್ ಅಡ್ವಣ್ಯಾಂನಿ ಹೆ

ವೆಗಿಂ ಸಮ್ಜಲ್ಲಿಂ ವಿಸ್ತನಾಂತ್ ಲಿಸಾಂವಾಂ

ಸವಲಾಂ ಪರೀಕ್ಷೆಚಿಂ ಆತಾಂಚೆ ಬರಿಂ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ವಾಂಟಿನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ

IX ಜೊ.ಸಾ. ಅಲ್ಪಾರಿಸಾಚಿಂ ಪುರ್ತೆಂ ನಾಂವ್ ಜೊಕಿಮ್ ಸಂತಾನ್ ಅಲ್ಪಾರಿಸ್. ಅಶೆಂಚ್ ಹೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂಚಿಂ ಲಿಕ್ಣೆ ನಾಂವಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಥೊಡಿಂ ಲಿಕ್ಣೆ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ಪುರ್ತಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆಸಾತ್. ತಿಂ ತಾಳ್ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್.

1. ಖಡಾಪ್ ಮೆಲ್ಚೊರ್ ಬಾಲ್ತಾಚಾರ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್

2. ಎಟ್ಕೆಲ್ ಜೆರೊಮ್ ಸಿರಿಲ್ ವೇಗಸ್

3. ಚಾ.ಫ್ರಾ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಪೀಟರ್ ಸಲ್ವನ್ಡಾ

4. ಲುಮ ಅಪೊಲಿನರಿಸ್ ತೋಮಸ್ ಲೋಪೊ

5. ಜಿ.ಎಮ್.ಬಿ. ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ

6. ಸಿರಿವಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಡಿಸ್

7. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮೊಗ್ರೆಂ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಡಿಕೊಸ್ತಾ

ಅಂಗ್ಲಾಂತ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಆಂಬೆ ಪಣಸ್
ರಾನಾಂತ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಜಾಂಬಳ್ ಬೆಣಸ್
ಶೆತಾಂತ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಭಾಂಗ್ರಾ ಕಣಸ್
ಸರ್ಗ್ ಮ್ಲಜೂ ಗಾಂವ್.

ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಉಣೆಂ?
ಸರ್ವ್ ದೆಣಿಂ ಮೆಜ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕೊಣೆಂ?
ಆಸಾ ಕೊಣೆಯಿ ಪೊಟಾವಿಣೆಂ?
ತುಪೆಂಚ್ ಮ್ಲಜೂ ಗಾಂವ್.

ಮನಿಸ್ ಮ್ಲಜೂ ಚಡ್ತಾ ದೊಂಗರ್
ಖಾಂದಾರ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕೊಯ್ತಿ ನಾಂಗರ್
ಘಾಮಾಚೆಂ ಮೀಟ್ ಪಿಕ್ಲಾಂ ಆಂಗಾರ್
ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್.

ಮ್ಲಜೆ ನದಿಂತ್ ಉದಕ್ ಸದಾಂ
ಮ್ಲಜ್ಯಾ ರುಕಾರ್ ಪಾಚ್ಚೆಂ ಸದಾಂ
ಮ್ಲಜೆ ಕೊಗೈಕ್ ಕಂತಾರ್ ಸದಾಂ
ಸಪಣ್ ಮ್ಲಜೂ ಗಾಂವ್.

ನಾರ್ಲಾಂಕ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ರಂಗ್ ಭಾಂಗ್ರಾಳೊ
ಮೊಗ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಸ್ವಾದ್ ಮ್ಹೊಂವಾಳೊ
ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಮ್ಲಜ್ಯಾ ಮೊಗ್ ಹುನಾಳೊ
ವಿಸ್ರನ್ ಕಸೊ ಹಾಂವ್?

ಮಾಂಯ್ಯಾ ದುದಾನ್ ಭರಾ ಆಂಗ್
 ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವಾರ್ಯಾನ್ ಭರಾ ಮನ್
 ತಿತ್ತೆಂಚ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಪುರೊ ಧನ್
 ಭಾಗಿ ಮ್ಹಜೊ ಗಾಂವ್

- ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸ್

ಕವಿಚಿ ಪರಿಚಯ್ : 'ಭಾಗಿ ಮ್ಹಜೊ ಗಾಂವ್' ಕವಿತಾ ಕವಿ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸಾಚ್ಯಾ 'ಭಿತರೆಂ ತುಫಾನ್' ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ಲೆಂ ಕಾಡ್ಲಾಂ. ಹ್ಯಾ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹಾಕ್ 1985 ವ್ಯಾ ವರಾಚಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲಾ. 1990 ವರಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ್, 2000ವ್ಯಾ ವರಾ 'ಜೊರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಏಕ್ ಸಾಹಸಿ ಜೀಣ್ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಡೊ.ಟಿ.ಎಮ್.ಪೈ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಪುರಸ್ಕಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಾಕಾ ಲಾಬ್ಲಾತ್. 'ಕೊಶೆಡ್ಡಾನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಮುನ್' ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್, 'ಏಕ್ ದೇಂಟ್ ಏಕ್ ಪಾನ್

ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ್, 'ನವಿ ಹೊಕಾಲ್' ತಾಚಿಂ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ. ಜೋನ್ ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಮೊರಾಯಸ್ 1933 ಇಸ್ರೆಂತ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾಚ್ಯಾ ನಿಡ್ಕೋಡಿಂತ್ ಜಲ್ಮಲೊ. ಆತಾಂ ಮುಂಬಯಿಂತ್ ವಸಿ ಕರುನ್ ಆಸಾ.

ಆಶಯ್ : ಕೊಂಕಣ್ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ಪಾಚಾರ್ತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಕಣಸ್ = ಕಣಿ ತುಪೆಂ = ಭಾತ್ ವ ಹೆರ್ ಪೀಕ್ ಜಮೊಂವ್ಕ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಮಾಂಡಾವಳ್
 ಸ್ವಾದ್ = ಪರ್ಮಾಳ್, ವಾಸ್; ಮೊಗ್ರೆಂ = ಲ್ಹಾನ್ ಧವೆಂ ಪರ್ಮಳಿತ್ ಫುಲ್
 ಪೊಟಾವಿಣೆಂ = ಭುಕೆನ್/ಖಾಣ್ ನಾಸ್ತಾಂ.

II ಅನ್ಯವಚನ್ ರೂಪ್ ಬರಯ್.

ಬೆಣಸ್	-	<input type="text"/>	ಪಣಸ್	-	<input type="text"/>
ನ್ವಂಯ್	-	<input type="text"/>	ಕೊಗುಳ್	-	<input type="text"/>
ನಾರ್ಲ್	-	<input type="text"/>			

III ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಭಾಂಗ್ರಾ ಕಣಸ್.
2. ಫಾಮಾಚೆಂ ಮೀಟ್ ಅಂಗಾರ್.
3. ಮ್ಹಜೆ ಕಂತಾರ್ ಸದಾಂ.
4. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಭರಾ ಮನ್.
5. ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಹುವಾಳೊ.

IV ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಯಾ ಸವಲಾಂಕ್ ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಹ್ಯಾ ಕವನಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಫಳ್ ವಸ್ತುಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರ್.

2. ನಾಂಗರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್?

3. ಕೊಗುಳ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಫಾಮಾದ್ ಆಸಾ?

4. ಕವಿತೆಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾರ್ಲಾಂಚೊ ರಂಗ್ ಕಸಲೊ?

5. ಶೆತ್ ಕಶೆಂ ಸೊಬ್ತಾ?

V ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ದೋನ್ - ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :

1. ಕವಿ ಆಪ್ಲೊ ಗಾಂವ್ ಸರ್ಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

2. ಕವಿ ನ್ಹಂಯ್ ರೂಕ್ ಆಣಿ ಕೊಗುಳಿ ವಿಶಿಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

3. ಕವಿ ಆಪ್ಲಾಕ್ ಕಸಲೆಂ ಧನ್ ಮಾಗ್ತಾ?

4. ಆಪ್ಲಾಚೊ ಗಾಂವ್ 'ತುಪೆಂ' ಮ್ಹಣ್ ಕವಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

VI ದಿಲ್ಲಿ ಸಬ್ ವಾಪರುನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಕರ್.

1. ದೇಣಿಂ

2. ಭಾಂಗ್ರಾಳೊ

3. ಧನ್

4. ಸ್ವಾದ್

VII ಚಡ್ಡಿಕ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ :

1. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ದಾ ಫಳ್ ವಸ್ತುಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್
2. ಕೃಷೆಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಆಯ್ದಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್.

VIII ಕವಿತಾ ತೊಂಡ್‌ಪಾಲ್ ಕರ್.

ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಉಣೆಂ ಮ್ಹಜೆ ನದಿಂತ್ ಉದಕ್ ಸದಾಂ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ತುಪೆಂಚ್ ಮ್ಹಜೊ ಗಾಂವ್

ಸಪಣ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಗಾಂವ್

IX ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ಲೊ ಪ್ರಾಸ್ ಸಬ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್.

X ಪೂರಕ್ ವಾಚಪ್.

”ಭಿತರ್ಲೆಂ ತುಫಾನ್” ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ್ ವಾಚ್.

XI ಏಕ್ ಸ್ವಂತ್ ಕವಿತಾ ಬರಯ್.

XII ತುಜ್ಯಾ ಗಾಂವಾಚಿಂ ಪಿಂತುರ್ ಸೊಡಯ್ ಆನಿ ರಂಗ್ ಫಾಲ್.

(ಗುಡೆ, ದೊಂಗರ್, ಶೆತ್, ನ್ಹಂಯೊ, ರೂಕ್, ರುಠಾಡಾಂ, ರಾನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಸ್ಚೆ ಬರಿಂ; ಹಳ್ಳೆಚಿಂ ವಾತಾವರಣ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಬರಿಂ.)

XIII ತುಜ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚೆಂ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಖಾತಿರ್ ತುಂ ಕಿತೆಂ ಕರುಂಕ್ ಅಪೆಕ್ಷಿತಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ 5 ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್.

ಪರಿಸರ್ ರಾಕ್ಷೀಣ್

ಹೆ ಪೃಥ್ವಿರ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ಅಂಶ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆರ್ ಹೊಂದ್ಲೊನ್ ಆಸಾ. ವಾರೆಂ, ಉದಕ್, ರೂಕ್, ಯೂಡಾಂ, ಮೊನ್ಲಾತಿ. ಮನಿಸ್ ಹಾಂಚಿ ಮಧೆಂ ಬರೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸಾ. ಸಮತೋಲನ್ ಆಸಾ. ಮನ್ಯಾಕ್ ಜೀವ್ ಉರುಂಕ್ ಆಕಿಜನ್ ಜಾಯ್. ಮನಿಸ್ ಆಕಿಜನ್ ಸೆವ್ತಾ, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸೊಡ್ತಾ. ರೂಕ್ ಹೆಂ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಸೆವ್ನ್ ಖಾಣ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ಆಕಿಜನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲಾ. ಮನಿಸ್ ಹೆಂ ಖಾಣ್ ಆನಿ ವಾರೆಂ ಸೆವ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಮನ್ಯಾನ್ ಸ್ವಾರ್ಥಾಕ್ ಪ್ರಕೃತೆಚೆಂ ಸಮತೋಲನ್ ಚುಕಯ್ಲಾ.

ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ : "ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಚ್ಯಾ ಪರಿಣಾಮಾನ್ ಸಂಸಾರಾಚೆರ್ ಧಗ್ ಚಡುನ್ ಯೆತಾ. ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಆನಿ ಮಿಥೇನ್‌ಗ್ಯಾಸ್, ವಾತಾವರಣಾಂತ್ ಹಾಂತುಳ್ಳಾರ್ ಆಸುನ್, ಸುರ್ಯಾಚೆಂ ವೊತ್ ಪಾಟಿಂ ಧರ್ಣೆಕ್ ಪ್ರತಿಫಲನ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಪೂಣ್ ಆತಾಂ ಪ್ರಗತೆಚೆ ನಾಂವಿಂ ರಾನಾಂ-ಯೂಡಾಂ ನಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಕೈಗಾರಿಕೊ, ವಾಹನಾಂ ವರ್ವಿಂ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಚಡ್ ಜಾಲಾ. ಆನಿ ಮಿಥೇನ್ 2025 ಇಸ್ವೆಂತ್ 6 ವಾಂಟ್ಕಾಂನಿ ಚಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಹಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಪೃಥ್ವಿಚೊ ಸರಾಸರಿ ತಾಪ್ ಚಡ್ತಾಲೊ. ಹೊ ತಾಪ್ 1.5 ತಿತ್ಲೊ ಚಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಗಿಮಾಂತ್ ಉದ್ಕಾಚೊ ತತ್ವಾರ್, ಪಾವ್ನಾಂತ್ ಆವ್ತ್ ಬೆಳೆ ಉಣೆಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಅಸಲಿಂ ಅನಾಹುತಾಂ ಘಡ್ತಲಿಂ. 2.5 ಚಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕಾಚೆಂ ಐಸ್ ಕರ್ಗೊನ್, ದರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉದ್ಕಾಚೆ ಮಟ್ತ್ 7 ಮೀ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಚಡ್ತಲೆಂ. ತವಳ್ 15 ತಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರಾಚೊ ಜಾಗೊ ಸಗ್ಳೊ (ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ್) ಉದ್ಕಾ ಭಿತರ್ ವೆತಲೊ.

ಮಳ್ಳಾಕ್ ಬುರಾಕ್ : ಭುಮಿಚ್ಯಾ ವಾತಾವರಣಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆಂ 'ಓಜೋನ್' ಹಾಂತುಳ್ಳಾ, ಸೂರ್ಯ ಧಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಮಾರೆಕಾರ್ ಅಲ್ಟ್ರಾವಯಲೆಟ್ ಕಿರ್ಣಾಂ ಧರ್ಣೆಕ್ ಪಡನಾಶೆಂ ಆಡಾಯ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಪದರಾ ಧಾವ್ನ್ ಮಾರೆಕಾರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಪಿಡಾ ಯೆಂವ್ಚಿ

ಸಾಧ್ಯತಾ ಆಸಾ. ಅಮೇರಿಕಾ, ಯುರೋಪ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂನಿ ಅಸಲ್ಯಾ ಗ್ಯಾಸಾಚೆಂ ಉತ್ಪಾದನ್ ಉಣೆಂ ಕೆಲಾಂ ತರ್ಯಿ, ಭಾರತ್ ತಸಲ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂನಿ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ 2030 ಇಸ್ವೆಂತ್ 1979 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಹಂತಾಕ್ ಪಾವುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸಾ. ನಾ ತರ್ ಲೋಕ್ ಮಾರೆಕಾರ್ ಪಿಡೆಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಲೊ.

ಆಸಿಡ್ ಪಾವ್ನ್ : ಆತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಧರ್ಣೆಕ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ನಿತಳ್ ಉದ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ವಿಕಾಳ್' ಆಸಿಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಡ್ತಾ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಥಾವ್ನ್ ವಾಹನಾಂ ಥಾವ್ನ್, ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಂವ್ಚೆ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್, ವಾರೆಂ, ಉದಕ್, ಉದ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ಗತಾನ ಆಸಿಡ್ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಆಸಿಡ್ ದರ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್ಲಿಂ ಲವಣಾಂ ಕರ್ಗುನ್, ನಾಸ್ ಕರ್ತಾ. ಹಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ರೂಕ್ ರೂಡಾಂಚೆರ್, ಕೃಷಿಚೆರ್ ಪಡ್ತಾ. ಹಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಮಾಸೈಕ್ ಉದ್ಯಾಂತ್ ಸೊಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪರಿಣಾಮ್ ಮಾಸೈಕ್ ಮರ್ತಾತ್.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ವಾತಾವರಣ್ ಮಾಲಿನ್ಯ್ : ಶಹರಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಆತಾಂ ಆಸ್ಲೆಂ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವಾಹನಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನೊಕ್ಸೈಡ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್, ಸಲ್ಫರ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್, ಲೆಡ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್, ಹಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಕಾಳ್ಜಾಚಿ, ಪೊಪ್ಪಾಚಿ ಪಿಡಾ ಇತ್ಯಾದಿ. ತೆಣೆಂ ಹೆಣೆಂ ಮ್ಹೆಳೆಂ, ಕುಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ, ಮ್ಹೆಳ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ, ಮಿಥೇನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾತಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಚ್ಯಾ ಭೊಂವ್ತಣಿಂ ರಾಸ್ ಪಡ್ಚೆಂ ಮ್ಹೆಳೆಂ ಭಲಾಯ್ಕೆಚೆ ದಿಶ್ಚಿನ್ ಮಾರೆಕಾರ್.

ವಾತಾವರಣಾಕ್ ಮಾರ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಅನೈಕ್ ವಸ್ತು ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್. ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಯಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಚ್. ಹೆಂ ಕುಸನಾ. ಹುಲ್ಪಯ್‌ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಉಬ್ಜೊಂವ್ಚೆಂ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಭಲಾಯ್ಕೆಕ್ ತಶೆಂ ವಾತಾವರಣಾಕ್ ಪಾಡ್. ಹೆಂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪರತ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರುಂಕ್ ವಾ ಇತರ್ ಕೆಮಿಕರ್ ಜಾವ್ನ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಂಸೊದ್ ಚಲುನ್ ಆಸಾ.

ಆವಾಜಾಚೆಂ ಮಾಲಿನ್ಯ್ : ವಾಹನಾಂಚೊ ಆವಾಜ್, ಲೌಡ್ ಸ್ವೀಕರಾಂ, ಗರ್ನಾಳಿ, ಫುಗೇಟ್ಯಾಂಚೊ ಆವಾಜ್, ಆಮಿ ಆಯ್ಕುಂಚಿ ಸಕತ್ ಉಣೆ ಕರ್ತಾ. ಮಾನಸಿಕ್ ಧೊಶಿ ಹಾಡ್ತಾ.

ದಾರುಂ ಲಾಸ್ಲೆಂ ಆನಿ ಫುಗೇಟ್ಯೊ : ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಆದಿಂ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ವಾ ದೀಪಾವಳಿ ವೆಳಾರ್ ದಾರುಂ ಲಾಸ್ತಾಲೆ. ಪೂಣ್ ಆತಾಂ ಹೆಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಚಲ್ತಾ. ಹಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್‌ಚ್ ಸಬ್ಡ್ ಮಾಲಿನ್ಯ್ ಆನಿ ವಾತಾವರಣ್ ಮಾಲಿನ್ಯ್.

ಆಮಿ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತೆತ್? :

1. ರೂಕ್, ರೂಡಾಂ ಲಾಂವ್ಚಿಂ : ರೂಕ್ ವಿಕಾಳ್ ವಾರೆಂ ಸೆವ್ನ್ ಬರೆಂ ವಾರೆಂ ಭಾಯ್ತ್ ಸೊಡ್ತಾ.
2. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉಪಯೋಗ್ ಉಣೊ ಕರ್ಚೊ.
3. ವಸ್ತು ಹುಲ್ಪಾಂವ್ಚೆಂ ರಾವೊಂವ್ಚೆಂ
4. ಗರ್ಜೆಕ್ ಮಾತ್ ವಾಹನಾಂಚೊ ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್ಚೊ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ವಾಹನಾಂ ವಾಪರಿಂ.

5. ಘರಾಂನಿ-ಕಾರ್ಯಾಂನಿ ಸಬ್ದಾಚೊ ಆವಾಚ್ ಉಣೊ ಕರ್ಚೊ. ಪ್ರಕೃತೆಚೆಂ ರಕ್ಷಣ್ ಕರ್ಯಾಂ, ತಿ ಮುಕ್ತೆ ಫಿಲೆಕ್ ಉರೊವ್ಯಾಂ.

-ಪಾಲ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಮಿತಿ

ಆಶಯ್ : ಪರಿಸರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಶೆಂ ರಾಕೊಣ್ ಕರ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ಗದ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್:

ಹೊಂದ್ವೊನ್ =

ಸಮತೋಲನ್ =

ಪರಿಣಾಮ್ =

ಮರೆಕಾರ್ ಪಿಡಾ =

ಮಾಲಿನ್ಯ್ =

ದಾರು =

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ :

1. ಸಮತೋಲನ್ x

2. ಸ್ವಾರ್ಥ್ x

3. ಚಡ್ತಾ x

4. ಉಣೊ x

5. ಭಾಯ್ರ್ x

III ಏಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್.

1. ಪಾಚ್ವ್ಯಾ ಘರಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್

ಕೈಗಾರಿಕೆ ಧಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ

ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್

2. ಓಜೋನ್ ಹಾಂತುಳ್ಸ್

ಶಬ್ದ್ ಮಾಲಿನ್ಯ್

3. ಆಸಿಡ್ ಪಾವ್ನ್

ಧಗ್ ಚಡ್ತಾ

4. ದಾರುಂ ಲಾಸ್ಚಿಂ

ಗರ್ಜೆಕ್ ಮಾತ್

5. ವಾಹನಾಂಚೊ ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್ಚೊ ಸುರ್ಯಾಚಿಂ ಮಾರೆಕಾರ್

ಕರ್ಣಾಂ ಲಿಪಯ್ತಾ

IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1. ಪೃಥ್ವಿಚೆರ್ ಹರ್ಯೆಕ್ ಅಂಶ್ ಎಕಾಮೆಕಾಚೆರ್

ಆಸಾ.

2. ಮನ್ಯಾನ್ ಸ್ವಾರ್ಥಾನ್

ಚುಕಯ್ಲಾ.

3. ಭುಮಿಚ್ಯಾ ವಾತಾವರಣಾಂತ್

ಆಸಾ.

4. ಪಾವ್ಸ್ ಧರ್ಣಿಕ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ನಿತಳ್ ಉದ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್

ಆಸಿಡ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಡ್ತಾ.

5. ವಾತಾವರಣಾಕ್ ಮಾರ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಅನೈಕ್ ವಸ್ತು ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್

V ಎಕಾಚ್ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ದಿ.

1. ಮನಿಸ್ ಜೀವ್ ಉರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್?

2. ಮನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸ್ವಾರ್ಥಾನ್ ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲಾಂ?

3. 'ಓಜೋನ್' ಹಾಂತುಳ್ನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ?

4. ಚಡ್ ಆವಾಜ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ?

VI ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಪಾಚ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಕಸಲೊ?

2. 'ಮೊಳ್ಳಾಕ್ ಬುರಾಕ್' ಹೆ ನಿಮ್ಮಿಂ ಘಡ್ಡಿಂ ಅನಾಹುತಾಂ ಖಿಂಯ್ಚಿಂ?
3. ಆಸಿಡ್ ಪಾವ್ಸ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಸಲಿಂ ಅನಾಹುತಾಂ ಘಡ್ತಾತ್?
4. ದಾರುಂ ಆನಿ ಫುಗೆಟ್ಯೊ ಲಾಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಸಲೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಪಳೆತಾಂವ್?
5. ಪರಿಸರ್ ರಾಕೊಣ್ ಕರುಂಕ್ ಆಮಿ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಯೆತ್?

VII ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾ ಚೂಕ್ ಬರಯ್. ಚೂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್.

1. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕುಸುನ್ ವಚನಾ

2. ಕುಸುನ್ ವೆಚ್ಯೊ ವಸ್ತು ಸಾರೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ಯೆತ್.

3. ರೂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಬರೆಂ ವಾರೆಂ ದಿತಾ.

4. ವಸ್ತು ಹುಲ್ವಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ.

5. ರೂಕ್‌ಝಾಡಾಂ ನಾಸ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪೃಥ್ವೆಚೊ ತಾಪ್ ಚಡನಾ.

VII ಸಕಂಪ್ಲಿ ಸಬ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಬರಯ್.

1. ಮಾರೆಕಾರ್

2. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್

3. ಆವಾಜ್

4. ಸಾರೆಂ

IX ವನಮಹೋತ್ಸವಾ ವಿಶಿಂ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್.

X ಘುಸ್ಪಡ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್.

1. ತಾಪ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಹಾಚೊ ಚಡ್ತೊ ಪೃಥ್ವಿಚೆಂ

2. ಮಾರೆಕಾರ್ ಲೋಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಲೊ ಪಿಡೆಕ್

3. ಉಪ್ಯೋಗ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕರ್ಚೊ ಉಣೊ.

4. ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ತಾ ಗಾಂವಾತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆತಾಂ.

5. ನಾಸ್ ರಾನಾಂ ರುಾಡಾಂ ನಾಂವಿಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಗತೆಚೆ

XI ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇದಾ ವಿಶಿಂ ಕ್ರಮ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸ್ಥಳೀಯ್ ಆಡಲ್ತಾಕ್ ವಿನಂತಿ ಕರುನ್ ಏಕ್ ಮನವಿ ಬರಯ್.

XII ತುಜ್ಯಾ ಘರಾ ಭೊಂವ್ತಿಂ ಪರಿಸರ್ ನಿತಳಾಯ್ ಕಶೆಂ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ವಿಶಿಂ ಧಾ ವಾಕ್ಯ್ ಬರಯ್.

ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ

ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾರತ ವಾಸೀ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತಾ
ಮಾತೃವಾಣಿ ಹೀ ಶಾಶ್ವತ್ ರಾಜ್ಯಂ ಭಾಗ್ಯ ದೀ ತೂಂ ವಿಧಾತ

ಭಾರತ ಜನನೀ ಗಲ್ಯಾಕ ಲಾಬತಾ ಭಾಸೆ ಮಣಿಯಾಳಾ ಮಾಳಾ
ಕೊಂಕಣಿ ಸಮೇತ ವಿವಿಧ ಭಾರತೀ ಭಾರತಾ ವಿಶಾಲ ಶಾಳಾ

ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸಾ ಸೌಹಾರ್ದಾಚೆ ಪ್ರೇಮಿ ಲೋಕ ಆಮಿ
ಏಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ನಾಂವಾನ ಏಕ ಆಮಿ ತುಮಿ

ಆವ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಆನಿ ಭಾಸೆ ಆದರು ದಿತ್ತಾತಿ
ಧರ್ಮು ಆಮ್ಗೆಲೊ ರಾಕಚೆ ಖಾತಿರ್ ಪಾಪಾಕ ಭಿತ್ತಾತಿ

ಸಾಧ್ಯ ಕರಿ ತೂ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಹಿ ಅಭಿಲಾಷಾ
ಏಕ ಮೆಳಿಚಿ ಗಾಂಟಿ ಘಾಲೊ ಹೆ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ

– ಕೊಚ್ಚಿ ಅನಂತ ಭಟ್

ಆಶಯ್ : ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಚೊ ಸೌಹಾರ್ದ್ ಶೆಗುಣ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ವಿವರಿತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ :

ಮಾತೃ = ಆವಯ್

ವಾಣಿ=ಉತ್ರಾಂ

ವಿಧಾತ=ದೇವ್, ಭಗವಂತ

ಲೋಕ=ಜನ

ಏಕ್ ಮೊಳಿ=ಎಕ್ಟಿ

ಅಭಿಲಾಷಾ=ಆಶಾ, ಅತ್ರೇಗ್

II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚಿ ಸಬ್ ಬರಯ್ :

1. ಅಹಿಂಸಾ x

2. ಸತ್ಯ x

3. ಶಾಶ್ವತ್ x

4. ವಿಶಾಲ್ x

5. ರಾಕ್ x

III ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ಭಾರತ ಜನನಿ

ಲಾಂಬಿತಾ ಭಾಸ್

ಮಾಳಾ

2. ಧರ್ಮ ಆಮ್ಗಲೆ

ಪಾಪಾಕ ಭಿತ್ತಾಲೆ

3.

ಹಿ ಶಾಶ್ವತ ರಾವ್ಣೆ ಭಾಗ್ಯ ದಿ ತೂಂ ವಿಧಾತಾ

4. ಹೆ ಕವಿತಾಚೊ ಕವಿ

IV ತಿಕ್ವಾಂತ್ ದಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ ವಿಂಚುನ್ ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ಅಮ್ಗಲೆ

ಮಾತಾ.

(1. ಕನ್ನಡ, 2. ಕೊಂಕಣಿ, 3. ತುಳು, ಬ್ಯಾರಿ)

2. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ನಾಂವಾನ್ ಆಮಿ

(1. ಏಕ್, 2. ದೋನ್ 3. ತೀನ್ 4. ಚಾರ್)

3.

ಅಹಿಂಸಾ ಸೌಹಾರ್ದ ಪ್ರೇಮಿ

(1. ಭಕ್ತಿ 2. ಸತ್ಯ 3. ಶಾಂತಿ 4. ಪ್ರೀತಿ)

V ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಕವಿ ದೆವಾ ಕಡೆ ಕಿತೆಂ ಮಾಗ್ತಾ?
2. ಭಾರತ್ ಮಾತೆಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಕವಿನ್ ಕಶಿ ವರ್ಣನ್ ಕೆಲ್ಯಾ?
3. ಆಮಿ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತಾಂವ್? ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಕ್ ಭಿಯೆತಾಂವ್?
4. ಹ್ಯಾ ಕವನಾಂತ್ ಕವಿಚಿ ಅಭಿಲಾಷಾ ಕಸಲಿ?

VI ಪದ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರಾ.

ಅ) ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸಾ .....

.....

.....

..... ಆಮಿ ತುಮಿ

ಆ) ಸಾಧ್ಯ ಕರಿ .....

.....

.....

..... ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ

VII ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿ ಚೊಡಿ ವಿಂಚುನ್ ಬರಯ್.

VIII ಹೆ ಕವಿತೆಚ್ಯೊ ಸಂದೇಶ್ 5 ವಾ 6 ವಾಕ್ಯಾನ್ ಬರಯ್.

IX ದೇಶ್‌ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕವನ್ ಬರಯ್.

X ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯೆ ವಿಶಿಂ ಏಕ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್.

XI ಚಡಿತ್ ವಾಚಪ್ : 'ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನಿಸ್' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

XII ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ - ವಿವಿಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮುದಾಯಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರ್.

ಮೇಡಮ್ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ

ಮೇಡಮ್ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಶೋಷಿತ್ ಲೋಕಾಕ್, ದುಬ್ಯಾಂಕ್, ಸ್ತ್ರಿಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ಭರ್ವಾಶ್ಯಾಚೆಂ ಕೀರ್ಣ್. ದುಬ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಂತ್, ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಆಸುನ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಸಾದ್ಯಾ ನಾತ್ಲಲ್ಯಾ ಪೊಲೆಂಡ್ ಗಾವಾಂತ್ ತಿ ಜಲ್ಮಲಿ ತರ್ಯಿ, ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಸಂಗ್ತಿಂನಿ ತಿ ಫಾಮಾದ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಶಿಕಪ್ ಜೊಡ್ಲಿ ಯುರೋಪಾಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ತಿ. ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜೊಡ್ಲಿ ಪಯ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ್ ತಿಚ್. ವಿಜ್ಞಾನಾಚ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂತ್ ದೋನ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೆಳ್ಳಲಿ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಿ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪತಿಕ್ ಆನಿ ಧುವೆಕ್ಯಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬುಂಕ್ ತಿ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಸಮರ್ಪಣ್, ಖರೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಸಲೊ ಆಡ್ಕಳಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ಯಿ ತಾಂಚೆರ್ ಜಯ್ತ್ ವ್ಹರೈತ್ ಮ್ಹಣ್ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿನ್ ದಾಕಯ್ಲಾಂ.

ಮೇರಿಚೊ ಜಲ್ಮ್ 1867 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನವೆಂಬ್ರಾಚ್ಯಾ 7 ತಾರಿಕೆರ್, ಪೊಲೆಂಡಾಚ್ಯಾ ವಾರ್ಸೊಂತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ತೊ ಪ್ರದೇಶ್, ರಷ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಧಾರ್ ರಾಯಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂಖಾಲ್ ಆಸ್ಲಲೊ. ತಿಚೊ ಬಾಪಯ್ ಇಸ್ಕೂಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಕ್. ಪೂಣ್ ತಾಕಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್ಗಾಂವ್ ಪೊಲೆಂಡಾಚೆರ್ ಅಭಿಮಾನ್ ಆಸ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಂನಿ ತಾಕಾ ಕಾಮಾಂತ್ಲೊ ಕಾಡ್ಲೊ. ಮೇರಿ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಹುಶಾರ್. ಹಾಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ಪರಿಕ್ಷೆಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ತಿಕಾ ಲಾಬ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ತವಳ್ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆವ್ಹಾಸ್ ನಾತ್ಲೊ. ಮೇರಿ ಆನಿ ತಿಚಿ ವ್ಹಡ್ ಭಯ್ಣ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಏಕ್ ಯೋಜನ್

ಫಾಲ್ಟಾತ್. ಪಯ್ಲೆಂ ವ್ಹಡ್ ಭಯ್ಲಿನ್ ಪ್ಯಾರಿಸಾಚ್ಯಾ ಸೊರ್ಬಾನ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಂತ್ ಶಿಕುಂಕ್ ವೆಚೆಂ. ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಮೇರಿನ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ ಆದಾರ್ ದಿಂವ್ಚೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಭಯ್ಲಿನ್ ಮೇರಿಕ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಮಜತ್ ದಿಂವ್ಚಿ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಮೇರಿ, ಗವರ್ನೆಸ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ ಆಪ್ಲೆ ಬಾಯೆಕ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತಾ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಾಯ್ ಬ್ರೊನ್ಯಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾ ಭಯ್ಲಿಕ್ ಮೇರಿಕ್ ಪ್ಯಾರಿಸಾಚ್ಯಾ ಸೊರ್ಬಾನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಂತ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿತಾ.

ಪರ್ದೆಶಾಂತ್, ಪರ್ದೆಶಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಕಷ್ಟಾಂನಿ ಶಿಕುನ್, ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಶಿಕಪ್, ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾ ಸವೆಂ ಜೊಡ್ತಾ. ಶಿಕ್ಪಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಪ್ಯಾರಿಸಾಂತ್ ಪಿಯರಿ ಕ್ಯೂರಿಚ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಾಂತ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನವ್ಕರೆಕ್ ಲಾಗ್ತಾ. ಪಿಯರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಭೌತ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟ್ ಆನಿ ಸ್ಪಟಿಕಾಂ (crystal) ವಿಶಿಂ ಸಂಸೊದ್ ಕರ್ನ್ ಅಸ್ಲೊ. ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇರಿ, ಪಿಯರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಲಾಗಿಂ ಲಗ್ನ್ ಜಾತಾ. ಆಶೆಂ ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಕ್ಯೂರಿ ಜೊಡೆಂ ಉದೆತಾ.

ತವಳ್ ಹೆನ್ರಿ ಬೆಕ್ವೆರಾಲಾನ್, ಯುರೇನಿಯಮ್ ಮೀಟ್, ಎಕ್ಸ್-ರೇ ತಸಲಿಂ ಕಿರ್ಣಾಂ, ಭಾಯ್ರ್ ಸೊಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಸೊದ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಮೇರಿನ್ ಹ್ಯಾಚ್ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಚಡಿತ್ ಸಂಸೊದ್ ಸುರು ಕೆಲೊ. ಪಿಯರಿ ಆಪ್ಲೊ ಆದ್ಲೊ ಸಂಸೊದ್ ಆರ್ಥ್ಯಾರ್ ರಾವೊವ್ನ್ ಮೇರಿ ಸಂಗಿಂ ಮೆಳ್ತಾ. 1903 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಣು ವಿಕಿರಣ್ ವಿಶಯಾಂತ್ ಮೇರಿಕ್ ಡೊಕ್ಟರೇಟ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಿ ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಡೊಕ್ಟರೇಟ್ ಮೆಳ್ತಾ ಪಯ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ.

1898 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೇರಿ ಆನಿ ಪಿಯರಿ ಯುರೇನಿಯಮಾ ಪರಿಂಚ್ ಅಣುವಿಕಿರಣ್ ಗೂಣ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಧಾತು ಸಂಸೊದ್ ಕರ್ತಾತ್. ಮೇರಿ ಹ್ಯಾ ಧಾತುಕ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್‌ದೇಶಾಚೆರ್ ಅಭಿಮಾನ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ 'ಪೊಲೆನಿಯಮ್' ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾಯ್ತಾ. ತ್ಯಾಚ್ ದಶೆಬ್ರಾಂತ್ ಅನ್ಯೆಕ್ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಧಾತು 'ರೇಡಿಯಮ್' ತಿಂ ಸಂಸೊದ್ ಕರ್ತಾತ್. ರೇಡಿಯಮ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪಿಡಾ ಗೂಣ್ ಕರುಂಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್. ವ್ಹಡ್ ಜಯ್ತ್ ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಮಿಶಿನಾನ್ ಕರ್ಚೊ ವಾವ್ರ್, ಚಿಮ್ನಿಭರ್ ರೇಡಿಯಮ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ. ರೇಡಿಯಮಾ ಧಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಅಣುವಿಕಿರಣ್ ಕಿರ್ಣಾಂ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಾಂಕ್ ಲಗಾಡ್ ಕಾಡ್ತಾತ್. ರೇಡಿಯಮ್ ಸಂಸೊದಾಖಾತಿರ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೆಂ ತರ್ ಧಾರಾಳ್ ಗ್ರೇಸ್‌ಕಾಯ್ ಮೇರಿನ್ ಆಪ್ಣಾವ್ಣೆತಿ. ಪೂಣ್ ತಿ ತಶೆಂ ಕರಿನಾ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪಿಡೆಚ್ಯಾ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಕ್ ವಕತ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್, ಫುಂಕ್ಯಾಕ್ ಸಲಹಾ ದಿತಾ. ಕೊಣಾಕ್ ಮನ್ ಆಸಾ ತಾಂಕಾಂ, ರೇಡಿಯಮ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ ಸಂಸೊದ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿತಾ. ಮುಕಾರ್ ತಿಚಿ ಧುವ್ ಜಾಂವಯ್, ಐರಿನ್ ಆನಿ ಜೋಲಿಯಟ್, ಕೃತಕ್ ಅಣುವಿಕಿರಣ್ ಸಂಸೊದ್ ಕರ್ತಾತ್. ಮೇರಿ ಆನಿ ಪಿಯರಿನ್ ಫಕತ್ ದೋನ್ ನವ್ಯೊ ವಸ್ತು ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಲೊ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್, 'ಅಣುವಿಕಿರಣತಾ' ವಸ್ತುಚ್ಯಾ ಬೀಜಕೇಂದ್ರಾಚೆಂ ಗೂಣ್ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕಯ್ಲೆಂ. ಹೆ ವರ್ವಿಂ ವಸ್ತುಚ್ಯಾ ರಚನೆ ವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಜಾಲೆಂ.

1903 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕ್ಯೂರಿ ಜೊಡ್ಣಾಕ್ ತಾಣಿಂ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಲಲ್ಯಾ 'ಅಣುವಿಕಿರಣ್' ಸಂಸೊದಾ ಖಾತಿರ್ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಭ್ಲಿ. 1910 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರೇಡಿಯಮ್ ಸಂಸೊದ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಕ್, ರಸಾಯನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಭ್ಲಿ. ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್, ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್, ದೋನ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯೊ ಲಾಬ್ಲಿ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ ವೆಕ್ತಿ ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. 1933 ಇಸ್ವೆಂತ್

ತಿಚ್ಚಾ ಧುವ್-ಜಾಂವ್ಯಾಕ್ ಕೃತಕ್ ಅಣುವಿಕಿರಣತಾ ಸಂಸೋದ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲಿ. ತಿ ಅಪ್ಲಿ ಜಿಣಿ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾ ಝಜಾಂತ್ ಘಾಯೆಲ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಕ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ದೀಂವ್ಕ್ ಖರ್ಚಿತಾ. 'ತಿಕಾ ಲಾಬ್ಲೆ ಖ್ಯಾತಿನ ತಿಕಾ ಭೃಷ್ಟ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ' ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಿಕ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಅಣುವಿಕಿರಣತಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಚೊ ಚಡ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾನ್ 1934 ಇಸ್ವೆಂತ್, ಲ್ಯುಕೇಮಿಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ರಗ್ತಾಚ್ಯಾ ಕ್ಯಾನ್ಸರಾಂತ್ ತಿ ಅಂತರ್ತಾ.

- ದೀಪಾ ಪಿಂಟೊ, ಕಲ್ಯಾಣ್ಪುರ್

ಪರಿಚಯ್ : ಲೇಖಕಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರ್ ಆಸುನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ಬರಯ್ತಾ. ರಾಕ್ಲೊ, ದಿವೊ, ಆಮ್ಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ತಿಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್.

ಆಶಯ್ : ಅಬಲ್ ಸ್ತ್ರೀ ಜಾವ್ನ್ ಸ್ತ್ರೀ - ವಿರೋಧಿ ಪರಿಗತೆಂತ್ ಜಿಯೆಲ್ಯಾರಾಯಿ, ಹತ್ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಜಯ್ತ್ ಜೊಡ್ಯೆತಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಮೇಡಮ್ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಪ್ರೇರಣ್ ಜಾತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಸಬ್ಲಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಸಮರ್ಪಣ್ = ಅರ್ಪಣ್, ಒಪುನ್ ದಿವಪ್; ಗವರ್ನಿಸ್ = ಲ್ಹಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಪಳೆಂವ್ಚಿ ಭೌತ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀ = ವಸ್ತುಂ ವಿಶಿಂ ಶಿಕ್ಲೊ ವಿಜ್ಞಾನಾಚೊ ವಿಭಾಗ್;
 ಅಣುವಿಕಿರಣ್ = ಧಾತು ಧಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಕಿರ್ಣಾಂ; ಸಂಸೋದ್ = ನವೆಂ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ;
 ಧಾತು = ಮೂಳ್ ವಸ್ತ್ ; ಪೆಂಟೆಂಟ್ = ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸೋದಾಚೆರ್ ಹಕ್ಕ್;
 ಬೀಜಕೇಂದ್ರ್ = ಧಾತುಚೆಂ ಕೇಂದ್ರ್

II ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್

1. ಹೆನ್ರಿ ಬೆಕ್ವೆರಲ್	ಅಣು ವಿಕಿರಣ್ ಸಂಸೋದ್	____
2. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ	ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪಿಡೆಕ್ ವಕತ್	____
3. ಐರಿನ್ ಕ್ಯೂರಿ	ಕೃತಕ ಅಣುವಿಕಿರಣ್	____
4. ರೇಡಿಯಮ್	ಯುರೇನಿಯಮ್ ಧಾತು ಅಣುವಿಕಿರಣ್	____
5. 1903	ಪೊಲೊನಿಯಮ್ ಸಂಸೋದ್	____

III ತಿಕ್ಟ್ಯಾ ಭಿತರ್ಲೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ಸ್ ವಾಕ್ಯ ಕರ್.

(ತುಂ, ತುಜೆಂ, ತುಕಾ, ತುವೆಂ, ತುಮಿ)

1. ಜೆವ್ಣಾಕ್ ಯೆಯಾ.
2. ಬರೊ ಭುರ್ಗೊ
3. ಇನಾಮ್ ಲಾಬುಂದಿ
4. ಸತ್ ಸಾಂಗಿಜೆ.
5. ಹೆಂ ಚೀಲ್.

IV ಏಕ್ ಸಬ್ ವಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಖಿಯ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಜಲ್ಮಲಿ?

2. ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ದೋನ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜೊಡ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಣ್?

3. ಖಿಯ್ಯಾ ಸಂಸೊದಾ ಖಾತಿರ್ ಐರಿನ್ ಕ್ಯೂರಿಕ್ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲಾ?

4. ರೇಡಿಯಮ್ ಖಿಯ್ಯೆ ಪಿಡೆಚೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಕ್ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್?

5. ಪೋಲೆನಿಯಮ್ ಕೊಣೆಂ ಸಂಸೊದ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ?

6. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಚ್ಯಾ ಜೀವನಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ಚಿಂ ದೋನ್ ಮೊಲಾಂ ಕಿತೆಂ?

V ಚಾರ್ ವಾ ಪಾಂಚ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :

1. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಚ್ಯಾ ಬಾಳ್ವಣಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್?
2. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಚ್ಯಾ ಸಂಸೊದ್ ವಾವ್ರಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ದಿ
3. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಕ್ ಲಾಬ್ಲಲ್ಯಾ ಫ್ರೆಸ್ತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ದಿ
4. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಕ್ ಮಾಂಯ್ ದೆಶಾ ಥಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್.

VI ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1. ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಶಿಕಪ್ ಚೊಡ್‌ಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಾಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ತಿ.
2. ಮೇರಿನ್ ಹ್ಯಾಚ್ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಚಡಿತ್ ಸುರು ಕೆಲೊ.
3. ನೊಬೆಲ್ ಫ್ರೆಸ್ತೆಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ ಂತ್ ದೋನ್ ಫ್ರೆಸ್ತೆಚ್ಯಾ ಲಾಬ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ.
4. ವಿಜ್ಞಾನಾಂತ್ ಡೊಕ್ಟರೇಟ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ಪಯ್ಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.
5. ಪಿಯರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನವ್ಕರೆಕ್ ಲಾಗ್ತಾ.

VII ಹೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ರಚ್.

1. ಸಮರ್ಪಣ್

2. ಮೊಲಾಧಿಕ್

3. ಸಲಹಾ

4. ಸಂಸೊದ್

5. ಕೀರ್ಣ್

VIII ಹಿಂ ಕನ್ನಡ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಕೊಂಕ್ರಿಕ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕರ್.

1. ಮೇಡಂ ಕ್ಯೂರಿಯವರು ರೇಡಿಯಂ ಮೂಲವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿದರು.

2. ರೇಡಿಯಂ ಮೂಲವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಬರುವ ಅಣುವಿಕಿರಣಗಳು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

IX ಹೆಂ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ವಾಕ್ಯ್ ಕೊಂಕ್ರಿಕ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕರ್.

1. Madam Mary Curie was a patriotic Woman.

2. She gives free advice to cancer patients.

XI ನಿಯೋಜಿತ್ ವಾವ್ :

ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ್ ಲಾಬ್‌ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಂ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ಜಮೊವ್ನ್ ಬರಯ್.

XII ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಮನೋಭಾವ್ :

ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ ಪರಿಂ ಸಬಾರ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಮನೋಭಾವ್ ರೂಪಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿತಾತ್. ನವೆ ದಿಶ್ಚಿನ್ ಪಳೆವ್ನ್, ಕಸಲ್ಯೊಚ್ ಸಂಗಿ. ಆಧಾರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್, ಪರಾಮರ್ಶ್ ಕರ್ನ್, ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಖಿಯಾಚ್ಚಿಯ್ ಸತ್ ಯಾ ಘಟನಾ ವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಸವಾಲಾಂ ವಿಚಾರ್ನ್, ಜೊಕ್ಲಿ ಜಾಪ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಉಗ್ತಾನ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಆಮಿ ವಾಡಯ್ಚೆ. ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೊ, ಪರಾಂಬರಿಸಿ ನೋಡು” (ಉಗ್ತಾನ್ ದಿಸ್ಲೆಂ ತರ್ಯಿ, ವಿಚಾರ್ ಕರ್ನ್ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ಜಾಯ್) ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಸದಾಂಚ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ದವರಾ.

ಆವಯ್ ಭಾರತ್

ಆವಯ್ ಭಾರತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಜಿವಾ ಪರಸ್ ವ್ಹಡ್;
ಜಿವಾ ಪರಸ್ ವ್ಹಡ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಾ ಪರಸ್ ವ್ಹಡ್!

ಜನ್ಮ ಭುಂಯ್ಚ್ಯಾ ಮಾನಾಕಾಮಿ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ವಾವುರ್ತಾಂವ್
ತಿಚ್ಯಾ ಮಾನಾಕ್ ಪ್ರಾಣಾಕ್ ಆಮ್ಚಿ ಜಿಣಿಯಿ ದಿತಾಂವ್

ದಯೊಚ್ ಆಸಾ ತಿಚೆಂ ನ್ಹೆಸಣ್, ಮಾತ್ಯಾರ್ ಮಾಳ್ಕಾ ಹಿಮಾ ರ್ಹುಲೊ
ಬರೊಚ್ ನ್ಹಂಯೊ, ಉಬಾರ್ ದೊಂಗರ್,
ಶೃಂಗಾರ್ ಹೆರಾಂಕ್ ವಿಸ್ಮಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಸೃಷ್ಟಿ ಶೋಭೆಚೆಂ ದಿವೆಂಚ್ ಜಾಲ್ಲೊ!

ವೀರಾಂಚಿ ಮಾತಾ ತುಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಥಿರ್ ಪದ್ವಿ ದಿತಾಯ್
ಧಮ-ಕರ್ಮ, ತತ್ವ-ಜ್ಞಾನ್ ಸಕತ್ ಉಬ್ಜಯಿಲ್ಲಿ ಭೂಂಯ್
ಪೃಥ್ವಿಕ್ ವರ್ತೆ ಮುಕುಟ್ ಸೊಬಾಯ್!

ದಾಸ್ಯಾಚೊ ಭೊರೊ ಥಾಂಬೊವ್ನ್ ಉಡೊವ್ನ್ ದೇಶ್ ಜಾಲಾ ಉಜ್ವಳ್
ರಾಜ್ವಟ್ ಆಯ್ಲೆಂ ಜನಾ ಹಾತಾಂತ್ ಸರ್ವ್ ಸುಖಿಯಿ ಪುಷ್ಕಳ್
ವೇಳ್ ಘಡಿ ಆತಾಂ ಭಾಂಗಾರ್ ನಿತಳ್!

ವೆಗೈ ವೆಗೈ ಭಿನ್ನಭಾವ್ ಆಮಿ ಅಗ್ಗಿ ವಿಸರುಂಯಾ
ಏಕ್‌ಚ್ ಮಾಂಯ್‌ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಮಿ ವೆಗೈಪಣ್ ಸಾಂಡುಂಯಾ;
ಎಕ್ವೆಟಾನ್ ಮುಖಾರ್ ಮುಖಾರ್ ಸರುಂಯಾ.

ಮಾತ್ರಸೆವಾ ತತ್ತರ್ ಆಮಿ ರುಣಾಂ ಸರ್ವ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಯಾ
ಬಾವ್ಲ್ಯಾ ಹೊಡ್ಡಿ ವಾಡೊವ್ನ್ ಆಮಿ ಶಾಂತಿಚೊ ಉಲೊ ಮಾರುಂಯಾ
ಜಗಾಚೆ ಹಿತಾಕ್ ಘೊಳುಂಯಾ

ಜನಾಂಚಿ ಶಾಂತಿ, ಜಗಾಚಿ ಶಾಂತಿ, ಎಕೆಚ್ ವಾಟೆನ್ ಘಡ್ತುಂಯಾ
ಸ್ತೋತ್ರ, ರೀತ್, ಫೌಜ್, ಆಮ್ಚಿ ಆಸಾ ಸೊಸ್ಲಿಕ್ ಸವ್ಯಾಸಾಯ್
ಸಮೇಸ್ತ್ ಶಾಂತಿಕ್ ಸ್ಥಾಪುಂಯಾ

- ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಬಾಳಿಗಾ

ಪರಿಚಯ್ : ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಬಾಳಿಗಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಶಾಂತಿ ಸಾಧನ್ ಪುಸ್ತಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಹಿ
ಕವಿತಾ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ

ಆಶಯ್ : ಭಾರತ್ ದೇಶಾಚಿ ಪ್ರಕೃತಿಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ ಕವಿನ್ ವರ್ಣನ್ ಕೆಲ್ಯಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕರಿಣ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಆವಯ್ = ಆವ್ಲ, ಅಮ್ಚೆ; ದರ್ಯೊ = ಸಮ್ಪಿರ್ ; ದಿರ್ವಂ = ಭಂಡಾರ್ ; ಫಾರಿಕ್ =
ದಿಂವ್ಚೆಂ ;

ಜೀಣ್‌ಯಿ = ಜೀವನ್ ; ದೊಂಗರ್ = ಉಬಾರ್ ಗುಡ್ಯಾ ಸುವಾತ್ ; ಥಿರ್ = ದೃಡ್,
ಬಳಾದಿಕ್

II ವಿರೊದ್ ಅರ್ಥಾಚಿ ಸಬ್ ಬರಯ್

1. ಷ್ಟ್ x

2. ಸತ್ x

3. ಬರೆ x

4. ಸುಖ್ x

5. ನಿತಳ್ x

III ಕವಿತೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :

1. ದರ್ಯೊ	ದೊಂಗರ್	____
2. ಉಬಾರ್	ವಿಸರುಂಯಾ	____
3. ಭಿನ್ನ ಭಾವ್	ತಿಚೆಂ ನ್ಹೆಸಣ್	____
4. ಎಕ್ಲೆಟ್	ಮುಕಾರ್ ಸರುಂಯಾ	____

IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್

1. ಆಮ್ಯಾಂ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಜಿವಾ ಪರಸ್ ವ್ಹಡ್
2. ದರ್ಯೊಚ್ ಆಸಾ ತಿಚೆಂ
3. ವೆಗ್ಳೆ ವೆಗ್ಳೆ ಆಮಿ ಅಗ್ಡಿ ವಿಸರುಂಯಾ
4. ಹೆ ಕವಿತೆಚೊ ಕವಿ

V ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಪೃಥ್ವಿಕ್ ವರ್ತೆ ಮುಕುಟ್ ಸೊಬಾಯ್ ಕೊಣ್? ಕಶೆಂ?
2. ಭಾರತ್ ಮಾತಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕಸೊ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್?
3. ವಿಶ್ವ ಶಾಂತಿಚೆಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಆಮಿ ಕಶೆಂ ಕರ್ಯೆತ್?

VI ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿ 4 ಜೊಡಿ ವಿಂಚುನ್ ಬರಯ್.

VII ಕವಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರತ್ ಮಾತೆಚ್ಯಾ ನ್ಹೆಸಣ್ ಆನಿ ಶೃಂಗಾರಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್.

VIII ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಬಾವ್ಣ್ಯಾಚಿಂ ಚಿತ್ರಣ್ ಸೊಡೊವ್ನ್ ರಂಗಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್.

IX ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಮುಖ್ ನ್ಹಂಯಾಂಚಿ ಆನಿ ದೊಂಗ್ರಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರ್.

X ಭಾರತಾಂತ್ ಅನ್ಯ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಧರ್ಮಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರ್.

XI ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಸಂವಿಧಾನಾನ್ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಾ ಭಾಸಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಕರ್.

ತುಳ್ಳೆ ಮಾತಿಯೆಚಿ ಧುವ್ - ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ :

ಸೋಮನಾಥ್, ತುಳ್ಳೆಚ್ಯಾ ಭರ್ವಾಚ್ಯಾ ದೇವಾ, ತುಳ್ಳೆಚಿ ಮಾನ್, ಮರ್ಯಾದ್, ಕೀರ್ತ್ ತುಜ್ಯಾ ಪಾಂಯಾಂ ಥಳಾ ಶಿರ್ಕುನ್ ಮಾತಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ಕಾಲೆತ್ ನಿರ್ವುನ್ ಯೆತಾ. ತುವೆಂ ಪಾಂಯ್ ರೊಂಬಯ್ಲೆ ಹೆ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ಫುಡ್ತುಗೆಜಾಂನಿ ಕರ್ಚೊ ಅನ್ಯಾಯ್, ಆಧಾರ್ಚಿಂ ಅಕರ್ಮಿಪಣಾಂ ಹ್ಯಾ ತುಳು ಗಾಂವಾಕ್ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದೆಶಾಕ್ ಚ್ ಶಿರಾಪಾಚಿಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಲೋಕಾಂ ದೊಳ್ಯಾಂಕ್ ಫಾತರ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್ಲಲ್ಯಾ ಸೋಮನಾಥ್, ತುಜ್ಯಾ ಅಂತಸ್ಕರ್ನಾಚಿ ದೂಕ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾ ಬಾಪಾ! ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತರ್ನಾ ಜನಾಂಗಾಕ್ ಉಮೆದಿನ್ ಭರ್! ಫುಡ್ತುಗೆಜ್ ರಾಕ್ಸಾಂಕ್ ಮಾರುನ್ ಧಾಂವ್ಡಾಯ್! ತುಳ್ಳೆಚಿಂ ಇತಿಹಾಸ್ ಗುಲಾಮ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಕ್ಳಿಂನಿ ಗಾಂಟಾಯ್ನಾಸ್ತಾಂ, ಸೊನ್ಯಾಪಾನಾಂನಿ ನೆಟಯ್.

ಬಾಗಿ :

ಕಿತೆಂ ಸರ್ದಾರಾ? ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಯಾಂತ್... ತೊ ಮುಸಲ್ಮಾನ್....?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ :

ತಾಕಾ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಆಪೊವೈತಾ! ಪೂಣ್ ತೊ ಹಿಂದ್ವಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮುನ್ ಆಮ್ಚೊ ಭಾಂವ್ಡೊ ಜಾಲಾ! ತೊ ಏಕ್ ನೀಜ್ ಮನಿಸ್. ಸಮಡ್ತೆ-ಜಾತಿ ತೊಡುನ್ ಸಕ್ಡೆಡೆಯಿ ಎಕ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ತಾಕಾ 'ಅಲ್ಲಾಹ್' ಆನಿ 'ಸೋಮನಾಥ್' ವೆಗ್ಳೊ ನ್ಹಯ್. ಆಮಿ ಮಾತ್ ಜಾತ್-ಸಮಡ್ತೆ-ನೀತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನವ್ಯಾಚ್ ಆಶೆಂಕ್ ರೆಂವೊಡ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಆಬ್ಲೆಪಣಾಂನಿ ಹೊ ಗಾಂವ್ ಪರ್ದೇಶ್ಯಾಂಕ್ ವಿಕುನ್ ಆಸಾಂವ್.

ನಾರ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ :

ಮ್ಹಾ ರಾಣಿಯೆ! ತುಮ್ಚೊ ಭಾಚೊ ಯುವರಾಜ್ ಕಾಮರಾಯಾಕ್ ಆನಿ ಫುಡ್ತುಗೆಜಾಂಚೊ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಂತೊನ್ ಬ್ರಗಾಂಜಾಕ್ ಗುಪಿತ್ ಇಶ್ಟಾಗತ್ ಆಸಾ ಖಿಯ್. ತಾಕಾ ಚಲಿಯಾಂಚ್ಯಾ ಪಿಸಾಯೆ ಸಂಗಿಂ ಮಾತಿಯೆ ಆಶಾಯಿ ಬಳ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಬಂಗರ್ ರಾಯಾಕ್ಯಾ, ತುಮ್ಕಾಯ್ ಮಂಗ್ಳುರಾ ಧಾವ್ನ್ ಧಾಂವ್ಡಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಪ್ರೇತನಾಂ ಕರುನ್ ಆಸಾ ಖಿಯ್. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಧಾಡ್ಲಾಂ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಹೊ ತುಳ್ಳ ಗಾಂವ್ ಆಮ್ಲೆ ಗಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಹಾಂವ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂಕ್ ಬಿತರ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಸೊಡ್ಚಿನಾ. ಆಮ್ಲಿಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ, ಪೊಟ್ಲನ್ ಧರುನ್ ಪಾಟ್ಲಾನ್ ಥಾವ್ನ್ ಸುರಿ ಘಾಲುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ತಲ್ಯಾಂಕ್ ಸೋಮನಾಥ ಕೆದಾಳಾ ತರ್ಯಿ ನಾಸ್ ಕರ್ತಲೊ. ಹ್ಯಾ ದೇಶಾ ಥಾವ್ನ್ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲ್ಚೊಚ್ ಮ್ಹಜೊ ಧ್ಯೇಯ್. ಹೆ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಜೊ ಪ್ರಾಣ್ ತ್ಯಾಗ್ ಕರುಂಕ್ಯಾ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ವಚುನ್ ಯೆ, ಮಾಯೆ, ವಚುನ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಯೆ, ಹ್ಯಾ ತುಳ್ಳ ಗಾಂವಾಚೆ ಮಾನ್ ಆನಿ ಮರ್ಯಾದ್ ತುಜೆ ಮುಟಿಂತ್ ದವರುನ್ ರಾಕ್. ಸೋಮನಾಥ ತುಕಾ ರಾಕುಂದಿ. (ಇಬ್ರಾಹಿಂ ನಿರ್ಗಮನ್)

ಸಂಕಪ್ಪಯ್ಯ : 1526 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತುಮ್ಮಾ ಬಂಗರ ರಾಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂ ಮಧೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸೊಲ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಮಾಣೆಂ 2400 ಮುಡೆ ತಾಂದುಳ್ ಆನಿ 1000 ಮಾಂಡೆ ನಾರ್ಲೆಲ್ ತೇಲ್ ಥಾಡುನ್ಚ್ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಶರ್ತ್ ತುಮಿ ಪಾಳಿನಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಉಜ್ವಾಡ್ಚೆ ಆದಿಂ ತುಮಿ ಹ್ಯೊ ವಸ್ತು ಥಾಡುನ್ ದೀಜೆ, ಚುಕ್ಲಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಉಜ್ಯಾ ದಾವ್ಲೆಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಲೆಂ.

ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ : ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಾ ಪರ್ಜಾಂನೊ... ವ್ಯಾಪಾರಾಚ್ಯಾ ನಿಬಾನ್ ಹಾಂಗಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂನಿ ದಗಲ್ಪಾಚ್ ಕರುನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಲ್ವೆವ್ನ್ ಆಮ್ಲೆ ಲಾಗಿಂ ತಾಂದುಳ್, ತೆಳ್ ವಿಚಾರ್ತಾತ್ ತರ್. ಆಮ್ಲಿ ಮಾನ್, ಮರ್ಯಾದ್ ಖಿಯೆ ಉರ್ಲಿ? ದೀನಾತ್ಯಾರ್ ಹುಲ್ವಾವ್ನ್ ಸೊಡ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಉತ್ರಾಕ್ ಭಿಯೆಲ್ಯಾಂವ್ ತರ್, ಘಾಲ್ಯಾಂ ಹೊ ಗಾಂವ್ಚ್ ವಿಚಾರ್ಲೆ. ದೆಕುನ್ ತುಳು ಗಾಂವ್ಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನೊ, ಹೊ ಗಾಂವ್ ತುಮ್ಚೊ. ಹಾಂಗಾ ಜಾಂವ್ಚೊ ನಶ್ಟ್ ತುಮ್ಚೊ ನಶ್ಟ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಬಿಯೆವ್ನ್ ಆಮಿ ತಿರ್ವೊ ದಿಂವ್ಚೊಚ್ ನ್ಹಯ್.

ಚಂದ್ರಪ್ಪ : ಹಿ ಉಳ್ಳಾಲ್ಚಿ ಬಾಯ್ಲೆ ಘೊವಾಕ್ ಸೊಡುನ್, ವಾಗಿಣೆ ಬರಿಂ ಫಿಂಗ್ಯಾಂ ಲಾಗಿಂ ರುಜಾಕ್ ಹಟಾಕ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ ತೆಂ ದಾದ್ಲೆಪಣಾಕ್ಚ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಸವಾಲ್.

ಬಾಗಿ : ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯೊ ಭರ್ವಸೊ ಬಾಯ್ಲಾಂನಿ ದೀಜೆ ಜಾಲಾ. ಭೆರ್ಯಾಂ ಬರಿಂ. ಗಾಂವಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಗಾಂವಾಕ್ ಚಾಡಿಯೊ ಸಾಂಗುನ್ ಭೊಂವ್ತಲ್ಯಾ ತುಮ್ಚೆಂ ಮನ್ಶಾಪಣ್ಚ್ ನಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಖಿಯೆ ಉರ್ಲಿ?

ನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯ : ಆಮ್ಕಾಂ ತುಮಿ ಬೂದ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಿ? ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಉಶ್ಟಾಚೊ ಖೊಲೊ ರಾಕ್ಲ್ಯಾ ತುಮಿ? ಇಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಣಯಿ ತುಮ್ಕಾಂ ಸಮ್ಜಣಿ ಆಸಾಯೆ? ಖಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಥಾಂವುನ್ ಯೆವ್ನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆಂಗ್ಲಾಂತ್ ಪಾಕೆಂ ಉಬಾರುನ್ ಥಿರ್ಲೆ ತುಮಿ, ಆಂಗ್ಲಾಂ ಧನ್ಯಾ ಲಾಗಿಂಚ್ ಭಾಡೆಂ ವಿಚಾರ್ತಾತ್ ನ್ಹಯ್. ಥೊ... ತುಮ್ಮಾ ವ್ಯವಹಾರಾಕ್.

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ : ಮ್ಹಾ ರಾಣಿಯೆ, ಪನ್ನಾಸ್ ಹೊಡ್ಯಾಂನಿ ಮೊಗ್ರಾಂಭಾವ್, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಭಾಂವ್ಲೆ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂಕ್ ಬೂದ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ಚುಡಿ ಘೆವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಯಾತ್... ರಗತ್ ವ್ಹಾಯೊವ್ನ್ ತರ್ಯಿ ಮಾನ್ ಉರಯಾ (ಭಾವಾಂ-ಭಯ್ಣಿಂನೊ ಹೆಂ ಜಿವಿತ್ ಕೊಣಾಕಾಯಿ ಥಿರ್ ನ್ಹಯ್. ಚಾರ್ ದಿಸಾಂಚೆಂ ಹಾಂಗಾ ಜಿವಿತ್ ನಾಕಾ.)

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಮೊಗ್ರಾಂ ಭಾವಾಂನೊ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಭಾವಾಂನೊ ತುಳ್ವೆಚ್ಯಾ ಪುತ್ರಾಂನೊ, ಹಾಂವ್ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಂಯ್ ನಾಕಾ. ಹ್ಯಾ ತುಳ್ವೆಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಚೊ ಮಾನ್ ಆನಿ ಮರ್ಯಾದ್ ಉರೊಂವ್ಕ್ ಹಾಂವ್ ಮರಣ್ ಪಾವುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾಂ. ತುಮ್ಮೆ ಲಾಗಿಂ ಭಿಕ್ ಮಾಗೂನ್ ಆಸಾಂ ಆಮಿ ಸಕ್ಡಾಂಯ್ ಏಕ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್ಯಾಂ, ನಾ ತರ್ ಏಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮರ್ಯಾಂ, ಜೈ ಸೋಮನಾಥ.

ನಾರ್ಣಪಯ್ಯ :ಮ್ಹಾ ರಾಣ್ಯೆ, ವೈಸರಾಯ್ ಆನಿ ಫುಡ್ತುಗೆಜ್ ಸೈನಿಕ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಯೇವ್ನ್ ಆಸಾತ್ ಪಾಟಿಂ ವಚುಂಯಾ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಹಾಂವ್ ಪಾಟಿಂ ವಚುಂಕ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಹಾಂವ್ ಸ್ತ್ರೀ ವ್ಹಯ್. ಹಾಂವೆಂ ಝಜನಾಸ್ತಾ ರಾಂವ್ಚೆ ನ್ಹಯ್.

ಕಾಮರಾಯ್ :ವ್ಹಯ್. ತಿಕಾ ಹಾಂವ್ಚ್ ಕುಡಾವ್ನ್ ದಿತಲೊಂ. ತುಮಿಚ್ ಗೊಂಯಾಂ ಶೆರಾಕ್ ವೋಡ್ನ್ ವ್ಹರಾ. ಹಾಂಗಾ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂಗಾಚೊ ಲೋಕ್ ಉಚಾಂಬಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಗಲಾಟೊ ಚಲಯ್ತಲೆ. ಖಿಯ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ?

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ : ಕಾಮರಾಯ್ ಅಧಿಕಾರಾಚೆ ಆಶೆನ್, ಫುಡ್ತುಗೆಜಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಂತ್ರಾಂಕ್ ಸಾಂಪ್ಡುನ್ ಹಾಂಗಾಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ದುಡ್ವಾ ಆಶಾ ದಾಕೊವ್ನ್ ತುವೆಂ ದಗಲ್ಪಜೆ ವಾಟ್ ಧರಿನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ತರ್, ಹಿ ಗತ್ ಯೆತಿಯೆ?

ನಾರ್ಣಪಯ್ಯ :ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಸರ್ಲ್ಯಾ ಪೂಣ್ ಹ್ಯಾ ಪಾತ್ಕಾರ್ಯಾಂಕ್ ನ್ಹಯ್, ತುಳ್ವೆ ಮಾತಿಯೆಕ್, ಸೋಮನಾಥಾಚ್ಯಾ ಚರಣಾಂಕ್.

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ : ಕಾಮರಾಯ್, ಖಿಯ್ ವೆತಾಯ್? ಬಗ್ಗೆನ್‌ಚ್ ತಲ್ವಾರ್ ಘೆವ್ನ್ ಕೊಯ್ತಿ ಸೊಧ್ತಾಯ್... ಪಿಶ್ಯಾ...

ತುಳ್ವೆಚೊ : ಸೋಮನಾಥಾಚೊ ಶಿರಾಪ್ ತುಜೆರ್ ಭೆಜ್ತಲೊ. ಹೆ ತುಳ್ವೆ ಮಾತಿಯೆಂತ್ ತುಂ ಖಂಡಿತ್ ಸುಖಾನ್ ಜಿಯೆಸೊನಾಯ್...! ಜೈ ಸೋಮನಾಥಾ; ಜೈ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ.

ಕನ್ನಡ : ಎಂ. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್
ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಮೊಟ್ವಾನ್ ಭಾಷಾಂತರ್ : ವಿತ್ತಿ ಬೆಂಗ್ಕುರ್

ಮೂಳ್‌ಬರವ್ಣ್ಯಾಚಿ ಪರಿಚಯ್ : ಎಂ. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್ ಏಕ್ ತುಳ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್. ಹಾಣೆಂ ಸಬಾರ್ ನಾಟಕಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಆದ್ಲೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಇಸ್ಕೂಲಾಂನಿ ತುಳು ಹಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯ್ತೊ ವಾವ್ರ್ ತಾಣೆಂ ಕೆಲಾ.

ಭಾಷಾಂತರ್ ಕರ್ತ : ವಿತ್ತಿ ಬೆಂಗ್ಕುರ್ ವಿಕ್ಟರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ಚಿಂತ್ಪಿ ಆನಿ ಬರೊವ್ಪಿ ಸಬಾರ್ ಲೇಖನಾಂ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್. ನಿರಂಜನಾಚಿ ಫಾಮಾದ್ ಕಾದಂಬರಿ 'ಚಿರಸ್ಮರಣೆ', 'ಸಾಶ್ವಿಲೊ ಉಗ್ಡಾಸ್' ನಾಂವಾನ್ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಭಾಷಾಂತರ್ ಕೆಲಾ.

ಆಶಯ : ವಿದೇಶಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ರ್ಭುಜ್ ಮಾಂಡಲ್ಲಿ ಧಯಾದಿಕ್ ಸ್ತೀ ಉಳ್ಳಾಳ್ವಿ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಸ್ತೀ ಜಾಲ್ಯಾರಯಿ ಧಯ್ರಾನ್ ರ್ಭುಜ್ ಮಾಂಡುನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜೀವ್ ತಿಣೆಂ ದಿಲಾ. ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಹ್ಯಾ ಗದ್ಯ ಭಾಗಾಂತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಟುನ್ ದಿಸ್ತಾ. ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ಧೊಡೊ ಪುಣೆಯಿ ತ್ಯಾಗ್ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಜಾಗ್ಣಣಿ ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾ ಧಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಕಠಿಣ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಭಾಂವ್ಡೊ - ಭಾವ್ ; ರೆಂವಡ್-ಭೊಂವಾಡೊ ಫಾಲ್, ಸುತ್ತರ್ ಫಾಲ್ ;
 ಆಬ್ಲೆಸ್-ಅಂಗಲಾಪ್ ; ಶರ್ತ್-ದಿಶಾ, ನಿರ್ಬಂಧ್, ; ಉಜ್ಯಾದಾವ್ - ಉಜ್ಯಾ ಹುನ್ನಾಣ್,
 ಧಗ್,
 ಭಜ್ತಲೊ-ಪಡ್ತಲೊ, ದೆಂವ್ತಲೊ ; ದಗಲ್ಬಾಜ್-ಫಸೊವ್ಪಿ, ನಾಗೊವ್ಪಿ ; ಅಂತಸ್ಕರ್ನ್ - ಕೊಶೆಡ್ಡ್

II ವಿರೋದ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ ಬರಯ್

ತರ್ನೊ	X	<input type="text"/>	ಪರ್ದೇಶಿ	X	<input type="text"/>
ಅನ್ಯಾಯ್	X	<input type="text"/>	ಶಿರಾಪ್	X	<input type="text"/>
ನಶ್ವ್	X	<input type="text"/>	ಗುಲಾಮ್‌ಪಣ್	X	<input type="text"/>

III ಜೊಕ್ತ್ಯಾ ಸಬ್ಬಾನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರಾ.

1. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತರ್ನ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಕ್ ಭರ್.
2. ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಹಾಂವ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಂಕ್ ಬಿತರ್ ಫಾಲುಂಕ್ ಸೊಡ್ಚಿನಾಂ.
3. ಇಲ್ಲೆ ಪುಣೆಯಿ ತುಮ್ಮಾಂ ಆಸಾಯೆ?
4. ಹಾಂವ್ ಪಾಟಿಂ ವಚುಂಕ್
5. ಸೋಮಾನಾಥಾಚೊ ಶಿರಾಪ್

IV ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ಬರಯ್.

1. ರಾಣಿ	-	____	2. ಸ್ತ್ರೀ	-	____
3. ಭಾವ್	-	____	4. ದೇವ್	-	____
5. ಭಾಚೊ	-	____			

V ಹೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ ವಾಕ್ಯಾನಿ ಬರಯ್.

1. ಫಾತರ್ ಜಾವ್ ರಾಂವ್ಚಿ

2. ಇಶ್ವಾಗತ್

3. ಉಜ್ಯಾ ದಾವ್ಲೆಕ್

4. ಮನ್ಯಾಪಣ್

5. ದುಡ್ವಾ ಆಶಾ

VI ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ತುಳ್ವೆಚ್ಯ ಭರ್ಮಾಚೊ ದೇವ್ ಕೊಣ್?

2. ಹಿಂದ್ವಾಂಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮುನ್ ಬಾವ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲೊ ಕೊಣ್?

3. ತುಳ್ವಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಫುಡ್ತುಗೆಜಾಂಕ್ ಭಿತರ್ ಫಾಲುಂಕ್ ಸೊಡ್ಚಿನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಣೆಂ?

4. ಫುಡ್ತುಗೆಜಾಂಕ್ ಬೂದ್ ಶಿಕೊಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಕೊಣ್ ಚುಡಿ ಘೆವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲ್ಯತ್?

5. ಕೊಣಾಂ ಮಧೆಂ ಗುಪಿತ್ ಇಷ್ಟಾಗತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ನಾರ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಸಾಂಗ್ತಾ?

VII ಹಿ ಉತ್ತರಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ.

1. ತುಜ್ಯಾ ಅಂತಸ್ಕರ್ನಾಚಿ ದೂಕ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾಂ ಬಾಪಾ

2. ವಚುನ್ ಯೆ ಮಾಯೆ, ವಚುನ್ ಪರ್ತುನ್ ಯೆ, ಹ್ಯಾ ತುಳ್ವಾ ಗಾಂವಾಚಿ ಮಾನ್ ಆನಿ ಮರ್ಯಾದ್ ತುಜೆ ಮುಟಿಂತ್ ದವರುನ್ ರಾಕ್, ಸೋಮನಾಥ ತುಕಾ ರಾಕುಂದಿ.

3. ಹಾಂವ್ ಪಾಟಿಂ ವಚುಂಕ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ.

4. ತಿಕಾ ಹಾಂವ್‌ಚ್ ಕುಡಾವ್ನ್ ದಿತಲೊಂ.

5. ದಾದ್ಲ್ಯಾಪಣಾಕ್‌ಚ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಸವಾಲ್?

VIII ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯಾ.

1. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ್ ಸೋಮನಾಥಾ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ

2. ವ್ಯಾಪಾರಾಚ್ಯಾ ನಿಬಾನ್ ಹಾಂಗಾ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಘಡ್ತುಗೆಜಾಂನಿ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ?

3. "ಅಬ್ಬಕಾ ರಾಣಿಯೆಚೆಂ ಧಯ್" ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಧಾ ವಾಕ್ಯ್ ಬರಯ್

4. ಹ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚಿ ದೋನ್ ಮೌಲ್ಯಾಂ ಬರಯ್.

IX ಪಂಗಡ್ ವಾವ್ರ್

1. ಹೆಂ ನಾಟಕ್ ನಟನ್ ಕರುನ್ ದಾಕಯಾ.

2. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿಯೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್.

X ಘುಸ್ಪಡ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್.

1. ಆಮ್ಚಿ ಉಲ್ಲಿ ಖಿಯ್ ಮರ್ಯಾದ್ ಮಾನ್

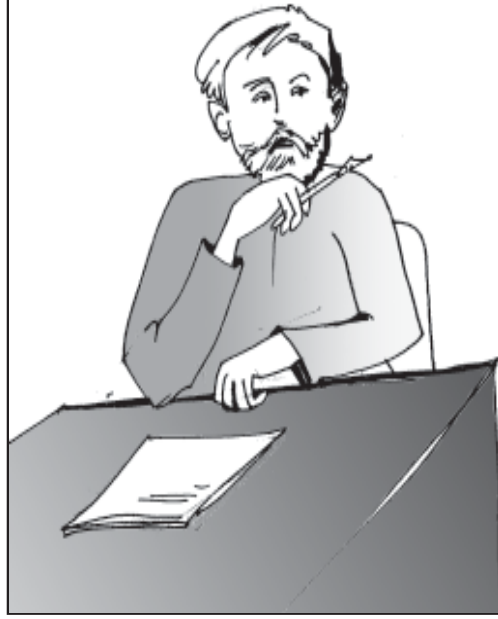
2. ಗಾಂವ್ ತುಳ್ಳ ಆಮ್ಚೊ ಹೊ ಗಾಂವ್

3. ಹಿಂದ್ವಾಂಚ್ಯಾ ತೊ ಜಲ್ಮುನ್ ಜಾಲಾ ಬಾವ್ಡೊ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆಮ್ಚೊ

4. ಗಲಾಟೊ ಆಸ್ಲಾರ್ ಲೋಕ್ ಹಾಂಗಾಚೊ ಜಾವ್ನ್ ಉಚಾಂಬಳ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಹಾಂಗಾ ಚಲಯ್ತಾಲೆ.

5. ಶಿರಾಪ್ ಭೆಜ್ತಲೊ ತುಜೆರ್ ಸೋಮನಾಥಾಚೊ.

ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ

ಕಲ್ವಂತಾಚ್ಯಾ ಕಮ್ರಾವೆರಿ ಭಾಂಗಾರಾಚೆಂ ನೆವಾಳೆಂ
ನಾಕಾ ನೊತಿಂ ಗಳ್ಯಾಂ ಆಸೆತ್ ಸುವರ್ಣಾಚೆಂ ಘೊಸಾಳೆಂ
ತರ್ಯ್ ಬಾಬಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ಮ್ಹಾಕಾ
ಸಂಸಾರಾಕ್ ಹಾಚೆಂ ಭಾನ್ ನಾ
ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ.

ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ ಗುಮ್ಬಾವೆರಿ ಸೊಬಾಗೆಚೊ ನಾದ್‌ಮೂ
ತಳ್ವ್ಯಾಂ ತಾಲ್ ಪಾಯಾಂ ನಾಜ್ ಸಂಗಿತಾಚೊ ಸಾದ್‌ಮೂ
ತರ್ಯ್ ಬಾಬಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ಮ್ಹಾಕಾ
ಆಯ್ಕತಲ್ಯಾಂ ಕಾನ್ ನಾ
ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ.

ಮಳ್ಯಾಂತುಲ್ಯಾ ತಳ್ಯಾಂತಿರಿಂ ಕಾರೆಣ್ಯಾಚಿ ರಾಸ್‌ಮೂ
ವಾಸಾ ತಾಚ್ಯಾ ರೊಸಾ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ವ್ಯಾಧಿ ನಾಸ್‌ಮೂ
ತರ್ಯ್ ಬಾಬಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ಮ್ಹಾಕಾ
ಕೊಣಾಕ್ ತಾಚೆಂ ಧ್ಯಾನ್ ನಾ
ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ.

ದೊಂಗ್ರಾವೆಲ್ಯಾ ಝುರ್ಯಾವೆರಿ ಅಮೃತಾಚೇ ಧಾರ್‌ಮೂ
 ಗೊಡಾಮಿಟಾ ಲವಣಾಂಚಿ ಆಸಾ ತಾಂತೂಂ ಧಾರ್‌ಮೂ
 ತರ್‌ಯ್ ಬಾಬಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ಮ್ಹಾಕಾ
 ಕೊಣಾಕ್ ತಾಚಿ ತಾನ್ ನಾ
 ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಣಾಂ ಮಾನ್ ನಾ.

ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಕವಿ ಹಾಂವ್ ಜಾತಾತ್ ಮ್ಹಜಿಂ ಸೊಭಾಣಾಂ
 ಮರ್‌ಚೆ ಅದಿಂ ಕರೀತ್ ಆಸಾತ್ ಮೊಡ್ಯಾಚೆರಿ ರುದಾನಾಂ
 ತರ್‌ಯ್ ಬಾಬಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ಮ್ಹಾಕಾ
 ಜೆವ್ಣಾಕ್ ಕೆದಿಂ ಪಾನ್ ನಾ
 ಚಾರ್‌ಚೊವ್ಣಾಂ ಮಾನ್ ನಾ.

– ಚಾ. ಫ್ರಾದೆಕೋಸ್ತಾ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ : ಚಾ. ಫ್ರಾ. ದೆಕೋಸ್ತಾ (ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ದೆಕೋಸ್ತಾ) 1931 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10, ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಜೆಪ್ಪುಂತ್ ಜಲ್ಮಲೊ.

ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಏಕ್ ಕವಿ ಆನಿ ನಾಟಕಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಡ್ ಒಳ್ಳೆಚೊ. ನಿಶ್ಪುರ್ ಬೋತ್ಲೆ, ಬಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್, ಆಂಕ್ವಾರ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ, ತರ್ನೆಂ ತರ್ನೆಂ ಮೊರ್ನೆಂ, ಸುಣೆಂ ಮಾಜರ್ ಹಾಸ್ತಾ, ಶಿರಿಗುಂಡಿ ಸಿಮಾಂವ್, ಜೊರ್ಜಿ ಬುತೆಲ್ ಆಶೆಂ ಸುಮಾರ್ 30 ವಯ್ರ್ ನಾಟಕ್ ಬರೊವ್ನ್ ಖೆಲೊನ್ ದಾಕಯ್ಲಾತ್. ಮುಂಬಯ್ರ್ ಜಾಗ್-ಮಾಗ್, ಆನಿ ಪಯ್ಲಾರಿ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. 1967 ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಯೇವ್ನ್ ಉದೆವ್ ಪತ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ.

ಚಾಫ್ರಾಚ್ಯಾ 'ಸೊಂಶ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್' ಕವಿತಾ ಝೆಲ್ಯಾಕ್ 1989 ವ್ಯಾ ವರಾಚೊ ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ಲಾಬ್ಲಾ. 'ಬಿರಿಬಿರಿ ಪಾವ್ನ್' 'ಹಾಡ್ ಚೆಡ್ವಾ ಬುಡ್ಕಲೊ' 'ಮಿಟಾಕಣ್' ತಾಚ್ಯೊ ಫಾಮದ್ ಕವಿತಾ.

ಚಾ.ಫ್ರಾ ಏಕ್ ಸಂಘಟಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವಾವ್ರಾಡಿ. 1990 ವೆರ್ ತಾಕಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕಲಾ ರತ್ನ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಬಿರುದ್ ದಿಲೆಂ. 3-12-1992 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆವಾಧಿನ್ ಜಾಲೊ.

ಕವಿತೆಚೊ ಗೂಂಡ್ ಅರ್ಥ್ :

ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಚ್ಯಾ ದಬಾವಾಕ್ ಶಿರ್ಕುನ್ ರಾಜಾಂವ್ ಹೊಗ್ಡಾವ್ನ್ ಘೆವ್ನ್ ಗುಲಾಮಿ ಮನಾ ಸ್ಥಿತೆಕ್ ಸಾಂಪ್ಡಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ವಿಶಿಂ ಕವಿ ನಿರಾಶಿ ಜಾಲಾ. ಹ್ಯಾ ಅಟೆವಿಟ್ಯಾಂನಿ ತಳ್ಳುನ್ ವಯ್ಲಾ ಮಾತಾಳ್ಯಾಚೆರ್ 5 ಕಡ್ವಾಂಚಿ ಕವಿತಾ ರಚುನ್, ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪರಿಗತಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಧಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಂ ಘಡೆಂ ದವರ್ತಾ.

ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ಲೊ ಅನ್ಬೊಗ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೊ ಹೊ ಕವಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅನ್ಬೊಗಾ ಭಂಡಾರಾ ಧಾವ್ನ್ ರುಪಕಾಂಚೆರ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ಘುಂತ್ಲಾ. ಆಧುನಿಕತೆಚ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಆದ್ಲೆಂ ನೆಗಾರ್‌ಚ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿ ವಿಶಿಂ ಕವಿಕ್

ವೀಟ್ ಆಯ್ಲಾ. ತೊ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ; ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿಚೆಂ ಸೊಭಾಣಾಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್ ತರ್ಯಿ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ ಭಾನ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಮಾತ್ ಮರ್ಚೆ ಆದಿಂಚ್ ಮೊಡ್ಯಾ ರುದಾನಾಂ ಕರ್ನ್ ಆಸಾ.

ದೆಶಾಂತ್ ವ್ಯಾಪಾರಾಚೆಂ ಉದಾರಿಕರಣ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಆದಿಂಚ್ ಕವಿನ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ಲಿಕ್ಲ್ಯಾ ತರ್ಯಿ ಉದಾರಿಕರಣ್, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನಾಭಾವಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ಭೊವ್ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕವಿ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ವ್ಯವಸ್ತೆಚೆರ್ ಪ್ರವಾದಿಪಣಾಚೆಂ, ಫುಡಾರಾಚೆಂ (ಭವಿಶ್ಯೆ) ಚಿಂತಪ್ ಉಚಾರ್ ಕರ್ತಾನಾ ಅಮ್ಕಾಂ ಹೆ ಕವಿ ವಯ್ರ್ ಭರ್ಮ್ ಭರುನ್ ಯೆಜೆ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ಗಿರಾಕಿ ಗುಲಾಮ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಸವಾಯ್ ಬುದ್ಧಂತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಹೆ ಕವಿತೆ ದ್ವಾರಿಂ ವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾತಾ.

ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಗಾಂವ್ಚಿ ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ ಗುಮ್ಬಾಂಚೆರ್ ನಾದ್, ತಾಲ್, ನಾಚ್, ಭರುನ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ಯಿ, ಫಿಂಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಗೀತಾ ಸಾಮ್ಕಾರ್ ಆಮ್ಚೆ ಕಾನ್ ನಪಂಯ್ಚ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಮಳ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತಳ್ಯಾ ಮೆರೆ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಕಾರೆಣ್ಯಾ ರಾಶಿಕ್ ಜಾಯ್ ತ್ಯೊ ಪಿಡಾ ಗೂಣ್ ಕರ್ಚಿ ಸಕತ್ ಆಸಾ ತರ್ಯಿ ದೊಂಗ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ವ್ಹಾಳ್ಚೆ ಝರಿಂತ್ ಅಮೃತ್ ಗೊಡಾ ಮಿಟಾ ಲವಣಾಂಚಿ ಥಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ಯಿ 'ಮಲ್ವಿನ್ಯಾಶನಲ್' ಕಂಪ್ಲೆಂನಿ ತಯಾರಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂ-ಉದ್ಕಾ ಬೊಲ್ಲಿಂಚೆರ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಧ್ಯಾನ್-ತಾನ್ ಖಿಂಚ್ಲಾಂ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಆದ್ಲ್ಯಾ-ಆತಾಂಚ್ಯಾ ವಾದಾಳಾಂತ್ ಕವಿ ತಸಲ್ಯಾಚೆಂ ಜೆವ್ಣಾಚೆಂ ಪಾನ್ ಉಬುನ್ ಗೆಲಾಂ ಯಾ ಮಲ್ವಿನ್ಯಾಶನಲ್ಯಾಂನಿ ವೋಡ್ನ್ ಕಾಡ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಉತ್ರಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಕಲ್ಪಂತಾ - ನಾಚ್ಚಿ ; ಕಮರ್ - ಪೆಂಕಡ್; ನೆವಾಳೆಂ - ಪೆಂಕ್ಬಾಸುತ್ ;
 ನಾಕಾನೊತಿ - ನಾಕಾಕ್ ಫಾಲ್ವಿ ಮುದಿ; ಆಸೇತ್ - ಆಸಾತ್ ; ಸುವರ್ಣ್ - ಭಾಂಗಾರ್;
 ಭಾನ್ ನಾ - ಗುಮಾನ್ ನಾ; ಗರೀಬ್ - ದುಬ್ಳೊ; ಸೊಬಾಗ್-ಸೊಬಾಯ್;
 ತಳ್ವ್ಯಾಂ ತಾಲ್ = ಪಾಂಯಾಂಚೆಂ ಪೊಂದ್ ; ಮಳ್ಯಾಂತ್ - ಬೊಲೆಂ ;
 ವ್ಯಾಧಿ - ಪಿಡಾ ; ಸೊಭಾಣಾಂ - ಸಂಭ್ರಮ್, ಆಚರಣಾಂ ;
 ಮೊಡೆಂ - ನಿರ್ಜೀವ್ ಕೂಡ್

II ವಿರೊದ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್

ಗರೀಬ್	x	<input type="text"/>	ಮಾನ್	x	<input type="text"/>
ರುದಾನ್	x	<input type="text"/>	ರಾಸ್	x	<input type="text"/>
ನಾ	x	<input type="text"/>	ಕರಿತ್	x	<input type="text"/>

III ಏಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :

1. ಭಾಂಗಾರಾಚೆಂ ಅಮೃತಾಚೆ ಧಾರ್‌ಮೂ
2. ಸಂಸಾರಾಕ್ ಹಾಚೆಂ ಜಾತಾತ್ ಮ್ಹಜಿಂ ಸೊಭಾಣಾಂ
3. ದೊಂಗ್ರಾವೆಲ್ಯಾ ಝರ್ಯಾ ವೆರಿ ನೆವಾಳೆಂ
4. ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಕವಿ ಹಾಂವ್ ಪಾನ್ ನಾ
5. ಜೆವ್ಣಾಕ್ ಕೆದಿಂ ಭಾವ್ ನಾ

IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್.

1. ಕಲ್ಪಂತಾಚ್ಯಾ ಕಮ್ರಾವೆರಿ ಭಾಗಾರಾಚೆಂ
2. ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ ವೆರಿ ಸೊಬಾಗೆಚೊ ನಾದ್‌ಮೂ
3. ಮಳ್ಯಾಂತುಲ್ಯಾ ತಳ್ಯಾಂತಿರಿ ಚೀ ರಾಸ್‌ಮೂ
4. ಗೊಡಾಮಿಟಾ ಆಸಾ ತಾಂತೂಂ ಧಾರ್‌ಮೂ
5. ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಕವಿ ಹಾಂವ್ ಜಾತಾತ್ ಮ್ಹಜಿಂ
6. ಮರ್‌ಚಾ ಆದೀಂ ಕರೀತ್ ಆಸಾತ್ ರುದಾನಾಂ.

V ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್.

1. ಕಲ್ಪಂತಾಚ್ಯಾ ಕಮ್ರಾವೆರಿ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ ವ್ಹಣ್ ಕವಿ ಸಾಂಗ್ತಾ?

--

2. ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ ಗುಮ್ಮಾವೆರಿ ಕಸಲೊ ನಾದ್ ಆಸಾ?

--

3. ಕಾರಾಣ್ಯಾಚೊ ವಾಸ್ ಕಿತೆಂ ನಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ?

--

4. ದೊಂಗ್ರಾವೆಲ್ಯಾ ಝರ್ಯಾವೆರಿ ಕಸಲಿ ಧಾರ್ ಆಸಾ?

--

5. ಮರಾಚೆ ಆದಿಂ ಕಿತೆಂ ಕರಿತ್ ಆಸಾತ್

VI ದೋನ್ ವಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಚಾಪಿ ಬರಯ್.

1. ಹ್ಯಾ ಕುನಾಂತ್ ಖಿಂಯ್ಚೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಪಾಂಚ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಬರಯ್ಲಾಂ?
2. 'ಚಾರ್ ಚೊವ್ಗಾಂ ಮಾನ್ ನಾ' ಹ್ಯಾ ಕುನಾಚೊ ಕವಿ ಕೊಣ್? ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್?
3. ಕಾರಣ್ಯಾಚೊ ಉಪಯೋಗ್ ಬರಯ್.

VII ಹೆ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ್ ರಚ್ :

ಮಾನ್

ರಾಸ್

ನಾದ್

ಗುಮಟ್

ಸೊಬಾಣಾಂ

VIII ಘುಸ್ಪಡ್ಲಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ಕರ್.

1. ಸುವರ್ಣಾಚೆಂ ಗಳ್ಯಾಂ ನೊತಿಂ ನಾಕಾ ಘೊಸಾಳೆಂ ಆಸೆತ್

2. ಗುಮ್ವಾವೆಂ ನಾದ್‌ಮೂ ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ ಸೊಬಾಗೆಚೊ

3. ತಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಾಧಿ ಜಾಯ್ತ್ಯೊ ತಾಚ್ಯಾ ವಾಸಾ ನಾಸ್ ರೊಸ್

4. ಮೊಡ್ಯಾಚೆರಿ ಕರೀತ್ ಆಸಾತ್ ರುದಾನಾಂ ಮರ್ಚೆ ಆದಿಂ

5. ಬಾಬಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಯ್ಕಾತ್ ತರ್ಯ್

IX ಪ್ರಾಸ್ ಸಬ್ ವಾಚ್.

ನೆವಾಳೆಂ - ಪೊಸಾಳೆಂ

ನಾದ್ ಮೂ - ಸಾದ್ ಮೂ

ರಾಸ್ ಮೂ - ನಾಚ್ ಮೂ

ಧಾರ್ ಮೂ - ಥಾರ್ ಮೂ

ಸೊಭಾಣಾಂ - ರುದಾನಾಂ

X ಚಡಿತ್ ಪ್ರಾಸ್ ಸಬ್ ಬರಯ್

1. ನೆವಾಳೆಂ, ಫೊಸಾಳೆಂ

2. ಸೊಭಾಣಾಂ, ರುದಾನಾಂ

3. ಪಾನಾ ನಾ, ಮನಾ ನಾ

XI ಪದ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್.

ಗರಿಬಾಚ್ಯಾ .....

.....

.....

.....

..... ಮಾನ್ ನಾ

XII ಪೂರಕ್ ವಾಚಪ್ :

ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ ಚೆಂ 'ಸೊಶ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್' ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ್ ವಾಚಾ.